

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЕД ЖИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД, ЯКІ ПРОЙШЛИ ПРОЦЕС ОБ'ЄДНАННЯ В 2015-2016 РОКАХ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
2017

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ.....	4
ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ.....	6
РОЗДІЛ I. РІВЕНЬ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ПОЛІТИКОЮ.....	12
1.1 Рівень зацікавленості політикою серед населення ОТГ	12
1.2 Причини незацікавленості політикою серед населення ОТГ	17
1.3 Авторитетні особи або суспільні інституції в питаннях політики	18
1.4 Структура джерел інформації про новини	25
РОЗДІЛ II. РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	30
2.1 Актуальність реформи місцевого самоврядування і децентралізації.....	30
2.2 Обізнаність з кроками з реформування місцевого самоврядування і децентралізації	36
2.3 Сприйняття результатів зростання доходів місцевих бюджетів.....	45
2.4 Сприйняття можливих наслідків реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні.....	52
2.5 Очікувані результати реформи місцевого самоврядування і децентралізації	62
2.6 Готовність органів місцевого самоврядування до використання нових повноважень. Наслідки отримання додаткових повноважень.....	79
2.7 Динаміка якості послуг, які надаються у громаді	89
2.8 Фактори, які мають враховуватися реформаторами.....	97
2.9 Провідники і опоненти реформи місцевого самоврядування і децентралізації	107
2.10 Встановлення нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування..	111
2.11 Оцінка діяльності органів місцевого самоврядування	125
РОЗДІЛ III. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА.....	136
3.1 Актуальність внесення змін до Конституції і можливість реформи місцевого самоврядування і децентралізації без внесення змін.....	136
3.2 Обізнаність з внесенням змін до Конституції України щодо децентралізації	145
3.3 Можливість зміни думки щодо реформи самоврядування, децентралізації, змін до Конституції у разі отримання додаткових роз'яснень.....	150

РОЗДІЛ IV. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	155
4.1 Обізнаність щодо об'єднання територіальних громад. Обізнаність з заходами, пов'язаними з об'єднанням територіальних громад.....	155
4.2 Підтримка об'єднання територіальних громад	167
4.3 Метод обрання старости в населених пунктах, які не стали центром громади	172
4.4 Метод об'єднання територіальних громад.....	178
4.5 Ставлення місцевої районної державної адміністрації до об'єднання територіальних громад.....	183
4.6 Сприйняття можливості процесу об'єднання сприяти розвитку громади	188

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

Всеукраїнське соціологічне дослідження «Децентралізація та реформа місцевого самоврядування: суспільно-політичні настрої жителів територіальних громад, які пройшли процес об'єднання в 2015-2016 роках» проводилося Центром «Соціальні індикатори» у листопаді-грудні 2017 року на замовлення Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» у співпраці та координації з експертами Ради Європи, фахівцями з питань місцевого самоврядування та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. У процесі дослідження шляхом опитування вивчалися суспільно-політичні настрої дорослих жителів ОТГ (у віці 18 років і старше). Основні етапи дослідження включали розробку анкети та супровідного інструментарію, розробку вибірки, проведення інтерв'ю з респондентами, контроль якості виконаної роботи, введення та перевірку даних на логічні помилки, підготовку остаточного масиву даних, таблиць одно- і двовимірних розподілів та аналітичного звіту.

Для проведення цього опитування жителів була розроблена стратифікована тріступенева вибірка, випадкова на кожному ступені. Вибірка репрезентативна для дорослого населення, яке постійно проживає на території територіальних громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках, не проходить військову службу і не перебуває у в'язницях або медичних закладах (лікарнях, медичних інтернатах). Вибірка побудована таким чином, щоб бути також репрезентативною окремо для громад, що пройшли процес об'єднання у 2015 році, і окремо – для громад, що пройшли процес об'єднання у 2016 році.

Населення об'єднаних територіальних громад спочатку було стратифіковане за чотирма макрорегіонами (Захід, Центр, Південь, Схід¹) та за чотирма типами населених пунктів, загалом 16 страт. Страти за типом населеного пункту:

- 1) міста та селища міського типу (СМТ);
- 2) села, які стали центром ОТГ;
- 3) села, які приєдналися до ОТГ, з центром у місті або СМТ;
- 4) села які приєдналися до ОТГ, з центром в іншому селі.

Після стратифікації проводився відбір конкретних точок, де мали працювати інтерв'юери. На першому етапі в межах кожної страти було відібрано населені пункти із використанням випадкової процедури PPS (з імовірністю, пропорційною до чисельності населення). Для страт (3) та (4) за типом населеного пункту відбиралися сільські ради, а не окремі села. У кожному населеному пункті проводилося 10 інтерв'ю. На другому етапі для кожної виборчої дільниці була

¹ Склад макрорегіонів: *Західний* макрорегіон – Волинська, Рівненська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Закарпатська, Хмельницька, Чернівецька області; *Центральний* макрорегіон – Вінницька, Житомирська, Сумська, Чернігівська, Полтавська, Кіровоградська, Черкаська, Київська області, м. Київ, *Південний* макрорегіон – Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська, Одеська області, *Східний* макрорегіон – Донецька, Луганська і Харківська області.

відібрана початкова адреса: вулиця, номер будинку та, якщо будинки багатоповерхові, номер квартири, починаючи з якої інтерв'юер послідовно проходить задану кількість домогосподарств, використовуючи фіксований крок. На третьому етапі здійснювався відбір і опитування респондентів у домогосподарстві.

Опитування проводилося методом особистих інтерв'ю з респондентами в домогосподарствах, де вони мешкають.

Унаслідок реалізації випадкової на всіх етапах вибірки у фінальному масиві даних дещо більше представлені жінки і особи старшого віку. Для відновлення правильних пропорцій були побудовані спеціальні статистичні «ваги». Також статистичні «ваги» відновлюють співвідношення страт за типом населеного пункту.

Польовий етап дослідження тривав з 11 по 24 грудня 2017 року. Загалом у рамках дослідження було проведено 2000 інтерв'ю з респондентами, які проживають у 200 об'єднаних територіальних громадах (всього опитано 1000 респондентів у 100 громадах, що об'єдналися у 2015 році і всього опитано 1000 респондентів у 100 громадах, що об'єдналися у 2016 році).

Статистична похибка для вибірки 2000 респондентів (з імовірністю 0,95 і за дизайн-ефекту 1.5) не перевищує:

- 3.3% для показників, близьких до 50%,
- 2.8% для показників, близьких до 25 або 75%,
- 2.0% для показників, близьких до 12 або 88%,
- 1.4% для показників, близьких до 5 або 95%,
- 0.7% для показників, близьких до 1 або 99%.

У 2016 році на замовлення Ради Європи Київський міжнародний інститут соціології здійснив опитування 400 жителів ОТГ, що об'єдналися у 2015 році. Де релевантно, наводиться порівняння результатів поточного опитування з опитуванням 2016 року. Також у 2017 році КМІС провів всеукраїнське опитування за подібною анкетною. У представленому звіті, де це релевантно, думки і погляди жителів ОТГ порівнюються з думками і поглядами всього дорослого населення України.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

ІНТЕРЕС ДО ПОЛІТИКИ ТА СТРУКТУРА ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

- Серед жителів ОТГ простежується дещо вищий рівень зацікавленості політикою, ніж серед жителів України загалом: серед них **51% скоріше або дуже цікавляться** політикою, у той час як серед населення країни в цілому – 45%. Водночас, політика на цікавить 47% жителів об'єднаних громад.
- **Основними причинами, чому жителі ОТГ не цікавляться політикою**, є те, що вони **не довіряють політикам** (таке пояснення дають 40% тих, хто скоріше або зовсім не цікавляться політикою), **вважають, що від них усе рівно нічого не залежить** (35%) і **загалом не довіряють владі** (34%). У цілому, жителі ОТГ дають такі ж пояснення, як і населення України загалом.
- В політичних питаннях **відносно найбільше жителів ОТГ довіряють родичам і близьким знайомим** (35% серед усіх респондентів). На другому місці – Церква (довіряють 13% проти 9% серед населення України загалом), на третьому місці – місцева влада (10% проти 8% серед населення України загалом). Водночас, **35% респондентів сказали, що вони взагалі нікому не довіряють**.
- Для громад, які об'єдналися у 2015 році, простежується позитивний тренд: за останній рік з 42% до 31% знизилася частка тих, хто взагалі нікому не довіряє. Тенденція до зростання довіри простежується у випадку всіх інституцій / авторитетних осіб, але, зокрема, доцільно звернути увагу **на зростання з 8% до 11% тих, хто довіряє місцевій владі**.
- **Основним джерелом інформації** про актуальні новини для **абсолютної більшості** населення ОТГ (**86%**) є **телебачення**. Кожен четвертий респондент (27%) отримує інформацію з Інтернету. Інші джерела називали не більше 15% населення.

РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- **Більшість населення громад (60%) вважає потрібною реформу місцевого самоврядування та децентралізацію**, але з них лише 17% вважають її **безумовно** потрібною. При цьому, якщо порівнювати з населенням України загалом, то відсоток тих, хто вважає потрібною реформу, дещо вищий серед жителів громад – 60% проти 58%.
- Підтримка реформи пов'язана з обізнаністю про неї: якщо серед добре обізнаних жителів громад 76% її підтримують, то серед тих, хто вже лише «дещо знає», рівень підтримки складає 60%). А серед тих, хто нічого про це не чув – лише 31%. При цьому, частка тих, хто не підтримує реформу у всіх трьох категоріях приблизно однакова (16-17%).
- Загалом, 86% жителів громад знають що-небудь про реформу децентралізації (що вище, ніж серед населення України загалом – 79%), але з них лише 25% вважають, що вони добре обізнані з цим питанням.

- Разом з цим, 37% жителів вважають, що реформа відбувається повільно / занадто повільно. **Про нормальні темпи реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні говорять 32%**. Лише 10% дотримуються думки, що реформа відбувається швидко або навіть занадто швидко. При цьому, все одно сприйняття цього аспекту більш позитивне, ніж серед населення країни загалом (серед якого 55% говорять про повільні темпи і лише 21% – про нормальні темпи).
- Якщо минулого року серед жителів ОТГ, створених у 2015 році, 54% вважали повільним темп реформи, то зараз – уже 38%. Водночас, з 25% до 32% зросла частка тих, хто вважає нормальним темп здійснення реформи.
- **Майже половина жителів об'єднаних громад (43%) помітили позитивні зміни на краще у своїх населених пунктах.** При цьому, серед громад, які об'єдналися в 2015 році, зміни помітили 47%, серед громад, які об'єдналися в 2016 році – 40%. Ще 21% змін ще не помітили, але чули про них. Тобто загалом станом на кінець 2017 року **64% жителів ОТГ або відчувли покращення, або очікують на нього.** Порівняно з населенням країни загалом відсоток тих, хто помітив зміни – такий же. Але водночас серед жителів ОТГ трохи більше тих, хто говорить про те, що такі зміни заплановані.
- **Найбільш помітним покращенням ситуації є ремонт покриття вулиць, дворів** (відзначають 56% тих, хто помітив або почув про певні позитивні зміни у своєму населеному пункті), **освітлення (49%) і ремонт бюджетних приміщень (48%).** При цьому, серед населення України загалом більше людей говорять про ремонт доріг, а серед жителів ОТГ помітно більше людей помітили покращення освітлення і ремонт бюджетних приміщень.
- Серед жителів ОТГ, створених у 2015 році, з 62% до 66% зросла частка тих, хто або помітив, або знає про заплановані зміни.
- Навіть серед жителів населених пунктів, які не стали центрами громади, 41% відзначають уже наявні позитивні зміни.
- Загалом, **50% жителів ОТГ очікують, що децентралізація сприятиме покращенню ситуації в Україні в цілому** (що дещо вище, ніж серед населення країни загалом, серед яких 46% очікують на покращення). Також ще 26% вважають, що нічого не зміниться, і лише 8% вважають, що ситуація погіршиться. Тобто, **загалом, очікування населення об'єднаних громад лишаються позитивно-нейтральними.**
- Разом з цим, **52% жителів об'єднаних громад вірять, що нинішня реформа місцевого самоврядування і децентралізація сприятиме розвитку громад України** (серед населення України загалом – 45%), хоча з них лише 12% повністю переконані в цьому. Не вірять у потенціал реформи – 27% населення.
- Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, з 42% до 51% зросла частка тих, хто очікує на покращення ситуації. Також з 50% до 54% зросла частка тих, хто вірить в успіх реформи.

- **Зі зростанням обізнаності зростає оптимізм щодо результатів реформи з децентралізації.** Якщо серед тих, хто нічого не знає про реформу, лише 20% очікують на покращення і 13% вірять у те, що це сприятиме розвитку громад (проти 39%, які не вірять), то у випадку тих, кому вже «дещо відомо» уже 50% очікують на покращення ситуації і 52% вважають, що це сприятиме розвитку громад (проти 27%). У випадку же тих, кому **добре відомо** про реформу, **67% очікують на покращення ситуації в Україні в цілому і 72% вірять, що це сприятиме розвитку громад** (проти 23%).
- **Найбільш очікуваним результатом від реформи є поліпшення якості і доступності послуг – 65%** хотіли б відчутти такий наслідок, а 24% називають це «очікуваним наслідком №1» для них. Далі за рівнем очікувань ідуть покращення добробуту громад (відповідно, 57% і 19%) та зменшення корупції (50% і 25%). Серед жителів України ті самі очікування є пріоритетними.
- Загалом, **не більше 21% жителів громад очікують на погіршення якості послуг** в окремих сферах внаслідок реформи місцевого самоврядування і децентралізації.
- **Найбільш позитивні очікування стосуються ремонту і утримання доріг, тротуарів (50% вважають, що якість покращиться, 30% вважають, що нічого не зміниться) і благоустрою (48% і 32%).** Але при цьому лише, відповідно, 10% і 10% вірять у *значне* покращення ситуації. Тобто в даному випадку коректніше говорити про «обережний» оптимізм (характерний і для населення України загалом). Порівняно з населенням України загалом більше жителів ОТГ очікують на покращення ситуації в окремих сферах.
- **У випадку інших сфер близько третини очікують на покращення якості,** і від третини до половини вважають, що змін не буде, тобто настрої є скоріше лишаються нейтрально-позитивними.
- Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, значно зросли позитивні очікування від впровадження реформи. Наприклад, якщо минулого року 22% очікували на покращення ситуації у сфері надання адміністративних послуг, то зараз очікують на покращення – 40%. Фактично, у всіх сферах стало значно більше тих, хто очікує на покращення.
- **Половина населення громад (50%) вважають, що органи місцевого самоврядування загалом готові** використати надані їм нові повноваження на благо громади, хоча з них лише 10% повністю переконані в цьому (при цьому, серед населення України загалом показник нижчий – 44%). Подібні показники простежують і у випадку готовності своєї місцевої ради – 53% вважають, що «їхня» місцева рада готова до цього (серед населення України загалом – 44%).
- Населення громад має суперечливі думки щодо можливих наслідків надання місцевим органам влади додаткових повноважень: 36% очікують прискорення розвитку, а 19% – на зниження корупції. Водночас

22% вважають, що це може сприяти формуванню замкненої і фактично невідконтрольної місцевої влади, а 19% очікують на зростання корупції. **У цілому, один з позитивних наслідків очікують 45%, а один з негативних – 34% населення.**

- Порівняно з населенням України загалом простежується більш позитивне сприйняття наслідків, адже серед жителів країни один з позитивних наслідків очікують 38%, а один з негативних – 37% населення.
- **Третина жителів громад (35%) говорять, що за останній рік якість надання послуг покращилася.** При цьому, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році таких – 40%. Серед населення України загалом менше людей, які відзначають покращення якості послуги – 28%.
- Якщо минулого року серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, 20% говорили про покращення надання послуг, то тепер їхня частка зросла удвічі до 40%.
- Респондентам також ставилося окреме запитання про динаміку якості послуг в період після створення об'єднаної громади. В такому випадку 37% відзначають покращення якості надання послуг (погіршення – лише 11%). Причому, серед жителів ОТГ, створених у 2015 році, 44% говорять про покращення якості, а серед жителів ОТГ, створених у 2016 році – поки що 32%.
- Минулого року 23% жителів ОТГ, створених у 2015 році, говорили про покращення якості послуг. Зараз – уже 44%.
- Найкраще оцінюють зміни жителі сіл, які стали центрами громади – серед них 54% відзначають покращення. Водночас серед міст/СМТ, що стали центрами, а також серед сіл, які були приєднані до інших населених пунктів – 31-40%. Водночас, для всіх типів населених пунктів в тих з них, які були створені у 2015 році, більше тих, хто відзначає покращення порівняно з жителями аналогічних населених пунктів, чиї громади були створені в 2016 році.
- Абсолютна більшість населення громад (**87%**) вважають, що **необхідно встановити державний нагляд** над законністю рішень органів місцевого самоврядування. Але при цьому думки щодо того, хто має здійснювати нагляд, розділилися: 34% спеціально створений орган виконавчої влади говорять, 27% – про прокуратуру і 20% – про місцева державна адміністрація (до внесення змін до Конституції) чи префект (після внесення змін до Конституції).
- Також **89% респондентів дотримуються думки, що потрібно встановити відповідальність** органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень. Щодо того, який орган має ухвалювати рішення щодо дострокового припинення повноважень, то думки також розділилися: 42% вважають, що має бути проведений референдум, 19% покладаються

відповідальність на місцеву державну адміністрацію / префекта, 15% – на суд. Меншість назвали органи центральної влади: 2% назвали Верховну Раду і стільки ж – Президента.

- У середньому, за 5-бальною шкалою (де 1 означає «дуже погано», а 5 – «дуже добре») респонденти оцінюють свої органи влади **на 3.3-3.5 бали**. У цілому, жителі ОТГ трохи краще оцінюють свої органи влади, ніж населення України загалом (серед якого середні оцінки складають 3.1-3.3 бали).
- Загалом, 42% позитивно оцінюють роботу голови (негативно – 11%), 31% – виконавчого органу (негативно – 11%), 31% – ради (негативно – 12%). Ще 29-30% вважають роботу «ні доброю, ні поганою». Тобто, оцінки є скоріше **позитивно-нейтральними**.

КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

- **Половина** населення громад (**51%**) вважає, що **вносити зміни до Конституції потрібно** (хоча з них лише 17% цілком упевнені в цьому), виступають проти – 15%. Серед жителів населення України загалом настрої аналогічні.
- При цьому думки населення щодо можливості реформи місцевого самоврядування і децентралізації без внесення змін до Конституції розділилися: **30% вважають, що реформа можлива без конституційних змін**, 31% не вважають так. Ще 39% не змогли відповісти на це запитання.
- 52% жителів ОТГ **знають** принаймні що-небудь про внесення змін до Конституції, (але з них лише 6% добре обізнані з ними) (серед населення України загалом – 50%).
- **Більшість жителів ОТГ (67%) допускає**, що за умови надання додаткових роз'яснень вони можуть **змінити свою думку** щодо ставлення до планованих реформ. Лише 15% відкидають такий варіант.

ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

- Якщо серед загалом населення України 71% знають про об'єднання територіальних громад – то серед жителів самих ОТГ – 84%.
- Серед жителів ОТГ 40% пригадують які-небудь заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування. Найчастіше респонденти пригадують заходи, організовані місцевою владою.
- Загалом, 61% жителів ОТГ підтримують процес об'єднання територіальних громад. Проти виступають 23%. Об'єднання громад знаходить підтримку і серед жителів населених пунктів, що стали центрами нових громад, і серед тих, що не стали ними.
- Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, з 55% до 63% зростає частка тих, хто загалом підтримує процес створення ОТГ.

- Абсолютна більшість респондентів (84%) вважають, що староста має обиратися жителями села. Найбільше респондентів (54%) підтримують варіант обрання на загальних зборах.
- За останній рік, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, з 17% до 8% зменшилася частка тих, хто виступає за призначення старост Радою громади.
- 83% жителів громад вважають, що об'єднання громад має відбуватися на добровільних засадах. Серед таких людей безумовно домінує думка (75%), що вирішувати це питання має населення громад.
- 60% жителів ОТГ вважають, що їхні місцеві районні державні адміністрації прихильно ставляться до створення об'єднаних громад.
- Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 53% до 60% зросла частка тих, хто вважає, що їхні місцеві адміністрації підтримують процес об'єднання.
- Серед жителів ОТГ **55% вірять**, що об'єднання їхнього населеного пункту з іншими **сприятиме розвитку**. Водночас 27% не вірять у це. При цьому, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 50% до 56% стало більше тих, хто вірить, що об'єднання сприятиме розвитку.

РОЗДІЛ І. РІВЕНЬ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ПОЛІТИКОЮ

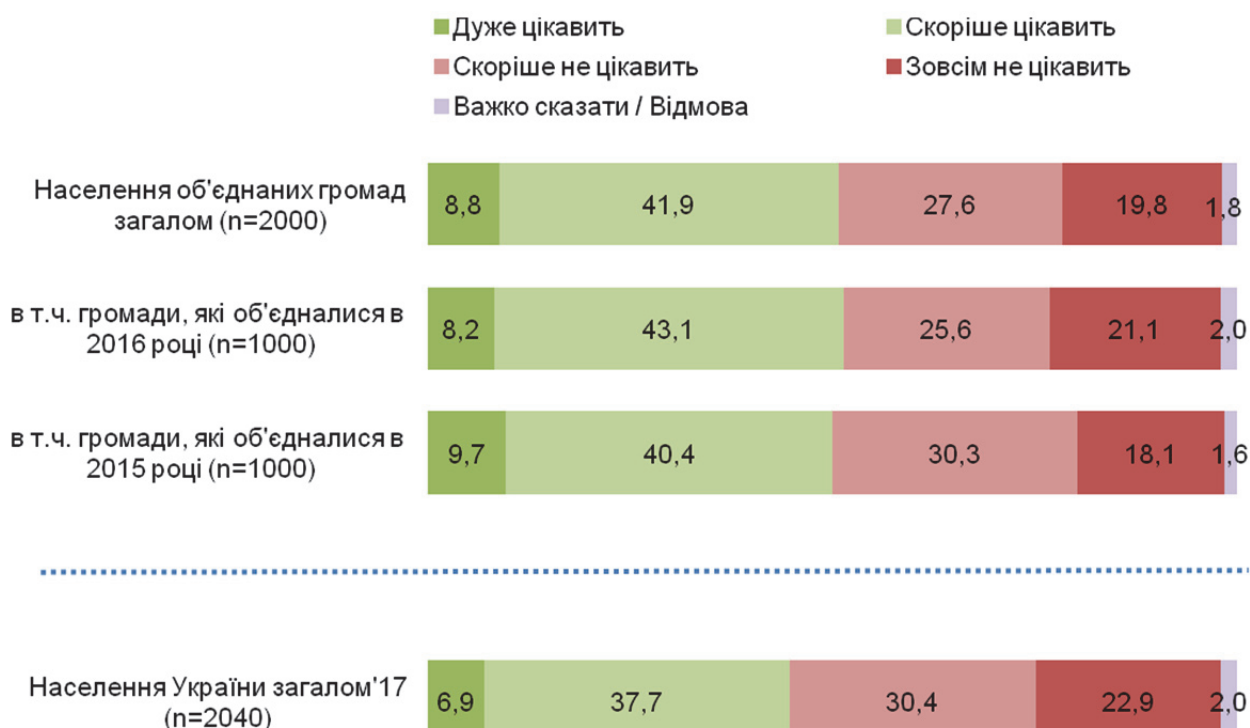
1.1 Рівень зацікавленості політикою серед населення ОТГ

Серед жителів ОТГ простежується дещо вищий рівень зацікавленості політикою, ніж серед жителів України загалом: серед них **51% скоріше або дуже цікавляться** політикою, у той час як серед населення країни в цілому – 45% (Діаграма 1.1.1). Водночас, політика на цікавить 47% жителів об'єднаних громад.

Діаграма 1.1.1

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

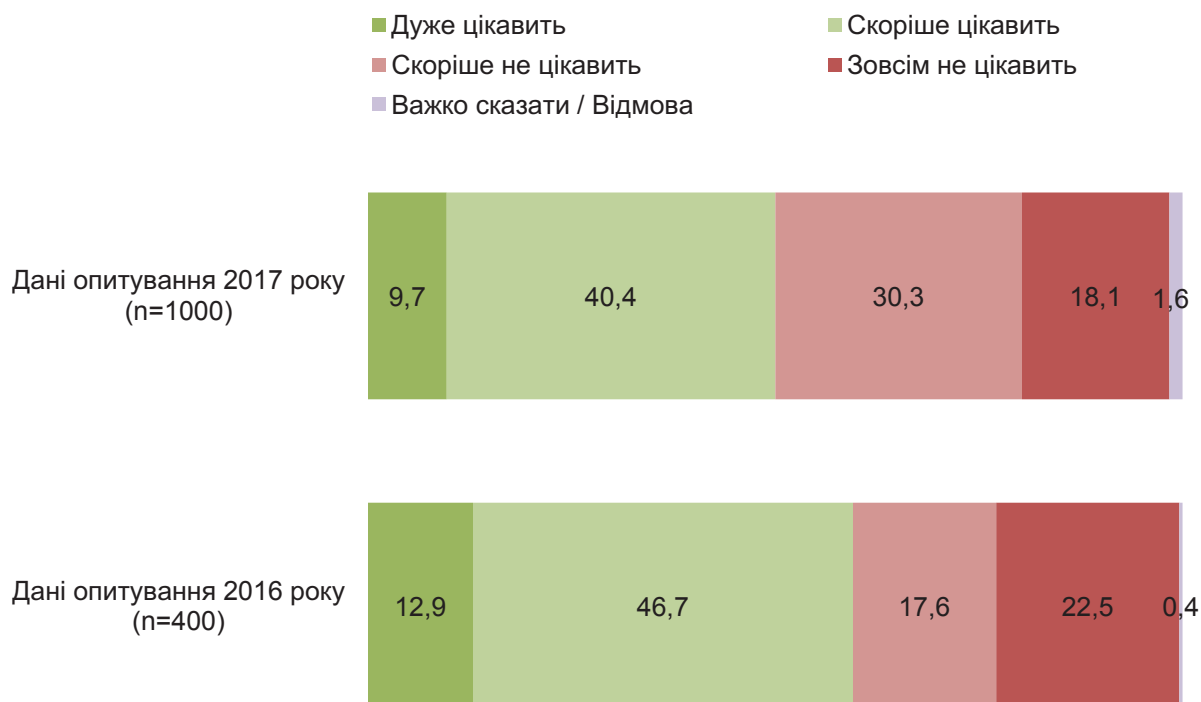

При цьому, якщо серед жителів громад, що пройшли процес об'єднання у 2015 році, минулого року 60% цікавилися політикою, то зараз – уже 50% (Діаграма 1.1.2). Можливо, раніше вищий рівень зацікавленості був пов'язаний, що громада тільки була створена, відбувалися активні процеси, зокрема і вибори, що «мобілізувало» людей цікавитися більше політикою.

Діаграма 1.1.2

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 1.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів. У цілому, усюди рівень зацікавленості політикою приблизно однаковий.

Таблиця 1.1.1

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Цікавить	Не цікавить	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	48.8	49.7	1.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	49.0	49.6	1.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	48.5	49.9	1.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	52.4	45.4	2.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	53.2	43.7	3.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	51.5	47.6	0.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	50.1	48.2	1.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	49.5	49.3	1.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	52.2	45.2	2.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	52.4	45.2	2.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	53.7	42.7	3.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	50.7	48.5	0.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	47.1	51.7	1.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	48.3	50.1	1.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	43.8	55.7	0.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	52.4	45.7	1.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	52.5	44.9	2.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	52.3	46.6	1.1

В Таблиці 1.1.2 рівень зацікавленості наводиться у регіональному розрізі.

Таблиця 1.1.2

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Цікавить	Не цікавить	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	51.1	46.7	2.2
- Центральний регіон (n=600)	47.1	52.2	0.7
- Південний регіон (n=500)	54.1	42.6	3.4
- Східний регіон (n=100)	54.4	45.4	0.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	55.5	42.7	1.8
- Центральний регіон (n=380)	46.4	52.8	0.7
- Південний регіон (n=300)	53.0	42.1	4.9
- Східний регіон (n=60)	57.1	42.6	0.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	48.3	49.2	2.4
- Центральний регіон (n=220)	48.9	50.5	0.5
- Південний регіон (n=200)	55.9	43.3	0.8
- Східний регіон (n=40)	50.8	49.2	0.0

Нижче в Таблиці 1.1.3 рівень зацікавленості політикою наводиться **серед окремих соціально-демографічних верств** населення.

Таблиця 1.1.3

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Цікавить 	Не цікавить 	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви*
Гендерні верстви				
- чоловік (n=835)	54.6	43.0	2.4	45.8
- жінка (n=1165)	47.5	51.1	1.4	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=240)	36.4	60.9	2.8	19.7
- 30-44 років (n=503)	46.9	51.9	1.2	27.1
- 45-59 років (n=625)	57.8	39.7	2.6	25.8
- 60+ років (n=632)	58.2	40.6	1.2	27.4
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=250)	37.8	61.5	0.8	11.9
- повна середня (n=778)	50.2	47.9	1.9	37.2
- середня спеціальна (n=623)	56.3	42.3	1.4	32.4
- вища (n=348)	50.5	46.3	3.2	18.4
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	51.5	46.5	2.0	21.7
- службовець (n=163)	50.6	46.4	3.1	8.1
- спеціаліст (n=147)	56.5	43.0	0.6	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	40.1	59.9	0.0	5.4
- домогосподарка (n=190)	48.9	50.0	1.1	9.3
- на пенсії (n=735)	55.3	43.3	1.3	31.3
- безробітний (n=225)	45.7	52.2	2.1	10.0
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=320)	46.0	52.6	1.4	14.5
- низький (n=1199)	52.0	46.2	1.8	58.9
- середній (n=391)	52.1	45.7	2.1	21.8
- високий (n=48)	43.2	56.8	0.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

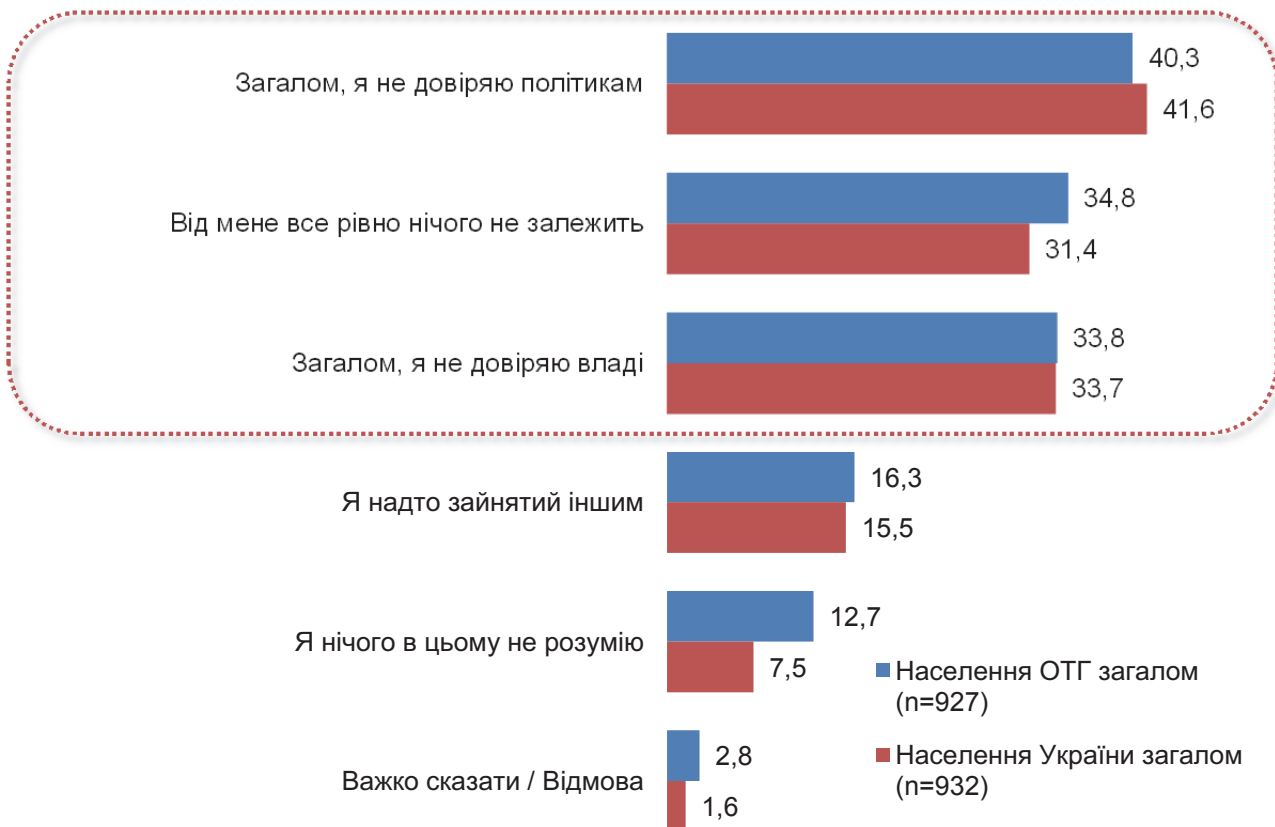
1.2 Причини незацікавленості політикою серед населення ОТГ

Основними причинами, чому жителі ОТГ не цікавляться політикою, є те, що вони не довіряють політикам (таке пояснення дають 40% тих, хто скоріше або зовсім не цікавляться політикою), вважають, що від них усе рівно нічого не залежить (35%) і загалом не довіряють владі (34%) (Діаграма 1.2.1). У цілому, жителі ОТГ дають такі ж пояснення, як і населення України загалом.

Діаграма 1.2.1

Чому Вас не цікавить політичне життя країни?*

(% серед респондентів, яких скоріше або зовсім не цікавить політика)

1.3 Авторитетні особи або суспільні інституції в питаннях політики

В політичних питаннях **відносно найбільше жителів ОТГ довіряють родичам і близьким знайомим** (35% серед усіх респондентів) (Діаграма 1.3.1). Усім іншим інституціям або авторитетним особам в питаннях політики довіряють не більше 13% серед усього населення.

Водночас, доцільно звернути увагу, що на другому місці – Церква (довіряють 13% проти 9% серед населення України загалом), на третьому місці – місцева влада (10% проти 8% серед населення України загалом).

Водночас, **35% респондентів сказали, що вони взагалі нікому не довіряють.**

Діаграма 1.3.1

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

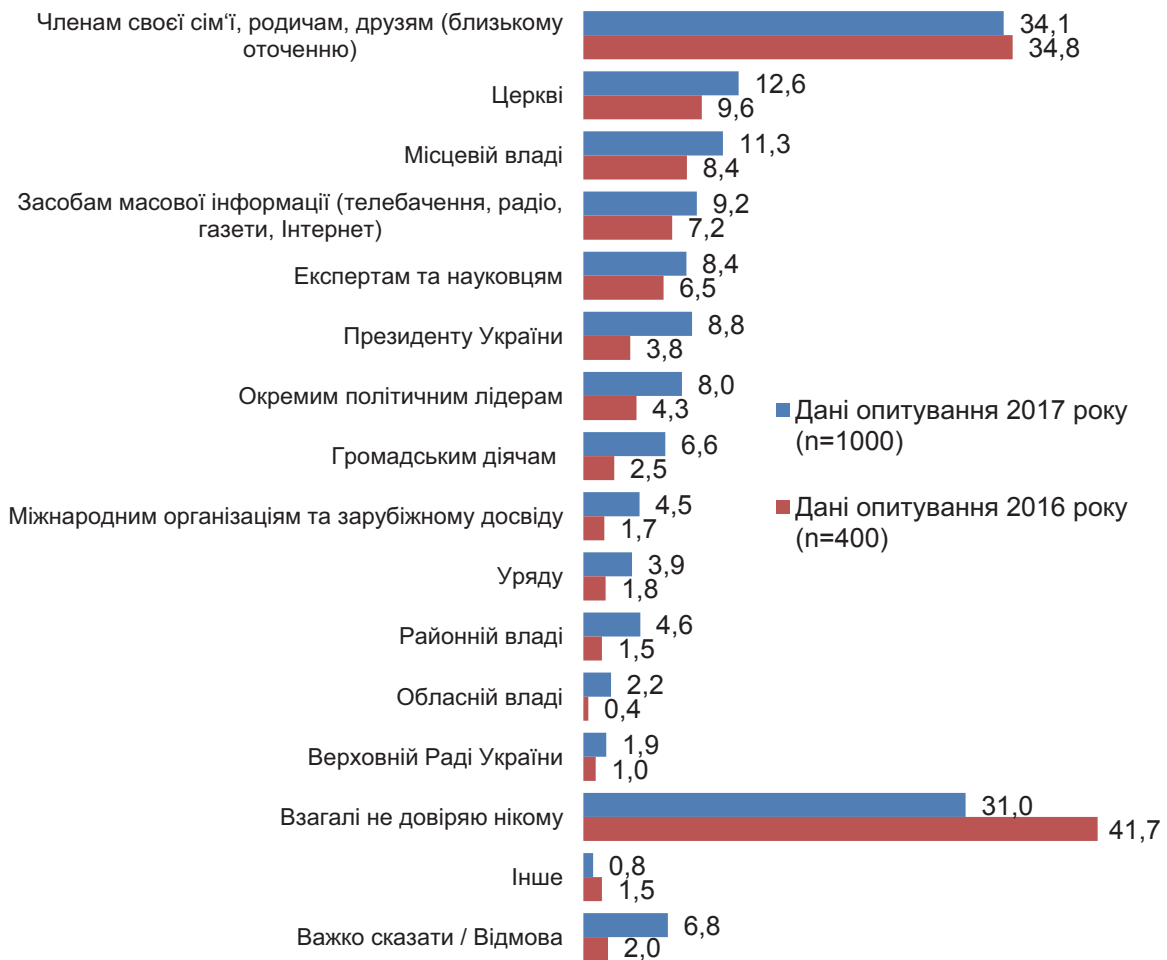

Для громад, які об'єдналися у 2015 році, простежується позитивний тренд: за останній рік з 42% до 31% знизилася частка тих, хто взагалі нікому не довіряє (Діаграма 1.3.2). Тенденція до зростання довіри простежується у випадку всіх інституцій / авторитетних осіб, але, зокрема, доцільно звернути увагу на зростання з 8% до 11% тих, хто довіряє місцевій владі.

Діаграма 1.3.2

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 1.3.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 1.3.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 1.3.1

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Президенту		Уряду		Верховній Раді	Обласній владі	Районній владі	Місцевій владі	Церкві	Політичним лідерам	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Взагалі не довіряю нікому
Об'єднані територіальні громади в цілому																
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	6.7	3.6	0.9	0.9	3.2	10.4	11.3	7.1	5.8	8.9	5.1	9.0	35.4	38.2		
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	6.1	3.0	0.3	0.5	3.6	9.3	10.4	8.5	5.8	9.3	5.3	9.3	34.3	41.7		
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	8.4	5.2	2.7	2.1	2.0	13.3	13.6	3.2	5.8	7.7	4.7	7.9	38.7	28.3		
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	6.5	2.9	1.3	2.1	2.8	10.4	14.9	5.3	5.0	5.7	3.7	9.0	35.1	31.2		
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	8.8	2.3	1.7	3.0	3.8	11.0	14.6	4.5	3.8	6.9	3.5	11.4	32.7	32.5		
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	3.3	3.8	0.6	0.7	1.4	9.4	15.3	6.4	6.5	4.1	4.0	5.6	38.3	29.4		
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році																
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	5.2	3.3	0.2	0.6	1.1	8.3	10.9	5.8	4.7	7.9	3.4	8.4	35.2	41.7		
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	4.7	3.1	0.0	0.3	1.3	6.3	10.7	7.1	3.8	7.7	2.9	8.3	33.8	45.2		
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	6.5	3.9	0.8	1.4	0.6	14.3	11.6	1.6	7.4	8.5	5.2	8.7	39.3	31.4		
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	4.5	2.1	0.8	1.3	2.2	10.9	16.3	3.7	4.0	4.7	5.0	9.1	37.1	33.0		
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	6.0	1.5	0.8	1.7	3.0	13.8	18.3	3.3	3.0	4.6	4.2	10.6	34.4	35.3		
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	2.6	2.9	0.9	0.7	1.0	6.8	13.5	4.2	5.5	5.0	6.0	7.1	40.9	29.8		

% у рядку	Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році													
	Президенту	Уряду	Верховній Раді	Обласній владі	Районній владі	Місцевій владі	Церкві	Політичним лідерам	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Взагалі не довіряю нікому
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	8.8	3.9	1.9	1.4	6.0	13.2	11.8	9.0	7.3	10.2	7.4	9.8	35.8	33.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	8.0	2.8	0.7	0.7	6.9	13.7	10.1	10.5	8.7	11.6	8.7	10.8	34.9	36.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	10.8	6.8	5.1	3.0	3.7	12.0	16.1	5.2	3.8	6.7	4.2	7.1	38.1	24.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	8.8	4.0	1.8	3.0	3.5	9.7	13.3	7.2	6.1	6.8	2.2	8.8	32.7	29.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	12.3	3.2	2.9	4.6	4.8	7.7	10.2	5.9	4.8	9.7	2.6	12.5	30.6	29.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	4.2	4.9	0.3	0.8	1.8	12.4	17.3	8.8	7.8	3.2	1.6	3.9	35.4	28.9

Таблиця 1.3.2

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Довіряю нікому													
	Президенту	Уряду	Верховній Раді	Обласній владі	Районній владі	Місцевій владі	Церкві	Політичним лідерам	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Взагалі не довіряю нікому
Об'єднані територіальні громади в цілому														
- Західний регіон (n=800)	10.7	4.5	1.8	2.5	3.1	7.3	20.7	6.1	8.2	9.5	6.2	12.7	35.2	27.2
- Центральний регіон (n=600)	3.7	2.8	0.7	0.5	0.8	10.7	10.2	5.1	3.0	2.0	1.2	8.0	27.1	47.5
- Південний регіон (n=500)	4.8	2.3	0.6	1.3	6.2	15.7	4.8	7.1	2.3	6.1	6.1	6.0	48.9	26.9
- Східний регіон (n=100)	0.9	0.9	0.7	1.3	1.2	9.9	9.0	8.2	9.0	21.1	2.4	0.0	28.0	44.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році														
- Західний регіон (n=260)	7.5	3.1	0.0	1.0	1.2	5.1	33.0	3.3	7.5	11.9	10.8	15.4	42.7	27.1
- Центральний регіон (n=380)	3.4	3.6	0.9	0.5	1.1	12.7	9.6	6.4	2.8	2.3	1.4	7.1	24.2	49.0
- Південний регіон (n=300)	5.5	1.3	0.6	1.7	3.6	10.9	0.9	2.4	1.1	2.7	2.0	6.5	52.5	24.7
- Східний регіон (n=60)	0.0	0.5	0.0	0.5	0.5	5.0	5.3	9.0	12.4	19.9	2.5	0.0	21.0	55.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році														
- Західний регіон (n=540)	12.7	5.4	2.9	3.3	4.3	8.6	13.0	7.9	8.7	7.9	3.3	11.1	30.5	27.2
- Центральний регіон (n=220)	4.4	0.4	0.0	0.4	0.2	5.5	11.9	1.5	3.4	1.2	0.6	10.7	35.2	43.6
- Південний регіон (n=200)	3.5	3.9	0.6	0.7	10.7	23.6	11.5	15.0	4.4	11.8	13.0	5.2	42.8	30.6
- Східний регіон (n=40)	2.1	1.6	1.6	2.3	2.2	16.5	14.2	7.2	4.4	22.8	2.3	0.0	37.7	29.3

В Таблиці 1.3.3 довіра в питаннях політики наводиться для окремих верств населення.

Таблиця 1.3.3

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Президенту	Уряду	Верховній Раді	Обласній владі	Районній владі	Місцевій владі	Церкві	Політичним лідерам	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Взагалі не довіряю нікому
Гендерні верстви														
- чоловік (n=835)	6.2	3.5	0.8	1.4	3.0	10.9	11.9	6.6	4.9	7.4	5.5	9.4	34.4	32.9
- жінка (n=1165)	6.9	3.0	1.4	1.6	2.9	9.9	14.3	5.8	5.8	7.0	3.4	8.6	36.0	35.8
Вікові верстви														
- 18-29 років (n=240)	4.2	2.7	0.6	2.4	1.0	8.8	13.1	4.1	6.3	9.1	5.0	14.1	39.0	33.8
- 30-44 років (n=503)	6.2	2.6	0.6	1.3	3.9	9.2	10.1	6.7	5.2	7.3	6.0	6.9	35.4	36.4
- 45-59 років (n=625)	5.4	3.4	2.0	1.5	2.4	11.2	12.1	6.1	5.0	7.2	3.6	8.5	29.9	38.3
- 60+ років (n=632)	9.8	4.1	1.2	1.0	4.0	11.8	17.3	7.1	5.1	5.6	3.0	7.8	37.4	29.5
Освітні верстви														
- неповна середня і нижча (n=250)	4.4	4.6	1.7	1.7	3.4	5.4	15.1	4.0	2.0	3.7	1.8	7.4	29.6	38.5
- повна середня (n=778)	3.3	2.1	1.0	0.9	3.4	11.3	14.0	5.0	4.7	5.3	4.1	7.1	38.0	36.0
- середня спеціальна (n=623)	9.4	3.9	0.8	0.7	2.0	9.3	11.1	6.6	5.9	7.5	5.4	8.6	32.9	36.4
- вища (n=348)	9.6	3.6	1.5	4.0	3.4	13.6	14.0	9.0	7.8	12.7	4.7	14.3	37.5	25.7
Основний рід занять														
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	3.4	2.9	0.6	0.6	3.5	10.9	10.7	5.4	3.1	6.0	6.5	7.3	32.3	36.0

% у рядку	Президенту	Уряду	Верховній Раді	Обласній владі	Районній владі	Місцевій владі	Церкві	Політичним лідерам	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Взагалі не довіряю нікому
- службовець (n=163)	9.8	4.6	1.0	3.8	1.7	12.2	10.7	7.7	4.3	5.8	2.8	8.1	31.6	36.8
- спеціаліст (n=147)	5.0	5.2	1.5	4.2	3.2	15.1	5.9	12.2	12.0	8.9	4.9	9.9	42.4	24.9
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	7.0	1.8	0.6	2.8	0.9	9.2	18.2	12.0	9.7	11.5	7.7	11.3	29.2	42.6
- домогосподарка (n=190)	4.6	0.3	1.6	1.3	2.2	4.9	18.0	2.0	5.0	11.4	4.2	9.7	37.5	36.2
- на пенсії (n=735)	9.1	4.0	1.2	0.9	3.2	10.7	17.6	5.8	4.6	5.5	2.6	7.7	36.5	31.7
- безробітний (n=225)	4.1	1.2	1.4	1.0	3.2	12.1	10.4	3.7	3.9	7.0	1.9	9.6	34.0	41.1
Рівень добробуту родини**														
- дуже низький (n=320)	3.3	1.5	0.9	0.3	2.7	8.1	13.5	4.1	2.3	3.7	1.9	7.3	33.4	45.7
- низький (n=1199)	5.2	2.9	1.0	1.1	2.5	9.4	13.9	5.9	5.6	6.4	4.9	7.9	34.8	33.8
- середній (n=391)	11.3	5.7	1.7	2.5	3.6	14.7	9.7	7.5	7.0	9.7	4.5	11.3	35.4	32.7
- високий (n=48)	19.2	3.3	0.7	10.1	10.3	14.1	25.9	14.0	5.1	26.9	2.1	21.1	42.8	12.8

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

1.4 Структура джерел інформації про новини

Основним джерелом інформації про актуальні новини для абсолютної більшості населення ОТГ (86%) є телебачення (Діаграма 1.4.1). Кожен четвертий респондент (27%) отримує інформацію з Інтернету. Інші джерела називали не більше 15% населення.

Діаграма 1.4.1

Для громад, об'єднаних у 2015 році, простежується тренд до зменшення користування друкованими виданнями: з 18% до 14% зменшилася частка тих, хто отримує інформацію з місцевих видань і з 15% до 9% – з центральних видань (Діаграма 1.4.2).

Діаграма 1.4.2

З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь про актуальні новини?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 1.4.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 1.4.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 1.4.1

**З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь
про актуальні новини?
(% серед усіх респондентів)**

% у рядку	Телебачення	Радіо	Центральні газети, журнали	Місцеві газети, журнали	Інтернет, соціальні мережі	Інше	Не отримую інформацію	Важко сказати
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	85.7	10.3	9.3	14.1	30.2	2.2	2.7	0.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	84.5	10.1	9.1	11.7	30.4	2.3	3.0	0.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	89.0	10.8	9.8	20.9	29.3	1.9	1.9	0.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	85.9	13.1	7.1	16.6	24.8	2.2	2.8	0.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	81.0	13.8	6.2	15.4	25.0	2.1	4.0	1.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	92.3	12.1	8.3	18.1	24.6	2.2	1.1	0.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	85.4	5.7	7.8	12.9	27.4	2.7	3.3	0.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	84.1	5.0	7.5	11.8	27.4	3.0	3.6	0.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	89.5	7.7	8.9	16.3	27.1	1.6	2.5	0.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	91.5	10.0	7.2	19.6	22.8	2.4	1.7	0.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	91.0	10.5	7.7	20.8	20.6	2.6	2.5	0.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	92.0	9.3	6.6	17.9	25.9	2.1	0.5	0.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	86.0	16.5	11.3	15.8	34.0	1.5	1.8	0.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	85.1	17.3	11.4	11.6	34.7	1.3	2.1	0.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	88.4	14.6	11.0	26.7	32.1	2.1	1.1	1.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	79.2	16.7	6.9	13.0	27.2	1.9	4.1	1.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	68.9	17.8	4.3	9.0	30.3	1.6	5.8	2.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	92.7	15.3	10.2	18.3	23.1	2.3	1.8	0.0

**З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь
про актуальні новини?**

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Телебачення	Радіо	Центральні газети, журнали	Місцеві газети, журнали	Інтернет, соціальні мережі	Інше	Не отримую інформацію	Важко сказати
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	85.7	15.3	8.8	14.5	31.0	1.5	1.6	1.2
- Центральний регіон (n=600)	87.6	12.2	9.4	13.5	20.4	0.6	2.9	0.5
- Південний регіон (n=500)	83.8	8.0	7.5	22.1	32.3	5.9	4.5	0.2
- Східний регіон (n=100)	84.4	0.0	0.0	7.2	20.2	1.5	3.1	0.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	91.0	9.5	9.2	20.5	26.1	2.1	1.5	1.6
- Центральний регіон (n=380)	89.8	9.5	6.9	12.9	21.0	0.7	2.0	0.4
- Південний регіон (n=300)	86.1	5.7	8.8	20.5	32.2	6.0	3.5	0.0
- Східний регіон (n=60)	79.6	0.0	0.0	4.4	18.6	2.6	5.3	0.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	82.4	18.9	8.6	10.8	34.1	1.0	1.7	1.0
- Центральний регіон (n=220)	81.3	19.8	16.2	15.1	18.7	0.3	5.3	0.8
- Південний регіон (n=200)	80.0	11.9	5.3	24.9	32.6	5.7	6.0	0.6
- Східний регіон (n=40)	91.1	0.0	0.0	11.1	22.4	0.0	0.0	2.1

В Таблиці 1.4.3 структура джерел інформації наводиться серед окремих верств населення об'єднаних громад.

Таблиця 1.4.3

З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь про актуальні новини?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Телебачення	Радіо	Центральні газети, журнали	Місцеві газети, журнали	Інтернет, соціальні мережі	Інше	Не отримую інформацію	Важко сказати	Потенціал верстви*
Гендерні верстви									
- чоловік (n=835)	82.5	11.3	7.0	13.7	30.9	1.2	2.9	0.8	45.8
- жінка (n=1165)	88.6	12.1	9.1	16.9	24.3	3.0	2.6	0.7	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=240)	70.6	5.1	3.1	9.7	53.2	2.1	4.3	0.0	19.7
- 30-44 років (n=503)	87.6	9.3	8.0	11.8	38.0	1.4	2.0	0.8	27.1
- 45-59 років (n=625)	89.4	13.4	9.2	19.2	19.1	1.6	1.6	1.5	25.8
- 60+ років (n=632)	91.4	17.4	10.8	19.5	6.0	3.5	3.4	0.5	27.4
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=250)	83.4	12.6	4.5	8.6	12.3	3.3	4.4	0.8	11.9
- повна середня (n=778)	90.1	10.8	7.5	18.0	19.7	2.2	3.3	0.8	37.2
- середня спеціальна (n=623)	86.3	11.3	10.3	15.7	30.5	1.3	1.8	0.8	32.4
- вища (n=348)	77.7	13.6	7.6	14.1	46.9	2.9	2.1	0.6	18.4
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	82.1	6.0	7.5	13.7	28.4	1.7	4.6	1.1	21.7
- службовець (n=163)	88.5	11.4	13.2	10.4	28.2	2.2	1.7	0.0	8.1
- спеціаліст (n=147)	81.5	10.5	7.2	17.3	53.8	0.3	0.6	0.2	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	78.2	14.3	5.1	18.4	49.9	0.6	0.5	0.9	5.4
- домогосподарка (n=190)	93.3	12.0	6.7	10.1	39.5	2.1	1.2	1.4	9.3
- на пенсії (n=735)	90.8	16.9	10.3	20.5	8.6	3.2	2.9	0.5	31.3
- безробітний (n=225)	88.9	8.5	4.2	12.4	24.5	1.8	2.8	0.6	10.0
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=320)	89.3	11.3	7.4	21.9	10.8	3.3	3.5	0.7	14.5
- низький (n=1199)	85.6	12.1	9.0	15.3	22.4	2.6	3.1	0.8	58.9
- середній (n=391)	85.0	10.6	7.2	12.5	47.3	0.1	0.8	0.3	21.8
- високий (n=48)	83.2	20.7	3.6	11.2	61.9	0.0	0.4	1.6	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

РОЗДІЛ II. РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

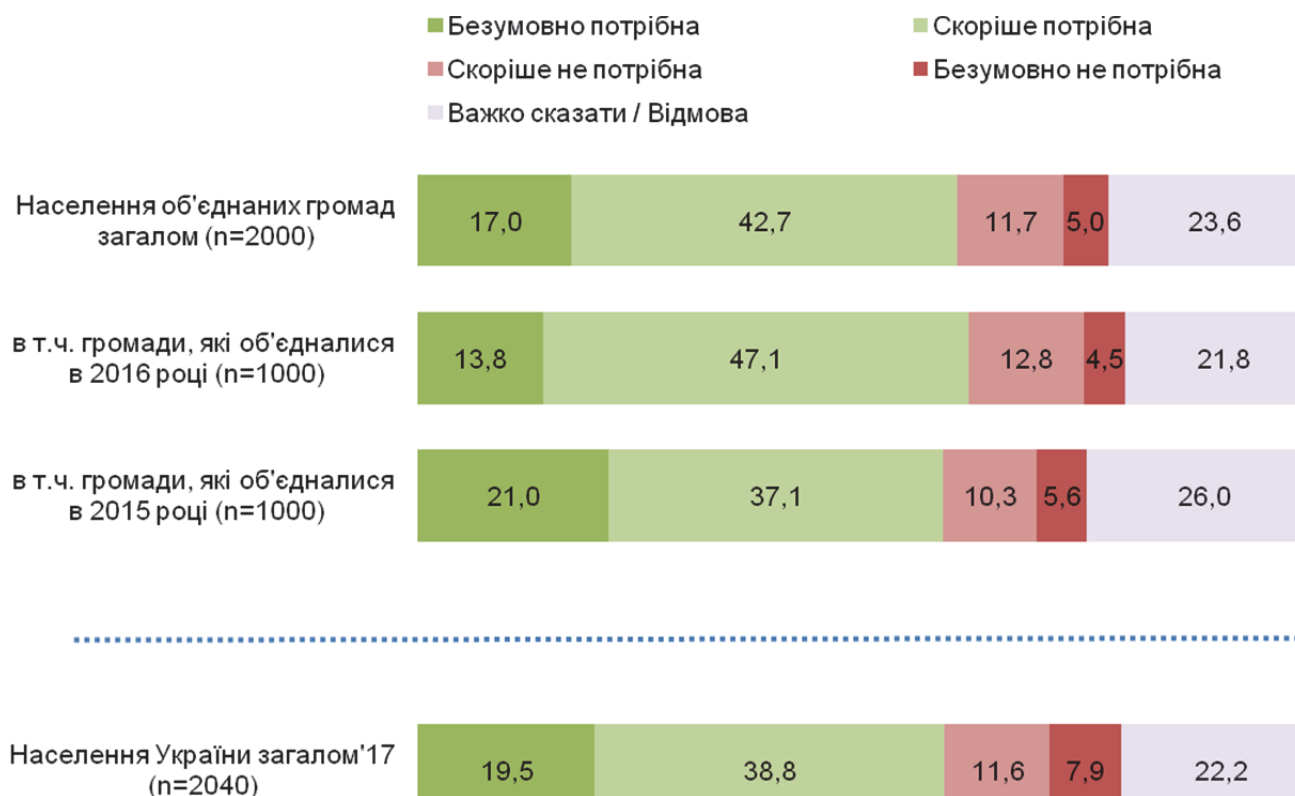
2.1 Актуальність реформи місцевого самоврядування і децентралізації

Більшість населення громад (60%) вважає потрібною реформу місцевого самоврядування та децентралізацію, але з них лише 17% вважають її *безумовно* потрібною (Діаграма 2.1.1). При цьому, якщо порівнювати з населенням України загалом, то відсоток тих, хто вважає потрібною реформу, дещо вищий серед жителів громад – 60% проти 58%.

Діаграма 2.1.1

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

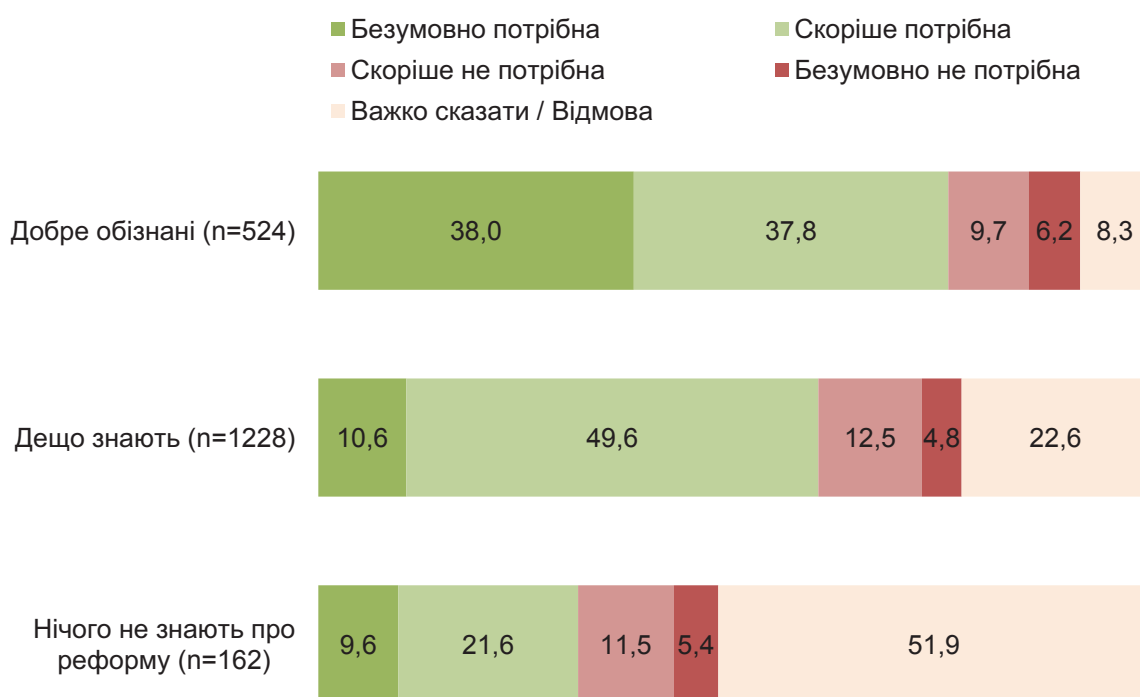

Підтримка реформи пов'язана з обізнаністю про неї: якщо серед добре обізнаних жителів громад 76% її підтримують, то серед тих, хто вже лише «дещо знає», рівень підтримки складає 60% (Діаграма 2.1.2). А серед тих, хто нічого про це не чув – лише 31%. При цьому, частка тих, хто не підтримує реформу у всіх трьох категоріях приблизно однакова (16-17%).

Діаграма 2.1.2

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів залежно від рівня обізнаності про реформу децентралізації)

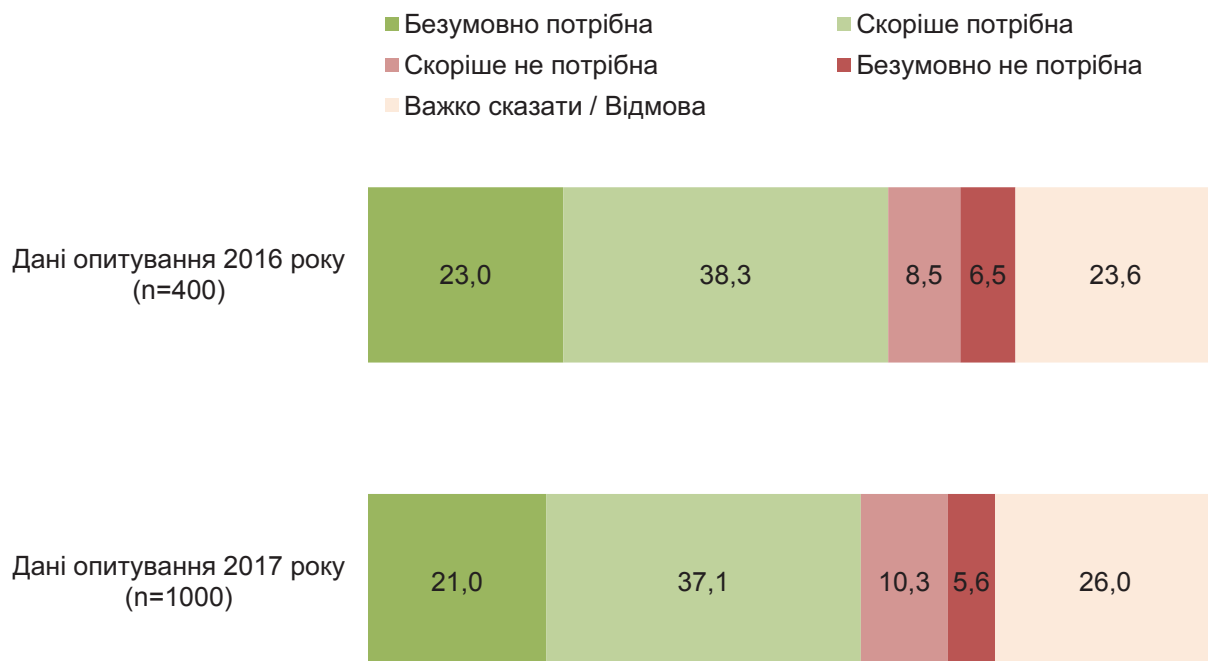

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, підтримка реформи практично не змінилася за останній рік (Діаграма 2.1.3).

Діаграма 2.1.3

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 2.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.1.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.1.1

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Потрібна	Не потрібна	Важко сказати / Відмова
	👍	👎	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	58.0	15.9	26.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	55.8	16.4	27.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	64.3	14.8	20.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	61.2	17.3	21.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	59.5	19.7	20.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	63.5	14.1	22.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	58.9	17.9	23.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	56.4	19.3	24.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	66.4	13.6	20.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	62.9	16.7	20.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	63.4	18.8	17.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	62.4	13.8	23.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	56.9	13.3	29.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	55.1	12.1	32.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	61.8	16.2	22.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	59.1	18.0	22.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	54.8	20.7	24.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	64.7	14.4	20.9

Таблиця 2.1.2

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Потрібна	Не потрібна	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	62.6	15.6	21.7
- Центральний регіон (n=600)	56.3	21.8	21.9
- Південний регіон (n=500)	57.2	13.1	29.7
- Східний регіон (n=100)	66.2	11.0	22.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	66.3	14.9	18.8
- Центральний регіон (n=380)	59.6	21.9	18.5
- Південний регіон (n=300)	53.5	13.2	33.3
- Східний регіон (n=60)	73.9	14.8	11.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	60.3	16.1	23.6
- Центральний регіон (n=220)	47.1	21.4	31.6
- Південний регіон (n=200)	63.4	13.0	23.6
- Східний регіон (n=40)	55.5	5.7	38.8

Нижче в Таблиці 2.1.3 сприйняття актуальності реформи місцевого самоврядування і децентралізації наводиться у розрізі окремих верств населення.

Таблиця 2.1.3

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потрібна	Не потрібна	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
			?	
Гендерні верстви				
- чоловік (n=835)	62.2	18.0	19.8	45.8
- жінка (n=1165)	57.6	15.5	26.9	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=240)	62.4	12.4	25.2	19.7
- 30-44 років (n=503)	63.7	16.0	20.3	27.1
- 45-59 років (n=625)	59.9	18.4	21.7	25.8
- 60+ років (n=632)	53.6	18.8	27.6	27.4
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=250)	41.1	22.1	36.9	11.9
- повна середня (n=778)	56.6	17.8	25.7	37.2
- середня спеціальна (n=623)	63.1	17.2	19.7	32.4
- вища (n=348)	72.0	10.1	17.9	18.4
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	60.3	15.2	24.5	21.7
- службовець (n=163)	64.6	16.6	18.9	8.1
- спеціаліст (n=147)	71.7	11.3	17.0	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	75.7	16.5	7.8	5.4
- домогосподарка (n=190)	62.0	15.0	23.0	9.3
- на пенсії (n=735)	53.7	19.7	26.6	31.3
- безробітний (n=225)	53.7	18.5	27.8	10.0
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=320)	48.9	19.7	31.4	14.5
- низький (n=1199)	58.1	18.0	23.9	58.9
- середній (n=391)	69.2	13.3	17.5	21.8
- високий (n=48)	80.9	4.7	14.4	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

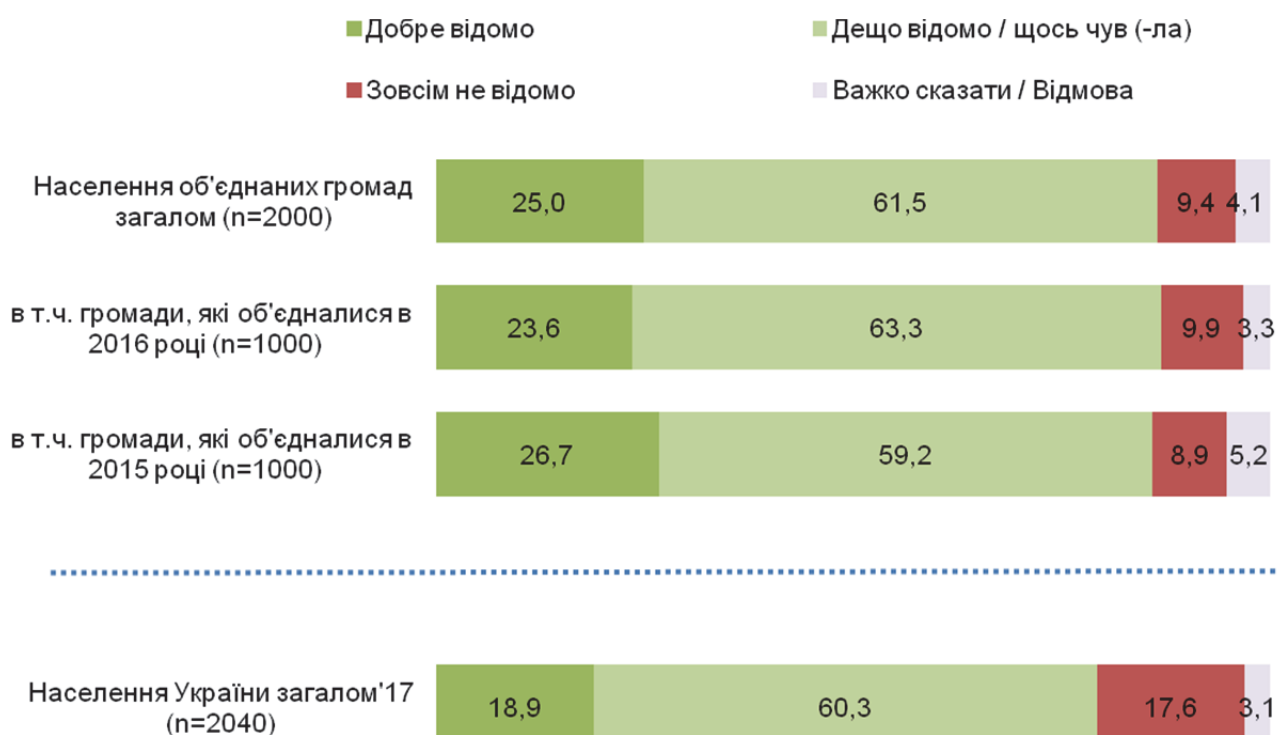
2.2 Обізнаність з кроками з реформування місцевого самоврядування і децентралізації

Загалом, 86% жителів громад знають що-небудь про реформу децентралізації (що вище, ніж серед населення України загалом – 79%), але з них лише 25% вважають, що вони добре обізнані з цим питанням (Діаграма 2.2.1).

Діаграма 2.2.1

Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях?

(% серед усіх респондентів)

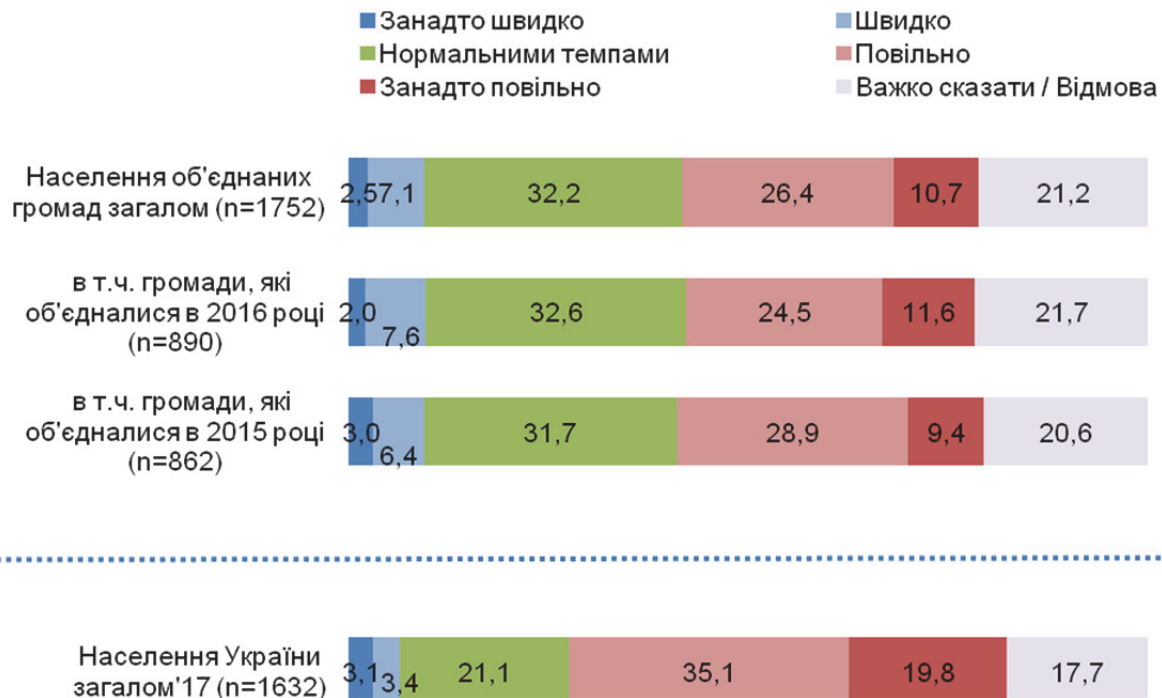

Разом з цим, 37% жителів вважають, що реформа відбувається повільно / занадто повільно (Діаграма 2.2.2). **Про нормальні темпи реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні говорять 32%**. Лише 10% дотримуються думки, що реформа відбувається швидко або навіть занадто швидко. При цьому, все одно сприйняття цього аспекту більш позитивне, ніж серед населення країни загалом (серед якого 55% говорять про повільні темпи і лише 21% – про нормальні темпи).

Діаграма 2.2.2

Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед респондентів, яким добре або децю відомо про реформу місцевого самоврядування і децентралізацію влади).

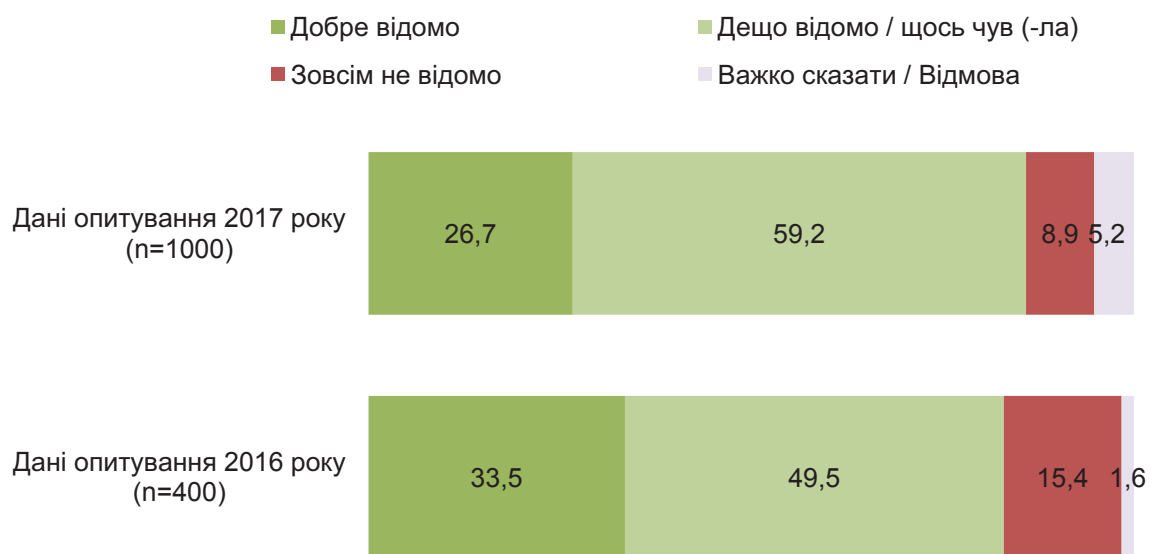

Серед жителів громад, що пройшли процес об'єднання в 2015 році, з 83% до 86% зросла частка тих, хто загалом хоч щось знає про реформу (Діаграма 2.2.3). Водночас, з 34% до 27% знизилася частка тих, хто добре обізнаний про неї.

Діаграма 2.2.3

Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

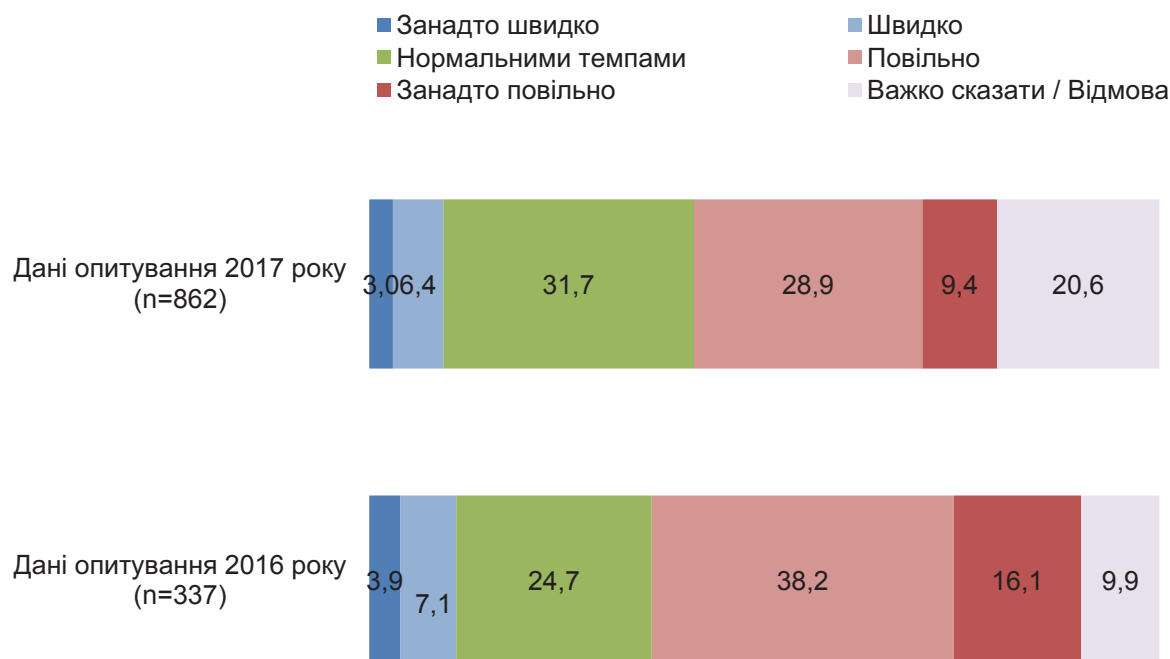

При цьому, якщо минулого року 54% вважали повільним темп реформи, то зараз – уже 38% (Діаграма 2.2.4). Водночас, з 25% до 32% зросла частка тих, хто вважає нормальним темп здійснення реформи.

Діаграма 2.2.4

Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році, і яким *добре* або *дещо відомо* про реформу місцевого самоврядування і децентралізацію влади).

В Таблиці 2.2.1а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.2.2а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.2.1а-б

а. Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях? / б. Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Обізнаність з кроками				▶	Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)					
	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова		Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	22.9	63.0	9.3	4.8		2.1	7.4	31.4	27.0	8.7	23.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	21.2	63.3	10.5	5.1		1.4	7.7	30.2	26.2	8.5	26.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	27.8	62.2	5.9	4.0		3.7	6.6	34.6	29.1	9.3	16.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	26.8	60.1	9.6	3.5		2.8	6.8	32.9	26.0	12.4	19.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	27.0	57.8	11.6	3.7		3.9	8.3	32.0	25.9	12.5	17.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	26.5	63.3	6.9	3.3		1.4	4.8	34.1	26.0	12.2	21.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	22.0	65.0	9.9	3.1		1.6	8.5	30.2	26.1	10.4	23.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	21.0	64.6	11.5	3.0		1.6	9.4	28.4	24.7	10.8	25.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	25.0	66.3	5.4	3.3		1.5	6.1	35.4	30.2	9.3	17.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	25.1	61.6	9.8	3.5		2.5	6.7	34.9	23.0	12.7	20.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	25.2	59.4	11.3	4.1		3.5	8.1	34.9	24.0	13.3	16.3

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)						
	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	25.1	64.7	7.7	2.5	1.2	4.9	34.8	21.8	11.9	25.5	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	24.2	60.3	8.3	7.1	2.8	5.8	33.0	28.3	6.2	24.0	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	21.4	61.5	9.0	8.0	1.2	5.3	32.7	28.5	5.0	27.3	
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	31.3	57.2	6.6	4.9	6.6	7.2	33.6	27.7	9.2	15.7	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	28.7	58.3	9.4	3.6	3.2	6.9	30.7	29.4	12.0	17.9	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	29.2	55.8	11.9	3.1	4.5	8.7	28.5	28.2	11.5	18.6	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	28.1	61.6	6.0	4.3	1.6	4.6	33.3	30.9	12.6	16.9	

Таблиця 2.2.2а-б

а. Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях? / б. Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)						
	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому											
- Західний регіон (n=800)	19.8	64.8	7.1	8.3	2.8	8.4	36.5	26.8	7.5	18.1	
- Центральний регіон (n=600)	27.0	61.5	10.3	1.3	3.0	8.4	29.0	25.1	10.2	24.2	
- Південний регіон (n=500)	28.1	57.5	12.8	1.6	1.3	4.6	29.9	28.6	12.7	23.0	
- Східний регіон (n=100)	36.5	54.4	8.8	0.3	1.7	0.8	29.6	23.7	24.7	19.6	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році											
- Західний регіон (n=260)	12.7	75.5	3.7	8.2	1.1	8.9	44.0	24.6	7.1	14.3	
- Центральний регіон (n=380)	31.0	55.6	11.9	1.5	3.8	9.6	28.4	25.4	9.9	23.0	
- Південний регіон (n=300)	26.2	57.6	14.7	1.5	0.4	4.5	29.8	22.9	12.7	29.5	
- Східний регіон (n=60)	14.4	79.5	5.6	0.5	1.4	1.3	21.0	24.6	34.5	17.1	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році											
- Західний регіон (n=540)	24.3	58.2	9.2	8.4	3.9	8.1	31.5	28.2	7.7	20.6	
- Центральний регіон (n=220)	15.8	77.8	5.8	0.7	1.2	5.4	30.7	24.5	10.9	27.3	
- Південний регіон (n=200)	31.4	57.3	9.6	1.8	2.6	4.7	29.9	37.6	12.6	12.5	
- Східний регіон (n=40)	67.1	19.6	13.3	0.0	2.1	0.0	42.4	22.3	9.9	23.3	

В Таблиці 2.2.3а-б дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.2.3а-б

а. Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях? / б. Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Обізнаність з кроками ▶				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)						Потенціал верстви*	
	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова		
Гендерні верстви												
- чоловік (n=835)	24.9	62.7	8.4	4.0	2.0	7.9	33.1	27.9	9.6	19.5	45.8	
- жінка (n=1165)	25.0	60.5	10.3	4.2	2.9	6.3	31.4	25.2	11.6	22.6	54.2	
Вікові верстви												
- 18-29 років (n=240)	24.7	59.0	13.8	2.4	1.9	7.9	33.9	24.2	10.7	21.4	19.7	
- 30-44 років (n=503)	25.1	60.9	9.9	4.2	3.2	6.8	36.8	25.6	10.0	17.8	27.1	
- 45-59 років (n=625)	24.3	63.2	7.8	4.7	2.1	5.5	29.5	32.7	9.1	21.0	25.8	
- 60+ років (n=632)	25.6	62.3	7.4	4.7	2.5	8.2	29.1	23.0	12.7	24.5	27.4	
Освітні верстви												
- неповна середня і нижча (n=250)	8.6	64.0	17.3	10.0	0.8	7.1	25.4	22.9	12.8	31.0	11.9	
- повна середня (n=778)	22.9	64.0	8.9	4.2	1.7	5.3	32.3	26.1	13.6	21.0	37.2	
- середня спеціальна (n=623)	26.7	61.1	8.5	3.7	2.6	9.0	31.3	26.9	9.1	21.0	32.4	
- вища (n=348)	36.6	55.3	7.1	1.0	4.3	7.1	36.9	28.1	6.7	16.9	18.4	
Основний рід занять												
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	21.6	62.2	8.7	7.5	0.5	6.4	36.5	23.4	10.6	22.6	21.7	
- службовець (n=163)	25.3	69.1	2.1	3.4	5.2	8.8	23.2	24.5	12.8	25.4	8.1	
- спеціаліст (n=147)	39.9	52.6	6.7	0.9	2.2	5.0	33.0	36.9	4.9	18.1	8.6	
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	27.2	52.2	20.1	0.5	5.5	1.6	45.6	14.0	11.8	21.5	5.4	
- домогосподарка (n=190)	21.5	63.9	11.7	2.9	0.6	8.4	40.9	25.6	11.0	13.6	9.3	
- на пенсії (n=735)	25.1	63.1	6.9	5.0	2.4	7.4	29.7	24.8	11.7	24.0	31.3	

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)							Потенціал верстви*
	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова		
- безробітний (n=225)	23.3	61.1	14.8	0.8	2.7	6.2	25.8	36.1	12.6	16.5	10.0	
Рівень добробуту родини**												
- дуже низький (n=320)	19.3	63.1	13.7	4.0	2.1	4.2	22.8	34.7	15.2	21.1	14.5	
- низький (n=1199)	22.6	64.9	8.0	4.5	1.8	7.3	30.9	24.9	11.6	23.5	58.9	
- середній (n=391)	32.4	55.3	8.7	3.6	3.8	8.9	39.1	25.4	4.4	18.4	21.8	
- високий (n=48)	44.7	42.6	12.6	0.0	6.4	5.0	48.1	35.4	3.9	1.2	2.9	

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.3 Сприйняття результатів зростання доходів місцевих бюджетів

Майже половина жителів об'єднаних громад (43%) помітили позитивні зміни на краще у своїх населених пунктах (Діаграма 2.3.1). При цьому, серед громад, які об'єдналися в 2015 році, зміни помітили 47%, серед громад, які об'єдналися в 2016 році – 40%.

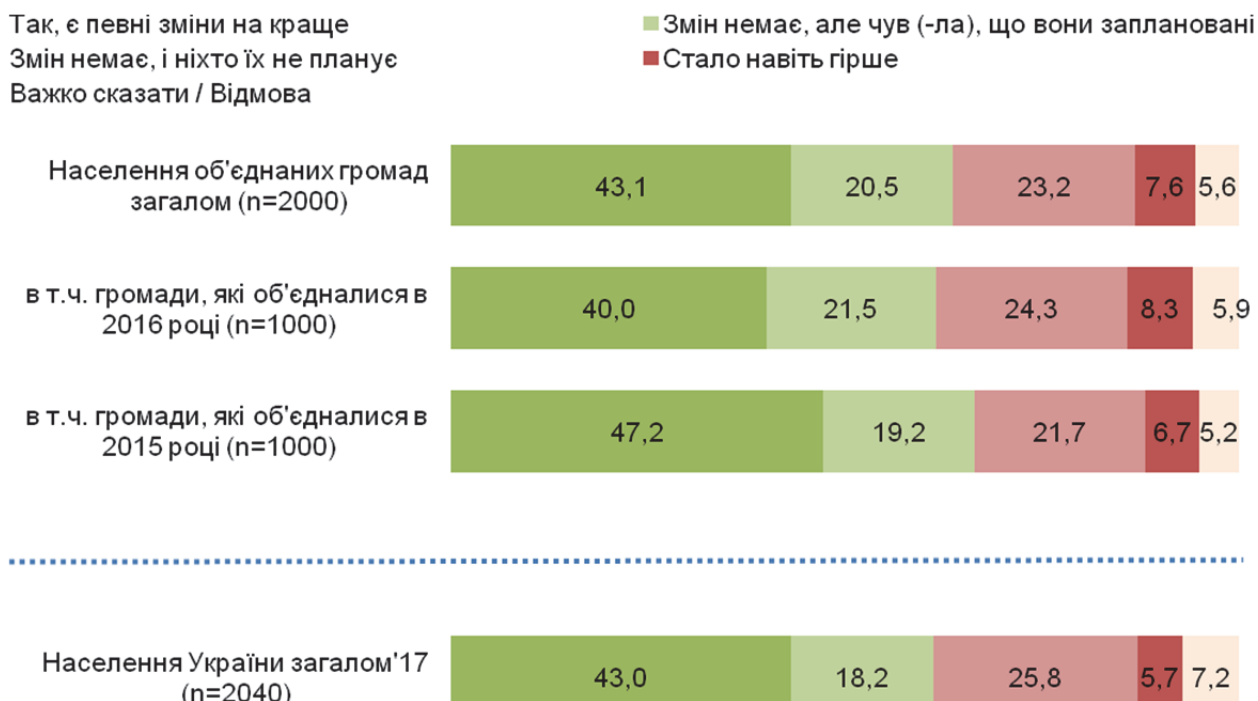
Ще 21% змін ще не помітили, але чули про них. Тобто загалом станом на кінець 2017 року **64% жителів ОТГ або відчувли покращення, або очікують на нього.**

Порівняно з населенням країни загалом відсоток тих, хто помітив зміни – такий же. Але водночас серед жителів ОТГ трохи більше тих, хто говорить про те, що такі зміни заплановані.

Діаграма 2.3.1

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед усіх респондентів)

Найбільш помітним покращенням ситуації є **ремонт покриття вулиць, дворів** (відзначають 56% тих, хто помітив або почув про певні позитивні зміни у своєму населеному пункті), **освітлення** (49%) і **ремонт бюджетних приміщень** (48%) (Діаграма 2.3.2). При цьому, серед населення України загалом більше людей говорять про ремонт доріг, а серед жителів ОТГ помітно більше людей помітили покращення освітлення і ремонт бюджетних приміщень.

Діаграма 2.3.2

Які зміни на краще Ви побачили у Вашому місті/ селищі/селі або почули про них?

(% серед респондентів, які побачили або почули про певні зміни на краще)

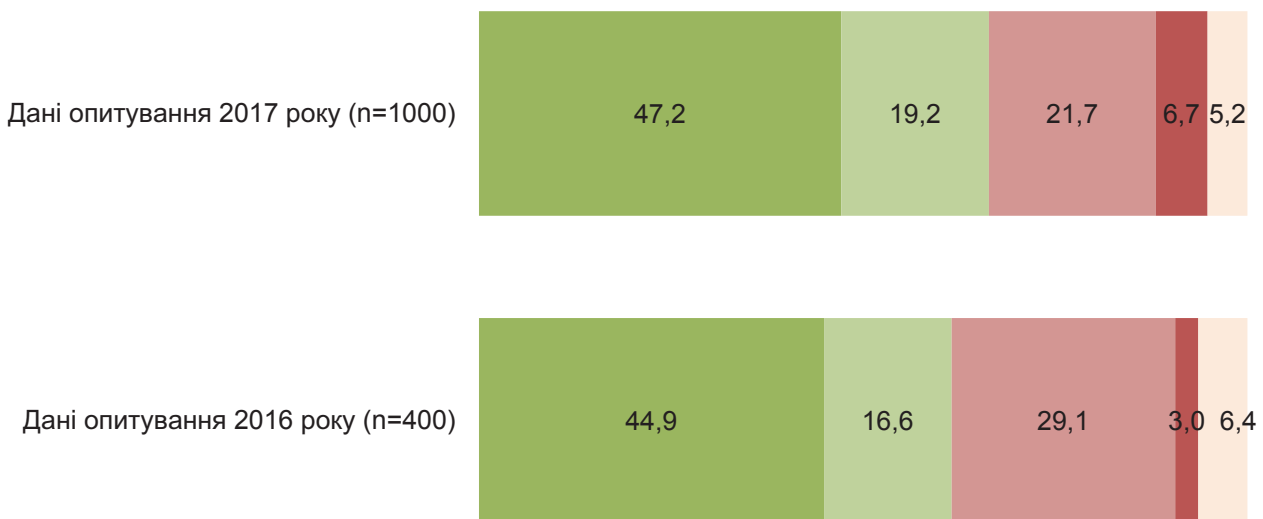
Серед жителів ОТГ, створених у 2015 році, з 62% до 66% зросла частка тих, хто або помітив, або знає про заплановані зміни (Діаграма 2.3.3).

Діаграма 2.3.3

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Так, є певні зміни на краще
- Змін немає, але чув (-ла), що вони заплановані
- Змін немає, і ніхто їх не планує
- Стало навіть гірше
- Важко сказати / Відмова

В Таблиці 2.3.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.3.2 – у регіональному розрізі. Навіть серед жителів населених пунктів, які не стали центрами громади, 41% відзначають уже наявні позитивні зміни.

Таблиця 2.3.1

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	46.1	18.1	21.6	7.9	6.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	41.9	17.7	25.1	9.1	6.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	58.0	19.0	12.0	4.5	6.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	40.5	22.6	24.5	7.4	4.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	38.9	24.1	25.8	8.4	2.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	42.6	20.6	22.8	6.1	7.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	44.1	17.5	22.9	10.0	5.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	39.0	17.2	26.7	11.9	5.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	59.4	18.3	11.7	4.2	6.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	36.0	25.2	25.7	6.8	6.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	34.7	27.9	27.3	7.2	2.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	37.8	21.5	23.3	6.3	11.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	48.9	18.8	19.9	5.0	7.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	46.1	18.4	22.8	5.1	7.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	56.2	19.9	12.3	4.8	6.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	45.7	19.5	23.2	8.2	3.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	43.9	19.5	23.9	9.9	2.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	48.1	19.6	22.3	5.8	4.2

Таблиця 2.3.2

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	39.9	27.6	17.7	8.0	6.8
- Центральний регіон (n=600)	40.2	13.2	34.9	6.5	5.1
- Південний регіон (n=500)	56.9	20.5	10.9	7.0	4.7
- Східний регіон (n=100)	30.4	10.5	43.4	12.3	3.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	27.5	39.5	17.1	6.5	9.3
- Центральний регіон (n=380)	40.8	14.3	33.2	7.2	4.6
- Південний регіон (n=300)	57.5	16.4	11.6	8.7	5.8
- Східний регіон (n=60)	21.9	8.4	48.1	21.2	0.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	47.6	20.2	18.0	9.0	5.2
- Центральний регіон (n=220)	38.7	9.9	39.9	4.8	6.7
- Південний регіон (n=200)	55.9	27.4	9.9	4.1	2.7
- Східний регіон (n=40)	42.0	13.3	37.0	0.0	7.7

В Таблиці 2.3.3 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.3.3

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви* ↑
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	44.2	22.6	22.0	6.6	4.7	45.8
- жінка (n=1165)	42.3	18.7	24.2	8.5	6.4	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	44.1	22.6	24.2	3.7	5.4	19.7
- 30-44 років (n=503)	46.1	17.8	22.9	8.0	5.2	27.1
- 45-59 років (n=625)	41.7	22.9	20.8	9.6	5.0	25.8
- 60+ років (n=632)	40.9	19.2	24.9	8.3	6.6	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	26.6	22.8	25.5	14.2	11.0	11.9
- повна середня (n=778)	42.7	21.8	25.2	5.9	4.4	37.2
- середня спеціальна (n=623)	43.5	20.0	22.9	8.5	5.1	32.4
- вища (n=348)	54.0	17.0	18.2	5.4	5.4	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	47.2	19.6	23.0	4.0	6.2	21.7
- службовець (n=163)	39.3	24.7	21.4	3.3	11.3	8.1
- спеціаліст (n=147)	61.9	14.7	18.9	2.7	1.9	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	37.1	26.8	16.7	16.0	3.3	5.4
- домогосподарка (n=190)	37.0	23.5	23.6	13.4	2.5	9.3
- на пенсії (n=735)	39.2	20.6	24.5	9.5	6.3	31.3
- безробітний (n=225)	40.4	19.8	26.2	8.6	5.1	10.0

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	33.9	24.5	18.4	16.8	6.3	14.5
- низький (n=1199)	42.6	19.5	26.5	6.0	5.3	58.9
- середній (n=391)	49.8	20.3	19.3	5.1	5.5	21.8
- високий (n=48)	57.4	27.3	7.2	7.4	0.7	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.4 Сприйняття можливих наслідків реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні

Загалом, **50%** жителів ОТГ очікують, що децентралізація сприятиме покращенню ситуації в Україні в цілому (що дещо вище, ніж серед населення країни загалом, серед яких 46% очікують на покращення) (Діаграма 2.4.1).

Також ще 26% вважають, що нічого не зміниться, і лише 8% вважають, що ситуація погіршиться. Тобто, загалом, очікування об'єднаних громад лишаються позитивно-нейтральними.

Діаграма 2.4.1

Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому?

(% серед усіх респондентів)

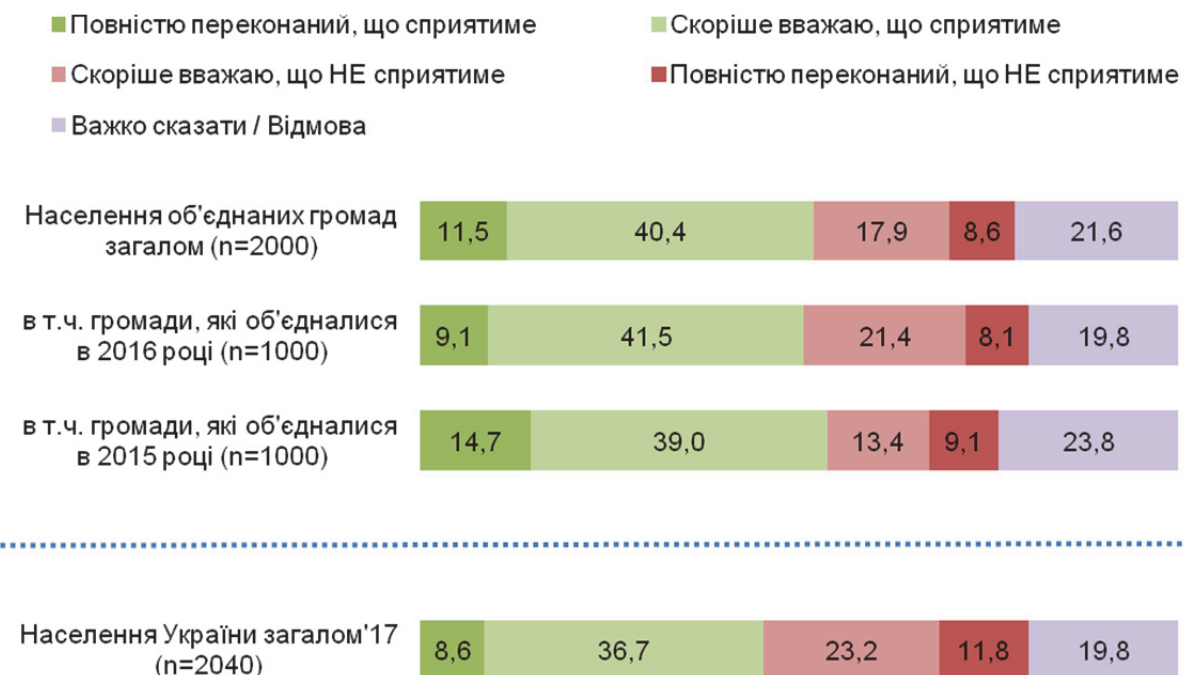

Разом з цим, **52% жителів об'єднаних громад вірять, що нинішня реформа місцевого самоврядування і децентралізація сприятиме розвитку громад України** (серед населення України загалом – 45%), хоча з них лише 12% повністю переконані в цьому (Діаграма 2.4.2). Не вірять у потенціал реформи – 27% населення.

Діаграма 2.4.2

Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед усіх респондентів)

Зі зростанням обізнаності зростає оптимізм щодо результатів реформи з децентралізації. Якщо серед тих, хто нічого не знає про реформу, лише 20% очікують на покращення і 13% вірять у те, що це сприятиме розвитку громад (проти 39%, які не вірять), то у випадку тих, кому вже «дещо відомо» уже 50% очікують на покращення ситуації і 52% вважають, що це сприятиме розвитку громад (проти 27%) (Таблиця 2.4.1а-б). У випадку же тих, кому **добре відомо** про реформу, **67% очікують на покращення** ситуації в Україні в цілому і **72% вірять, що це сприятиме розвитку** громад (проти 23%).

Таблиця 2.4.1а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів залежно від рівня *обізнаності* з кроками щодо реформування)

	100% у стовпчику	Добре відомо (n=524)	Дещо відомо (n=1228)	Зовсім не відомо (n=162)
а. Вплив на ситуацію				
☺	Покращиться	66.7	49.8	20.1
☹	Не зміниться	14.0	27.0	45.1
☹	Погіршиться	8.0	7.6	10.4
?	Важко сказати / відмова	11.3	15.6	24.5
б. Розвиток громад				
☺	Сприятиме розвитку	71.8	52.0	12.5
☹	Не сприятиме розвитку	22.6	27.0	38.6
?	Важко сказати / відмова	5.6	21.1	48.9

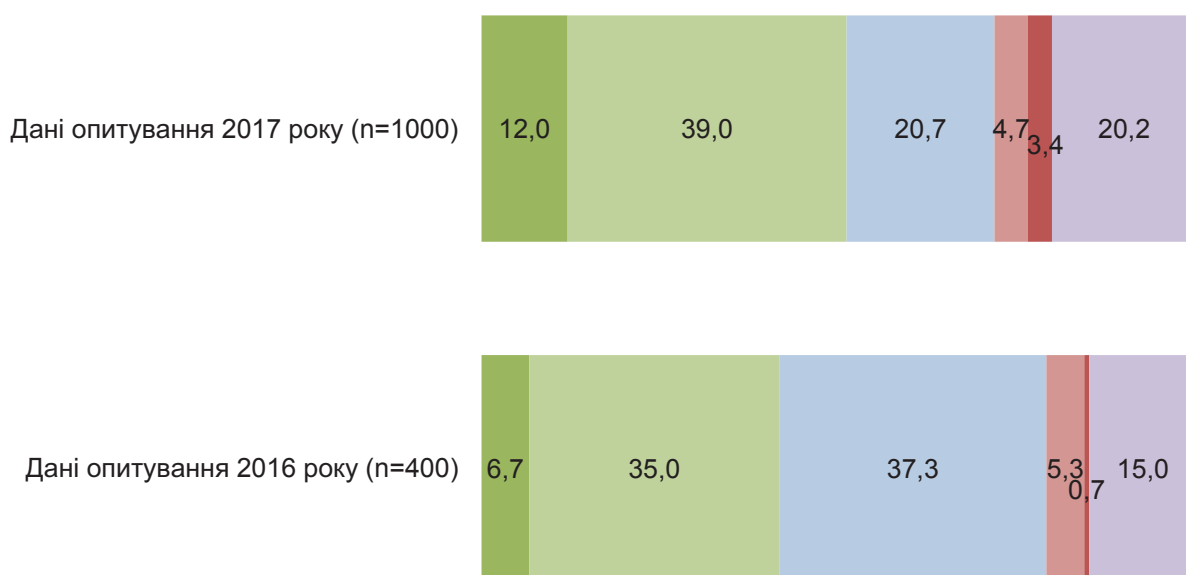
Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, з 42% до 51% зросла частка тих, хто очікує на покращення ситуації (Діаграма 2.4.3).

Діаграма 2.4.3

Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Безумовно покращиться
- Скоріше покращиться
- Нічого не зміниться
- Скоріше погіршиться
- Безумовно погіршиться
- Важко сказати / Відмова

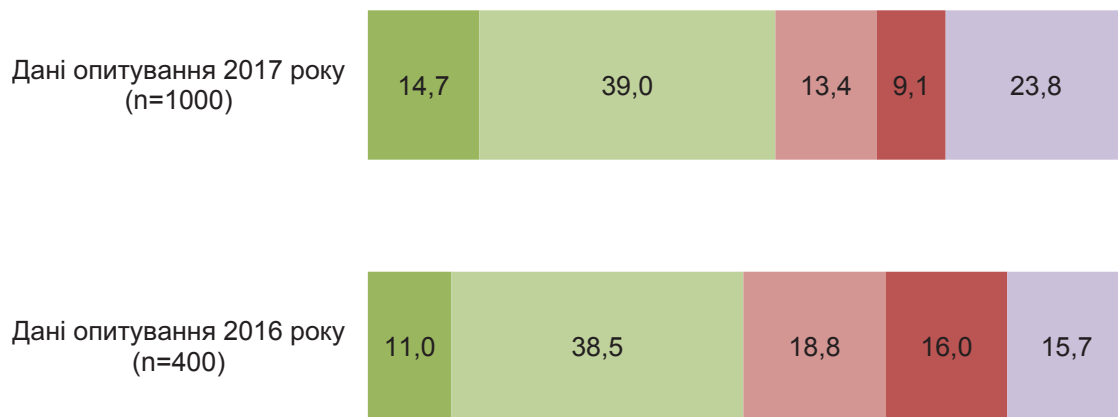
Також з 50% до 54% зросла частка тих, хто вірить в успіх реформи (Діаграма 2.4.4).

Діаграма 2.4.4

Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Повністю переконаний, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що НЕ сприятиме
- Повністю переконаний, що НЕ сприятиме
- Важко сказати / Відмова

В Таблиці 2.4.2а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.4.3а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.4.2а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад		
	Покращиться	Не зміниться	Погіршиться	Важко сказати / Відмова	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова
	☺	😊	☹	?	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	48.2	27.9	7.8	16.1	50.8	27.3	21.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	45.4	29.1	8.3	17.2	48.2	28.3	23.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	56.2	24.5	6.1	13.2	58.3	24.3	17.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	51.8	24.1	7.6	16.6	52.9	25.7	21.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	51.8	23.9	7.5	16.8	54.0	25.7	20.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	51.7	24.2	7.7	16.3	51.5	25.6	22.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	47.1	34.2	7.8	10.9	50.2	32.4	17.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	42.6	37.7	8.5	11.2	47.2	35.5	17.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	60.5	23.8	5.5	10.2	59.3	23.4	17.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	51.4	26.0	7.0	15.6	50.9	26.9	22.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	51.8	27.7	7.8	12.7	51.9	29.1	19.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	50.9	23.5	6.0	19.6	49.5	23.9	26.6

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				▶	б. Розвиток громад		
	Покращиться ☺	Не зміниться 😊	Погіршиться ☹	Важко сказати / Відмова .?		Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова .?
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	49.8	19.3	7.7	23.2		51.8	20.3	28.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	49.3	16.9	8.1	25.7		49.7	18.2	32.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	51.0	25.4	6.8	16.8		57.2	25.5	17.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	52.2	21.8	8.3	17.8		55.3	24.3	20.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	51.7	19.3	7.2	21.7		56.6	21.7	21.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	52.7	25.1	9.7	12.6		53.7	27.7	18.7

Таблиця 2.4.3а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад		
	Покращиться	Не зміниться	Погіршиться	Важко сказати / Відмова	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому							
- Західний регіон (n=800)	55.1	20.5	6.0	18.5	56.4	23.5	20.1
- Центральний регіон (n=600)	42.7	32.0	9.9	15.4	45.2	36.7	18.1
- Південний регіон (n=500)	49.1	25.8	9.6	15.5	53.8	19.9	26.2
- Східний регіон (n=100)	57.4	30.8	1.1	10.7	49.8	18.8	31.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
- Західний регіон (n=260)	54.6	24.0	6.2	15.2	56.8	24.8	18.4
- Центральний регіон (n=380)	45.0	34.9	7.3	12.8	46.5	37.3	16.1
- Південний регіон (n=300)	48.5	26.6	10.4	14.6	51.5	22.1	26.5
- Східний регіон (n=60)	56.1	37.5	1.9	4.4	45.5	30.8	23.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
- Західний регіон (n=540)	55.3	18.3	5.8	20.5	56.1	22.7	21.2
- Центральний регіон (n=220)	36.2	23.8	17.3	22.7	41.5	34.8	23.7
- Південний регіон (n=200)	50.2	24.4	8.2	17.2	57.9	16.3	25.8
- Східний регіон (n=40)	59.1	21.5	0.0	19.4	55.8	2.2	41.9

В Таблиці 2.4.4а-б дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.4.4а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад			Потенціал верстви* ↑
	Покращиться ☺	Не зміниться ☹	Погіршиться ☹	Важко сказати / Відмова ?	Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?	
Гендерні верстви								
- чоловік (n=835)	53.1	25.4	7.3	14.1	54.7	26.8	18.5	45.8
- жінка (n=1165)	47.5	26.2	8.0	18.3	49.6	26.2	24.2	54.2
Вікові верстви								
- 18-29 років (n=240)	49.5	26.4	5.6	18.5	57.1	20.8	22.0	19.7
- 30-44 років (n=503)	53.6	26.4	7.6	12.4	54.6	26.6	18.8	27.1
- 45-59 років (n=625)	49.0	25.7	8.5	16.8	51.5	27.8	20.7	25.8
- 60+ років (n=632)	48.1	25.2	8.4	18.3	46.0	29.1	24.9	27.4
Освітні верстви								
- неповна середня і нижча (n=250)	38.0	26.4	10.9	24.7	34.5	31.3	34.2	11.9
- повна середня (n=778)	46.1	26.9	8.1	18.9	48.2	28.0	23.8	37.2
- середня спеціальна (n=623)	53.6	24.5	6.3	15.5	55.7	24.9	19.4	32.4
- вища (n=348)	59.7	25.8	7.2	7.3	64.2	22.9	12.8	18.4
Основний рід занять								
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	51.7	25.2	7.1	16.0	53.2	22.0	24.8	21.7
- службовець (n=163)	54.0	24.9	6.2	14.8	63.5	21.9	14.6	8.1
- спеціаліст (n=147)	58.7	20.7	9.3	11.4	61.1	27.2	11.7	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	54.0	25.8	6.2	14.0	56.8	37.8	5.5	5.4
- домогосподарка (n=190)	49.3	24.8	6.7	19.1	53.7	21.2	25.0	9.3
- на пенсії (n=735)	47.9	25.6	8.8	17.7	45.6	29.8	24.6	31.3
- безробітний (n=225)	41.3	37.0	8.1	13.6	43.1	29.4	27.5	10.0

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад			Потенціал верстви*
	Покращиться ☺	Не зміниться ☹	Погіршиться ☹	Важко сказати / Відмова ?	Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?	
Рівень добробуту родини**								
- дуже низький (n=320)	36.2	32.9	13.4	17.6	38.2	31.8	29.9	14.5
- низький (n=1199)	50.5	26.1	7.6	15.8	50.5	27.4	22.1	58.9
- середній (n=391)	55.4	22.1	4.1	18.4	63.2	20.9	15.9	21.8
- високий (n=48)	78.8	15.5	4.7	1.0	67.6	31.1	1.3	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.5 Очікувані результати реформи місцевого самоврядування і децентралізації

Найбільш очікуваним результатом від реформи є поліпшення якості і доступності послуг – 65% хотіли б відчувати такий наслідок, а 24% називають це «очікуваним наслідком №1» для них (Таблиця 2.5.1). Далі за рівнем очікувань ідуть покращення добробуту громад (відповідно, 57% і 19%) та зменшення корупції (50% і 25%). Серед жителів України ті самі очікування є пріоритетними.

Таблиця 2.5.1

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчувати в першу чергу?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Населення об'єднаних громад загалом (n=2000)		Громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)		Громади, які об'єдналися в 2015 році (n=1000)		Населення України загалом (n=2040)	
	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1
Поліпшення якості та доступності послуг	65.4	24.3	67.9	24.5	62.2	23.9	63.4	24.0
Покращення добробуту громад міст, сіл та селищ	56.7	19.1	53.2	16.9	61.2	21.9	51.4	17.5
Зменшення корупції та свавілля чиновників	50.4	24.7	50.8	25.8	50.0	23.4	51.8	29.1
Збільшення можливостей для простих громадян впливати на рішення влади	39.1	7.2	39.4	7.4	38.8	6.8	39.6	7.8
Відродження та розвиток України в цілому	27.8	7.4	26.3	7.2	29.7	7.5	30.1	6.0
Прискорення розв'язання конфлікту на сході України	21.8	7.9	19.6	6.6	24.5	9.5	25.0	7.3
Підвищення професійності та ефективності влади	17.4	2.8	16.6	2.7	18.4	2.9	21.4	3.6

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, простежується зростання очікувань щодо поліпшення якості та доступності послуг, але водночас стало менше тих, хто очікує на зменшення корупції (Таблиця 2.5.2).

Таблиця 2.5.2

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчутти в першу чергу?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

% у стовпчику	Дані опитування 2017 року (n=1000)		Дані опитування 2016 року (n=400)	
	Топ-3	№1	Топ-3	№1
Поліпшення якості та доступності послуг	62.2	23.9	52.7	16.0
Покращення добробуту громад міст, сіл та селищ	61.2	21.9	59.7	19.3
Зменшення корупції та свавілля чиновників	50.0	23.4	57.0	38.3
Збільшення можливостей для простих громадян впливати на рішення влади	38.8	6.8	45.2	8.5
Відродження та розвиток України в цілому	29.7	7.5	23.0	5.3
Прискорення розв'язання конфлікту на сході України	24.5	9.5	23.0	5.8
Підвищення професійності та ефективності влади	18.4	2.9	18.5	2.4

В Таблиці 2.5.3а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.5.4а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.5.3а

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчутти в першу чергу?

Один з топ-3 очікуваних результатів

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	64.2	54.7	51.8	39.8	29.0	24.4	18.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	63.5	53.7	53.1	37.2	28.6	27.8	17.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	66.3	57.7	48.1	47.3	30.2	14.8	21.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	66.3	58.5	49.3	38.5	26.7	19.4	16.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	65.3	57.9	50.4	35.5	25.9	23.1	18.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	67.7	59.1	47.8	42.5	27.9	14.5	14.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	67.1	48.6	54.1	40.5	28.1	24.0	16.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	66.9	46.6	56.6	36.3	27.4	28.8	13.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	67.8	54.8	46.5	53.0	30.2	9.6	23.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	68.6	57.5	47.6	38.3	24.6	15.4	16.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	69.5	56.2	49.3	34.1	24.4	20.4	16.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	67.3	59.2	45.3	44.2	24.9	8.5	17.0

% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	60.3	63.1	48.6	38.9	30.2	25.0	20.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	58.7	63.8	48.0	38.5	30.2	26.4	21.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	64.5	61.3	50.2	40.2	30.1	21.2	18.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	63.7	59.6	51.2	38.7	29.2	24.1	16.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	60.2	60.0	51.6	37.2	27.7	26.3	20.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	68.3	59.1	50.7	40.6	31.2	21.2	11.6

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Очікуваний результат №1

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	23.3	19.1	25.2	6.0	8.5	9.2	2.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	22.4	18.6	26.0	5.1	8.6	10.4	2.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	25.8	20.5	22.8	8.5	8.3	5.8	3.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	25.1	19.1	24.4	8.2	6.4	6.7	3.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	24.5	18.2	27.9	6.8	6.0	7.3	3.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	25.9	20.3	19.6	10.2	6.9	5.9	2.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	24.6	15.3	27.6	6.0	8.0	8.7	2.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	24.3	12.7	29.6	4.8	7.8	10.5	1.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	25.5	23.2	21.7	9.6	8.6	3.3	3.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	24.5	18.5	24.1	8.8	6.5	4.6	3.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	22.2	19.0	30.4	5.6	5.1	5.7	3.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	27.7	17.9	15.4	13.2	8.3	3.1	2.7

100% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	21.6	24.4	21.8	5.9	9.1	9.9	3.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	19.8	27.1	20.9	5.4	9.6	10.3	2.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	26.2	17.3	24.1	7.1	7.8	8.9	4.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	25.8	19.8	24.7	7.6	6.2	9.1	2.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	27.2	17.3	24.9	8.1	7.0	9.1	2.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	23.9	23.0	24.4	6.9	5.2	9.0	2.9

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Один з топ-3 очікуваних результатів

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому							
- Західний регіон (n=800)	60.5	56.0	57.8	45.3	24.9	22.2	17.1
- Центральний регіон (n=600)	65.1	57.7	50.4	31.4	29.2	25.2	16.4
- Південний регіон (n=500)	74.3	58.9	39.5	35.7	35.1	17.4	16.0
- Східний регіон (n=100)	66.4	48.3	41.8	48.4	14.4	17.2	28.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
- Західний регіон (n=260)	58.0	51.5	59.4	49.6	22.0	23.1	17.0
- Центральний регіон (n=380)	71.3	54.2	53.6	34.2	23.5	21.6	13.9
- Південний регіон (n=300)	71.0	56.4	35.4	34.7	38.4	14.0	16.5
- Східний регіон (n=60)	75.8	41.4	54.9	45.2	16.9	14.2	31.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
- Західний регіон (n=540)	62.0	58.9	56.9	42.7	26.6	21.7	17.2
- Центральний регіон (n=220)	47.7	67.5	41.6	23.6	45.3	35.4	23.5
- Південний регіон (n=200)	79.9	63.1	46.5	37.3	29.6	23.2	15.2
- Східний регіон (n=40)	53.3	57.8	23.7	52.7	10.8	21.3	24.1

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Очікуваний результат №1

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому							
- Західний регіон (n=800)	24.4	18.9	30.3	8.7	4.8	6.5	1.6
- Центральний регіон (n=600)	21.8	20.0	22.0	4.5	10.4	11.5	3.2
- Південний регіон (n=500)	27.3	18.4	19.4	8.0	8.8	6.6	2.6
- Східний регіон (n=100)	24.4	18.7	21.2	7.1	4.3	3.5	9.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
- Західний регіон (n=260)	19.0	16.6	33.1	10.8	4.6	7.1	2.2
- Центральний регіон (n=380)	26.6	18.3	26.2	4.7	5.9	7.7	2.7
- Південний регіон (n=300)	26.7	17.4	15.4	8.9	12.3	4.5	1.9
- Східний регіон (n=60)	26.8	8.8	32.1	4.5	7.4	6.0	8.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
- Західний регіон (n=540)	27.7	20.4	28.6	7.4	4.9	6.2	1.2
- Центральний регіон (n=220)	8.4	24.7	10.3	4.0	22.7	21.9	4.4
- Південний регіон (n=200)	28.4	20.0	26.3	6.4	3.0	10.1	3.6
- Східний регіон (n=40)	21.2	32.4	6.1	10.8	0.0	0.0	12.4

В Таблиці 2.5.5а і 2.5.5б дані наведені у розрізі окремих верств населення громад.

Таблиця 2.5.5а

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Один з топ-3 очікуваних результатів

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади	Потенціал верстви*
Гендерні верстви								
- чоловік (n=835)	66.0	59.4	51.7	38.0	28.2	19.9	18.1	45.8
- жінка (n=1165)	64.8	54.4	49.4	40.1	27.5	23.3	16.8	54.2
Вікові верстви								
- 18-29 років (n=240)	69.5	58.6	47.0	37.7	24.4	19.9	18.3	19.7
- 30-44 років (n=503)	63.3	59.2	53.5	44.1	28.6	21.2	16.3	27.1
- 45-59 років (n=625)	68.2	54.0	53.5	38.6	26.1	24.6	16.4	25.8
- 60+ років (n=632)	61.7	55.4	47.0	35.6	31.0	20.9	18.9	27.4
Освітні верстви								
- неповна середня і нижча (n=250)	65.0	44.1	43.3	35.8	30.2	22.7	18.8	11.9
- повна середня (n=778)	66.2	60.7	51.2	36.7	25.6	20.0	17.3	37.2
- середня спеціальна (n=623)	64.4	56.1	51.4	42.6	28.8	20.5	18.4	32.4
- вища (n=348)	65.4	57.9	51.8	40.1	29.1	26.8	15.0	18.4
Основний рід занять								
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	64.9	60.2	50.4	41.0	29.6	19.4	14.7	21.7
- службовець (n=163)	71.9	46.9	57.9	42.8	25.1	23.4	20.6	8.1
- спеціаліст (n=147)	70.0	64.8	47.9	34.3	31.6	23.3	20.3	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	67.4	54.5	56.6	38.2	24.8	34.2	13.8	5.4
- домогосподарка (n=190)	67.1	55.3	54.1	44.5	21.6	19.9	17.1	9.3
- на пенсії (n=735)	61.1	54.0	48.0	36.2	29.7	22.1	18.9	31.3
- безробітний (n=225)	71.4	63.8	51.3	40.3	23.2	15.4	16.7	10.0

% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**								
- дуже низький (n=320)	73.4	54.0	48.6	38.7	25.0	21.0	19.0	14.5
- низький (n=1199)	63.2	59.7	51.4	39.8	28.0	22.2	15.5	58.9
- середній (n=391)	67.8	54.3	49.6	37.8	29.3	17.8	22.1	21.8
- високий (n=48)	63.2	54.6	51.6	35.8	31.7	46.5	8.9	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Таблиця 2.5.56

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчутти в першу чергу?

Очікуваний результат №1

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади	Потенціал верстви*
Гендерні верстви								
- чоловік (n=835)	24.6	16.7	27.2	7.8	7.1	8.1	2.7	45.8
- жінка (n=1165)	23.9	21.1	22.7	6.7	7.6	7.7	2.9	54.2
Вікові верстви								
- 18-29 років (n=240)	25.6	16.8	24.6	5.6	9.8	6.5	3.2	19.7
- 30-44 років (n=503)	23.1	18.9	27.9	10.0	5.8	6.7	3.0	27.1
- 45-59 років (n=625)	23.4	19.9	24.8	6.5	7.6	9.5	2.6	25.8
- 60+ років (n=632)	25.2	20.4	21.7	6.2	7.0	8.5	2.6	27.4
Освітні верстви								
- неповна середня і нижча (n=250)	30.1	17.3	19.5	4.2	6.5	9.2	2.0	11.9
- повна середня (n=778)	23.8	21.6	23.4	6.8	6.7	7.9	3.2	37.2
- середня спеціальна (n=623)	23.2	18.7	26.9	10.1	6.7	6.8	2.3	32.4
- вища (n=348)	23.4	16.1	27.3	4.7	10.5	8.8	3.5	18.4
Основний рід занять								
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	22.5	22.2	25.1	6.9	7.8	7.3	1.8	21.7
- службовець (n=163)	25.3	14.0	28.3	10.2	7.0	10.9	1.2	8.1
- спеціаліст (n=147)	22.5	14.7	24.9	3.6	18.1	8.9	3.2	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	22.9	16.3	29.1	16.2	2.2	8.6	1.5	5.4
- домогосподарка (n=190)	17.5	17.9	27.5	6.5	7.4	9.7	6.4	9.3
- на пенсії (n=735)	24.3	20.0	23.6	6.2	6.7	8.1	2.6	31.3
- безробітний (n=225)	30.6	21.8	20.0	6.7	4.8	5.6	4.8	10.0

100% у рядку	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Зменшення корупції	Можливість громадян впливати на владу	Відродження України в цілому	Прискорення розв'язання конфлікту на Сході	Підвищення професійності та ефективності влади	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**								
- дуже низький (n=320)	27.6	20.8	22.7	6.3	6.5	6.8	3.3	14.5
- низький (n=1199)	23.9	19.8	25.2	7.1	7.1	8.2	2.5	58.9
- середній (n=391)	26.7	15.2	26.2	7.0	8.3	6.6	3.3	21.8
- високий (n=48)	11.8	30.3	23.0	5.3	12.3	10.4	3.3	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Загалом, **не більше 21% жителів громад очікують на погіршення якості послуг** в окремих сферах внаслідок реформи місцевого самоврядування і децентралізації (Діаграма 2.5.1).

Найбільш позитивні очікування стосуються **ремонту і утримання доріг, тротуарів (50% вважають, що якість покращиться, 30% вважають, що нічого не зміниться) і благоустрою (48% і 32%)**. Але при цьому лише, відповідно, 10% і 10% вірять у *значне* покращення ситуації. Тобто в даному випадку коректніше говорити про «обережний» оптимізм (характерний і для населення України загалом – Таблиці 2.5.6). Порівняно з населенням України загалом більше жителів ОТГ очікують на покращення ситуації в окремих сферах.

У випадку інших сфер близько третини очікують на покращення якості, і від третини до половини вважають, що змін не буде, тобто настрої є скоріше лишаються нейтрально-позитивними.

Діаграма 2.5.1

**На Вашу думку, як нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади вплине на якість надання послуг у таких сферах?
Якість...**

(% серед усіх респондентів, n=2000)

Таблиця 2.5.6

**На Вашу думку, як нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади вплине на якість надання послуг у таких сферах?
Якість...**

(% серед усіх респондентів)

100% у стовпчику	Населення об'єднаних громад загалом (n=2000)	в т.ч. громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)	в т.ч. громади, які об'єдналися в 2015 році (n=1000)	Населення України загалом ¹⁷ (n=2040)
Охорона здоров'я				
☺ Покращиться	31.2	29.0	34.1	24.9
☹ Не зміниться	36.5	36.7	36.2	41.2
☹ Погіршиться	20.7	23.2	17.5	21.0
? Важко сказати / Відмова	11.7	11.2	12.3	13.0
Освіта				
☺ Покращиться	33.6	30.9	37.1	25.3
☹ Не зміниться	38.6	41.0	35.5	43.6
☹ Погіршиться	14.7	16.1	12.9	16.8
? Важко сказати / Відмова	13.1	12.0	14.5	14.3
Ремонт і утримання доріг, тротуарів				
☺ Покращиться	49.6	45.5	54.8	50.3
☹ Не зміниться	29.9	32.9	26.1	28.5
☹ Погіршиться	12.4	15.3	8.7	10.9
? Важко сказати / Відмова	8.1	6.3	10.3	10.3
Соціальний захист населення				
☺ Покращиться	30.1	26.0	35.1	27.2
☹ Не зміниться	43.3	47.0	38.7	43.9
☹ Погіршиться	15.0	16.2	13.4	15.3
? Важко сказати / Відмова	11.6	10.7	12.8	13.7
Надання адміністративних послуг				
☺ Покращиться	36.9	34.4	40.1	34.4
☹ Не зміниться	38.0	40.3	35.1	36.2
☹ Погіршиться	14.1	16.7	10.9	15.8
? Важко сказати / Відмова	10.9	8.6	13.9	13.7
Благоустрій				
☺ Покращиться	47.9	44.1	52.8	45.9
☹ Не зміниться	31.8	34.3	28.6	32.6
☹ Погіршиться	10.6	12.8	7.9	10.6
? Важко сказати / Відмова	9.6	8.8	10.6	10.9
Охорона навколишнього середовища				
☺ Покращиться	30.4	27.6	34.1	23.5
☹ Не зміниться	46.4	49.3	42.8	47.3
☹ Погіршиться	10.5	13.0	7.4	13.2
? Важко сказати / Відмова	12.6	10.1	15.8	16.0

100% у стовпчику		Населення об'єднаних громад загалом (n=2000)	в т.ч. громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)	в т.ч. громади, які об'єдналися в 2015 році (n=1000)	Населення України загалом'17 (n=2040)
Охорона правопорядку					
☺	Покращиться	32.1	31.8	32.5	21.9
☺	Не зміниться	44.8	46.2	43.0	50.2
☹	Погіршиться	10.8	12.2	9.0	13.1
?	Важко сказати / Відмова	12.3	9.8	15.5	14.8
Культура, спорт					
☺	Покращиться	36.9	34.7	39.6	27.3
☺	Не зміниться	39.5	41.7	36.6	45.9
☹	Погіршиться	9.3	11.5	6.6	9.5
?	Важко сказати / Відмова	14.3	12.0	17.2	17.3

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, значно зросли позитивні очікування від впровадження реформи (Таблиця 2.5.7). Наприклад, якщо минулого року 22% очікували на покращення ситуації у сфері надання адміністративних послуг, то зараз очікують на покращення – 40%. Фактично, у всіх сферах стало значно більше тих, хто очікує на покращення.

Таблиця 2.5.7

**На Вашу думку, як нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади вплине на якість надання послуг у таких сферах?
Якість...**

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

100% у стовпчику	Дані опитування 2017 року (n=1000)	Дані опитування 2016 року (n=400)
Охорона здоров'я		
☺ Покращиться	34.1	19.0
☹ Не зміниться	36.2	60.4
☹ Погіршиться	17.5	11.7
? Важко сказати / Відмова	12.3	8.9
Освіта		
☺ Покращиться	37.1	24.7
☹ Не зміниться	35.5	57.8
☹ Погіршиться	12.9	8.6
? Важко сказати / Відмова	14.5	8.9
Ремонт і утримання доріг, тротуарів		
☺ Покращиться	54.8	45.9
☹ Не зміниться	26.1	40.7
☹ Погіршиться	8.7	5.6
? Важко сказати / Відмова	10.3	7.9
Соціальний захист населення		
☺ Покращиться	35.1	26.8
☹ Не зміниться	38.7	55.6
☹ Погіршиться	13.4	9.0
? Важко сказати / Відмова	12.8	8.6
Надання адміністративних послуг		
☺ Покращиться	40.1	21.9
☹ Не зміниться	35.1	55.1
☹ Погіршиться	10.9	14.2
? Важко сказати / Відмова	13.9	8.8
Благоустрій		
☺ Покращиться	52.8	43.8
☹ Не зміниться	28.6	42.4
☹ Погіршиться	7.9	4.6
? Важко сказати / Відмова	10.6	9.2

100% у стовпчику	Дані опитування 2017 року (n=1000)	Дані опитування 2016 року (n=400)
Охорона навколишнього середовища		
☺ Покращиться	34.1	16.3
☺ Не зміниться	42.8	69.1
☹ Погіршиться	7.4	4.1
? Важко сказати / Відмова	15.8	10.5
Охорона правопорядку		
☺ Покращиться	32.5	17.5
☺ Не зміниться	43.0	65.5
☹ Погіршиться	9.0	5.2
? Важко сказати / Відмова	15.5	11.8
Культура, спорт		
☺ Покращиться	39.6	26.1
☺ Не зміниться	36.6	57.6
☹ Погіршиться	6.6	4.4
? Важко сказати / Відмова	17.2	11.9

2.6 Готовність органів місцевого самоврядування до використання нових повноважень. Наслідки отримання додаткових повноважень

Половина населення громад (50%) вважають, що органи місцевого самоврядування загалом готові використати надані їм нові повноваження на благо громади, хоча з них лише 10% повністю переконані в цьому (при цьому, серед населення України загалом показник нижчий – 44%) (Діаграма 2.6.1а-б). Подібні показники простежують і у випадку готовності своєї місцевої ради – 53% вважають, що «їхня» місцева рада готова до цього (серед населення України загалом – 44%).

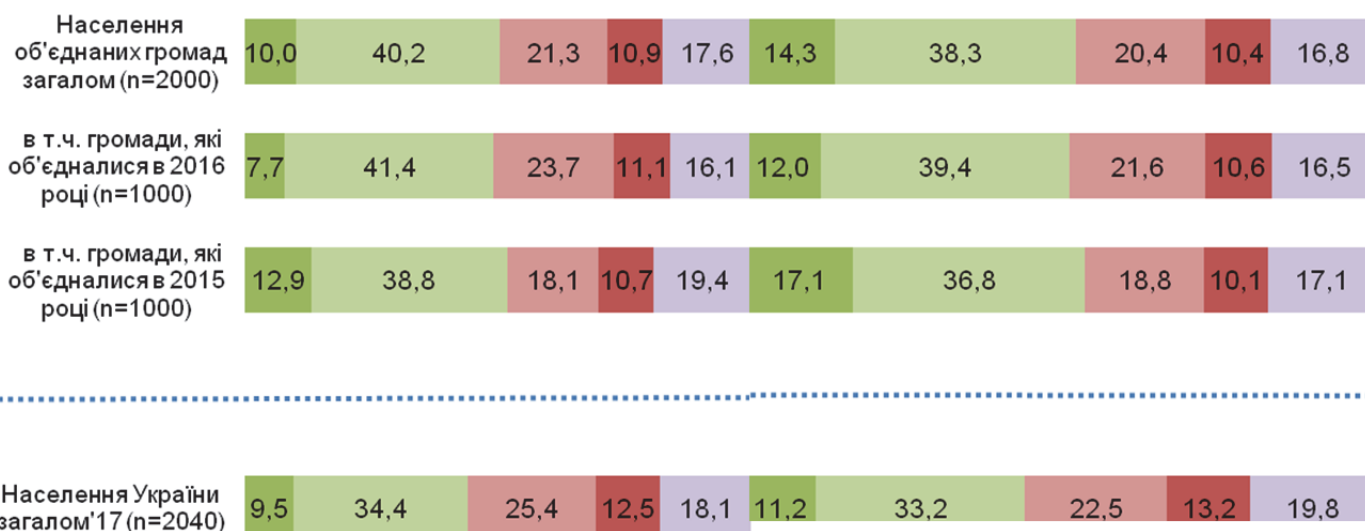
Діаграма 2.6.1а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади?

б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед усіх респондентів)

■ Готові повністю ■ Скоріше, готові ■ Готова повністю ■ Скоріше, готова
■ Скоріше, не готові ■ Не готові ■ Скоріше, не готова ■ Не готова
■ Важко сказати / Відмова ■ Важко сказати / Відмова

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, думки з цих питань практично не змінилися за останній рік.

Діаграма 2.6.2а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади?

б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 2.6.1а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.6.2а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.6.1а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади? / б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			б. Готовність своєї ради		
	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	?	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	48.8	34.4	16.9	50.8	32.5	16.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	44.5	38.1	17.4	46.1	36.3	17.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	60.8	23.9	15.3	63.9	21.8	14.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	51.6	30.2	18.2	54.1	29.1	16.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	51.8	32.5	15.7	53.1	32.0	15.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	51.3	27.1	21.6	55.5	25.2	19.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	47.5	38.3	14.1	50.1	35.4	14.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	41.9	44.2	13.9	44.9	41.0	14.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	64.5	20.7	14.8	65.9	18.7	15.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	50.6	31.4	18.0	52.6	29.0	18.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	49.6	36.0	14.4	49.3	35.4	15.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	51.9	25.2	22.9	57.1	20.2	22.6

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			▶	б. Готовність своєї ради		
	Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?		Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	50.5	28.9	20.6		51.6	28.6	19.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	48.3	29.3	22.4		47.8	29.7	22.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	56.2	27.8	15.9		61.5	25.6	12.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	52.8	28.8	18.4		55.9	29.2	14.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	54.4	28.4	17.2		57.6	27.9	14.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	50.6	29.3	20.0		53.7	31.0	15.4

Таблиця 2.6.2а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади? / б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			▶	б. Готовність своєї ради		
	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова		Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	? ?	☺	☹	? ?	
Об'єднані територіальні громади в цілому							
- Західний регіон (n=800)	52.7	30.4	16.9		56.4	30.1	13.5
- Центральний регіон (n=600)	44.5	35.2	20.2		46.2	35.0	18.8
- Південний регіон (n=500)	54.8	29.0	16.1		54.9	24.8	20.3
- Східний регіон (n=100)	46.8	39.5	13.8		49.9	34.4	15.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
- Західний регіон (n=260)	52.6	33.3	14.1		55.5	31.2	13.3
- Центральний регіон (n=380)	45.6	35.9	18.5		47.6	34.8	17.6
- Південний регіон (n=300)	52.8	30.3	16.8		54.3	26.1	19.7
- Східний регіон (n=60)	41.8	50.9	7.3		46.3	42.1	11.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
- Західний регіон (n=540)	52.8	28.5	18.6		57.0	29.4	13.6
- Центральний регіон (n=220)	41.5	33.5	25.0		42.4	35.4	22.2
- Південний регіон (n=200)	58.1	26.9	15.0		56.1	22.7	21.2
- Східний регіон (n=40)	53.6	23.6	22.8		55.0	23.6	21.4

В Таблиці 2.6.3а-б дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення громад.

Таблиця 2.6.3а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади? / б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			▶	б. Готовність своєї ради			Потенціал верстви* ↑
	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова		Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова	
	☺	☹	?		☺	☹	?	
Гендерні верстви								
- чоловік (n=835)	49.4	35.3	15.3		52.6	31.8	15.5	45.8
- жінка (n=1165)	51.0	29.6	19.5		52.4	29.8	17.8	54.2
Вікові верстви								
- 18-29 років (n=240)	56.0	29.4	14.6		57.6	25.1	17.2	19.7
- 30-44 років (n=503)	47.8	33.2	19.0		51.8	33.0	15.2	27.1
- 45-59 років (n=625)	51.3	33.3	15.4		52.0	31.1	16.8	25.8
- 60+ років (n=632)	47.6	32.1	20.3		50.0	32.2	17.9	27.4
Освітні верстви								
- неповна середня і нижча (n=250)	35.5	38.1	26.4		36.4	38.8	24.8	11.9
- повна середня (n=778)	49.5	30.4	20.1		55.0	26.3	18.7	37.2
- середня спеціальна (n=623)	52.5	32.1	15.4		52.3	33.2	14.5	32.4
- вища (n=348)	57.4	32.1	10.5		58.3	30.2	11.6	18.4
Основний рід занять								
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	53.5	28.7	17.8		56.5	27.6	15.9	21.7
- службовець (n=163)	53.9	26.6	19.5		54.9	29.0	16.1	8.1
- спеціаліст (n=147)	60.8	28.3	10.8		60.3	27.8	12.0	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	48.7	33.4	17.9		43.8	44.1	12.2	5.4
- домогосподарка (n=190)	49.8	30.4	19.8		53.6	29.0	17.4	9.3
- на пенсії (n=735)	47.2	33.9	18.9		49.4	32.8	17.7	31.3
- безробітний (n=225)	40.4	46.6	13.0		44.9	35.6	19.5	10.0

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			▶	б. Готовність своєї ради			Потенціал верстви* ↑
	Готова 😊	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?		Готова 😊	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?	
Рівень добробуту родини**								
- дуже низький (n=320)	45.4	39.7	14.9		47.1	33.4	19.5	14.5
- низький (n=1199)	48.4	33.1	18.6		50.8	32.4	16.9	58.9
- середній (n=391)	56.3	25.9	17.8		58.6	25.5	15.9	21.8
- високий (n=48)	67.3	22.6	10.0		70.3	22.4	7.3	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Населення громад має суперечливі думки щодо можливих наслідків надання місцевим органам влади додаткових повноважень: 36% очікують прискорення розвитку, а 19% – на зниження корупції (Діаграма 2.6.2). Водночас 22% вважають, що це може сприяти формуванню замкненої і фактично невідконтрольної місцевої влади, а 19% очікують на зростання корупції. **У цілому, один з позитивних наслідків очікують 45%, а один з негативних – 34% населення.**

Порівняно з населенням України загалом простежується більш позитивне сприйняття наслідків, адже серед жителів країни один з позитивних наслідків очікують 38%, а один з негативних – 37% населення.

Діаграма 2.6.3

На Вашу думку, до чого з переліченого в першу чергу приведе надання додаткових повноважень та ресурсів органам місцевого самоврядування громади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.6.4 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.6.5 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.6.4

На Вашу думку, до чого з переліченого в першу чергу приведе надання додаткових повноважень та ресурсів органам місцевого самоврядування громади?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	До прискореного розвитку	До формування замкненої і фактично не підконтрольної місцевої влади	До зростання корупції	До зниження корупції	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	36.1	22.1	16.3	19.6	0.2	22.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	33.0	23.4	15.2	21.6	0.2	23.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	45.0	18.3	19.5	13.7	0.2	21.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	36.0	21.1	20.6	17.8	0.9	22.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	34.9	22.5	21.5	20.4	1.2	19.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	37.4	19.2	19.4	14.2	0.6	25.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	37.1	20.6	16.8	23.6	0.4	17.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	33.1	23.5	15.2	27.3	0.4	16.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	48.8	12.1	21.5	12.3	0.3	20.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	38.5	20.4	21.5	17.6	0.5	22.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	40.6	23.9	22.8	20.6	0.7	16.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	35.4	15.6	19.7	13.5	0.3	30.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	34.8	24.1	15.6	14.0	0.0	30.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	32.8	23.4	15.1	13.5	0.0	33.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	40.3	25.9	17.0	15.4	0.0	22.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	33.0	21.8	19.5	17.9	1.4	21.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	28.0	20.7	19.8	20.1	1.8	23.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	39.5	23.2	19.1	15.0	0.9	20.0

Таблиця 2.6.5

На Вашу думку, до чого з переліченого в першу чергу приведе надання додаткових повноважень та ресурсів органам місцевого самоврядування громади?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	До прискореного розвитку	До формування замкненої і фактично не підконтрольної місцевої влади	До зростання корупції	До зниження корупції	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому						
- Західний регіон (n=800)	41.1	18.8	28.0	16.0	0.5	21.5
- Центральний регіон (n=600)	30.7	21.6	12.6	24.4	0.4	23.3
- Південний регіон (n=500)	33.9	26.0	10.0	15.5	1.2	23.6
- Східний регіон (n=100)	36.9	23.8	17.3	18.2	0.0	19.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
- Західний регіон (n=260)	44.8	20.3	32.5	15.2	0.0	20.8
- Центральний регіон (n=380)	33.8	17.8	15.1	26.3	0.3	18.4
- Південний регіон (n=300)	35.8	24.0	9.5	16.1	1.3	23.6
- Східний регіон (n=60)	39.7	25.3	24.3	24.6	0.0	8.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
- Західний регіон (n=540)	38.8	17.8	25.2	16.5	0.7	22.0
- Центральний регіон (n=220)	22.2	32.2	5.5	19.2	0.7	36.8
- Південний регіон (n=200)	30.7	29.3	10.7	14.5	1.2	23.7
- Східний регіон (n=40)	33.0	21.7	7.5	9.5	0.0	33.4

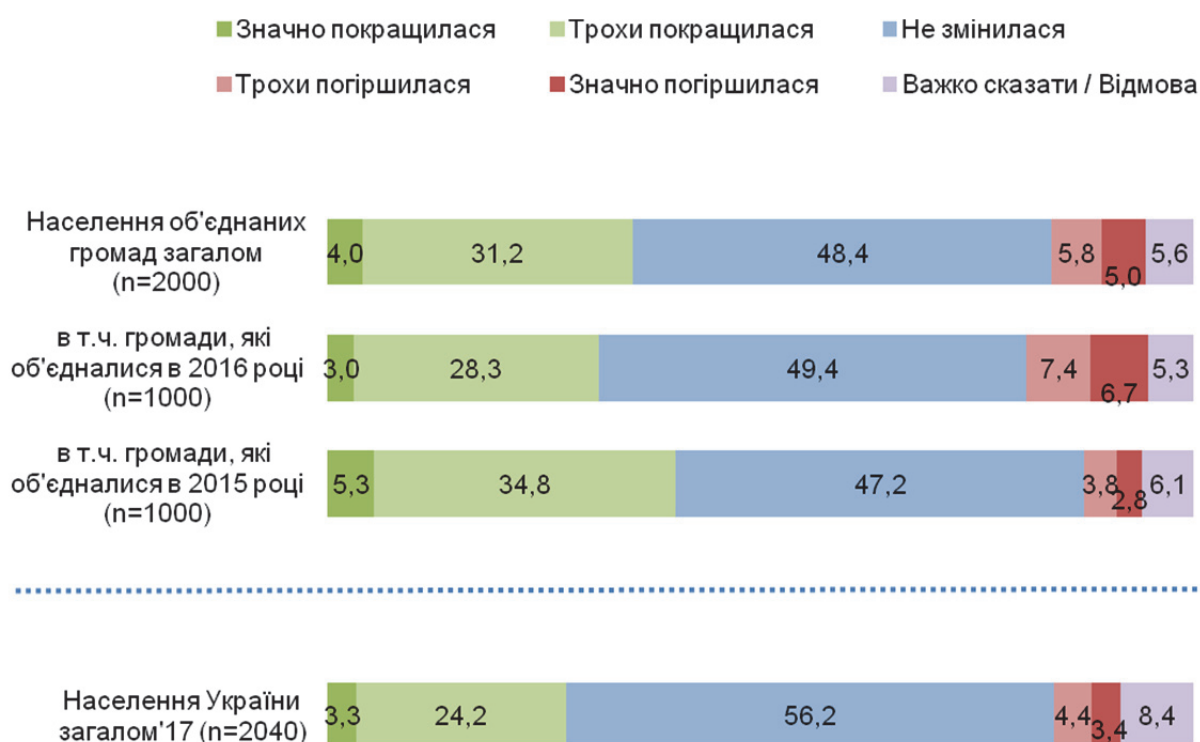
2.7 Динаміка якості послуг, які надаються у громаді

Третина жителів громад (35%) говорять, що за останній рік якість надання послуг покращилася (Діаграма 2.7.1). При цьому, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році таких – 40%. Серед населення України загалом менше людей, які відзначають покращення якості послуги – 28%.

Діаграма 2.7.1

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

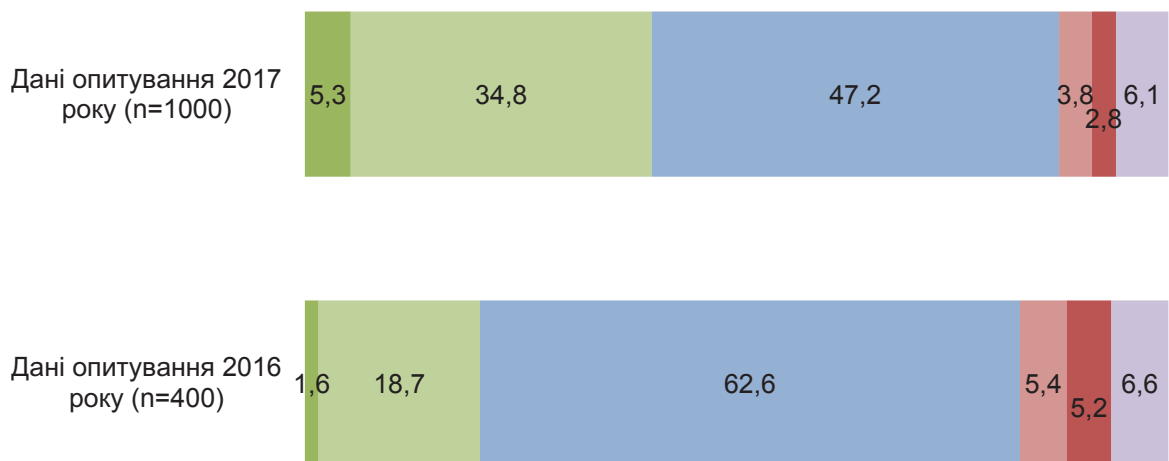
Якщо минулого року серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, 20% говорили про покращення надання послуг, то тепер їхня частка зросла удвічі до 40% (Діаграма 2.7.2).

Діаграма 2.7.2

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Значно покращилася
- Трохи покращилася
- Не змінилася
- Трохи погіршилася
- Значно погіршилася
- Важко сказати / Відмова

В Таблиці 2.7.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.7.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.7.1

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращилася ☺	Не змінилася ☹	Погіршилася ☹	Важко сказати / Відмова ?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	37.6	46.3	10.8	5.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	34.0	47.8	12.9	5.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	47.6	42.0	4.9	5.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	33.1	50.3	10.7	5.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	32.2	49.7	12.7	5.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	34.3	51.1	7.9	6.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	34.6	45.4	15.2	4.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	30.3	45.6	18.6	5.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	47.4	44.6	4.9	3.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	28.2	53.2	12.9	5.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	26.5	52.8	16.6	4.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	30.6	53.7	7.7	8.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	41.7	47.5	4.9	5.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	39.3	50.9	4.8	5.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	47.9	38.7	4.9	8.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	38.9	46.9	8.1	6.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	39.1	45.9	8.0	7.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	38.6	48.2	8.1	5.1

Таблиця 2.7.2

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращилася	Не змінилися	Погіршилася	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	42.4	41.7	9.2	6.7
- Центральний регіон (n=600)	25.5	56.6	13.6	4.3
- Південний регіон (n=500)	37.9	47.1	10.2	4.8
- Східний регіон (n=100)	26.9	56.4	8.9	7.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	39.3	41.0	10.6	9.1
- Центральний регіон (n=380)	25.7	54.2	15.7	4.5
- Південний регіон (n=300)	35.5	46.0	14.8	3.7
- Східний регіон (n=60)	16.8	67.3	15.3	0.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	44.4	42.1	8.2	5.3
- Центральний регіон (n=220)	25.2	63.1	8.0	3.7
- Південний регіон (n=200)	41.9	48.9	2.5	6.8
- Східний регіон (n=40)	40.9	41.3	0.0	17.8

В Таблиці 2.7.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.7.3

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Покращилася ☺	Не змінилися ☹	Погіршилася ☹	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви* ⚖
Гендерні верстви					
- чоловік (n=835)	34.7	48.3	11.1	5.9	45.8
- жінка (n=1165)	35.7	48.5	10.5	5.4	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=240)	37.2	46.9	10.4	5.5	19.7
- 30-44 років (n=503)	37.0	47.6	11.1	4.3	27.1
- 45-59 років (n=625)	35.2	48.2	11.1	5.5	25.8
- 60+ років (n=632)	32.1	50.5	10.3	7.1	27.4
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=250)	24.6	40.9	18.8	15.7	11.9
- повна середня (n=778)	30.2	54.8	10.7	4.3	37.2
- середня спеціальна (n=623)	39.4	47.5	8.7	4.5	32.4
- вища (n=348)	44.7	42.2	9.2	3.9	18.4
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	37.6	49.7	8.5	4.2	21.7
- службовець (n=163)	41.8	45.8	7.7	4.7	8.1
- спеціаліст (n=147)	37.9	44.1	12.7	5.3	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	36.5	38.8	17.5	7.2	5.4
- домогосподарка (n=190)	39.1	44.1	11.4	5.5	9.3
- на пенсії (n=735)	32.5	49.6	10.7	7.2	31.3
- безробітний (n=225)	26.3	55.9	15.4	2.4	10.0
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=320)	26.0	51.4	17.9	4.6	14.5
- низький (n=1199)	32.9	50.3	10.3	6.5	58.9
- середній (n=391)	44.1	45.0	6.7	4.2	21.8
- високий (n=48)	60.9	35.3	3.7	0.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

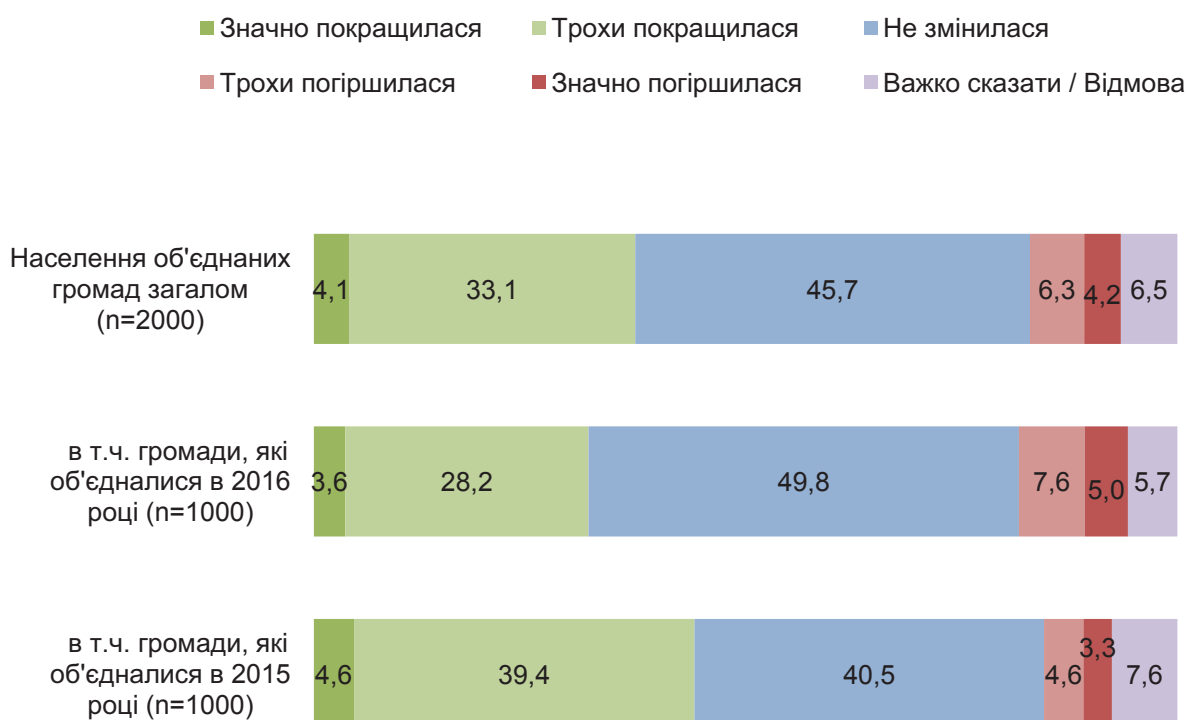
** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Респондентам також ставилося окреме запитання про динаміку якості послуг в період після створення об'єднаної громади. В такому випадку 37% відзначають покращення якості надання послуг (погіршення – лише 11%) (Діаграма 2.7.3). Причому, серед жителів ОТГ, створених у 2015 році, 44% говорять про покращення якості, а серед жителів ОТГ, створених у 2016 році – поки що 32%.

Діаграма 2.7.3

Як з моменту входження Вашого міста / селища / села в об'єднану територіальну громаду, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

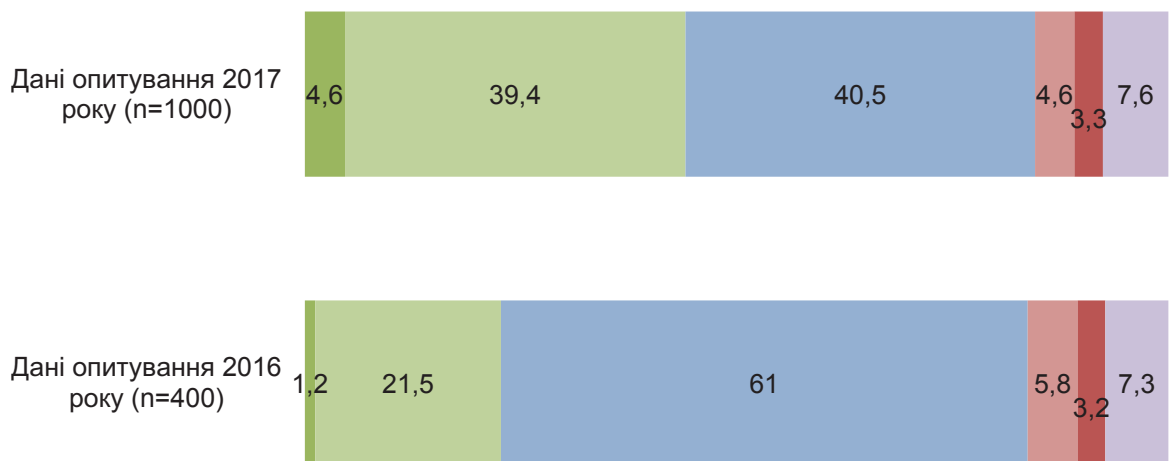
Минулого року 23% жителів ОТГ, створених у 2015 році, говорили про покращення якості послуг (Діаграма 2.7.4). Зараз – уже 44%.

Діаграма 2.7.4

Як з моменту входження Вашого міста / селища / села в об'єднану територіальну громаду, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Значно покращилася ■ Трохи покращилася ■ Не змінилася
- Трохи погіршилася ■ Значно погіршилася ■ Важко сказати / Відмова

В Таблиці 2.7.4 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів. Найкраще оцінюють зміни жителі сіл, які стали центрами громади – серед них 54% відзначають покращення. Водночас серед міст/СМТ, що стали центрами, а також серед сіл, які були приєднані до інших населених пунктів – 31-40%. Водночас, для всіх типів населених пунктів в тих з них, які були створені у 2015 році, більше тих, хто відзначає покращення порівняно з жителями аналогічних населених пунктів, чії громади були створені в 2016 році.

Таблиця 2.7.4

Як з моменту входження Вашого міста / селища / села в об'єднану територіальну громаду, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращилася ☺	Не змінилися ☹	Погіршилася ☹	Важко сказати / Відмова ?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	40.0	43.7	10.1	6.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	35.0	46.4	12.2	6.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	54.2	35.8	4.4	5.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	34.8	47.5	10.9	6.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	31.2	49.0	13.9	5.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	39.5	45.5	6.7	8.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	34.7	46.1	14.3	4.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	28.2	48.8	17.8	5.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	54.5	37.9	3.8	3.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	29.0	53.4	11.0	6.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	26.6	54.9	14.1	4.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	32.4	51.2	6.7	9.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	47.2	40.3	4.4	8.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	44.7	43.0	4.2	8.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	53.7	33.3	5.1	7.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	41.5	40.6	10.7	7.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	36.8	41.9	13.7	7.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	47.7	38.9	6.7	6.7

2.8 Фактори, які мають враховуватися реформаторами

У цілому, на думку жителів ОТГ в першу чергу реформатори мають враховувати **думку громадськості через депутатів місцевих рад** (63% вважають, що їхню думку мають враховувати, а 35% вважають, що їхню думку найбільш важливою), **думку громадськості через лідерів громадських рухів** (відповідно, 56% і 20%) та **думку експертів** (53% і 12%) (Діаграма 2.8.1).

Таблиця 2.8.1

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Населення об'єднаних громад загалом (n=2000)		Громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)		Громади, які об'єдналися в 2015 році (n=1000)		Населення України загалом (n=2040)	
	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1
Думка громадськості через депутатів місцевих рад	63.2	34.6	64.1	38.0	62.0	30.3	57.5	32.1
Думка громадськості через лідерів громадянського руху	56.2	20.1	53.1	16.3	60.2	25.0	60.3	22.9
Думка фахових експертів та вчених	53.2	12.4	55.2	12.6	50.7	12.3	64.4	15.9
Іноземний досвід та рекомендації міжнародних організацій	39.8	10.2	37.4	8.9	42.9	11.7	40.0	9.8
Вітчизняний досвід та поради практиків	38.9	9.4	44.6	11.8	31.7	6.5	40.8	10.7

Порівняно з минулим роком, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, стало менше тих, хто рекомендує покладатися на думку місцевих депутатів і більше – тих, хто пропонує покладатися на місцевих громадських лідерів (Таблиця 2.8.2).

Таблиця 2.8.2

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

% у стовпчику	Дані опитування 2017 року (n=1000)		Дані опитування 2016 року (n=400)	
	Топ-3	№1	Топ-3	№1
Думка громадськості через депутатів місцевих рад	62.0	30.3	77.0	52.7
Думка громадськості через лідерів громадянського руху	60.2	25.0	46.3	12.1
Думка фахових експертів та вчених	50.7	12.3	47.9	10.4
Іноземний досвід та рекомендації міжнародних організацій	42.9	11.7	39.6	3.4
Вітчизняний досвід та поради практиків	31.7	6.5	49.0	12.5

В Таблиці 2.8.3а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.8.3а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.8.3а

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Один з топ-3 факторів, які мають враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	58.8	55.3	55.7	40.8	39.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	55.7	53.9	56.4	40.6	39.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	67.6	59.4	53.7	41.4	40.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	67.1	57.0	51.0	38.9	38.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	64.7	55.2	51.3	41.8	38.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	70.4	59.4	50.6	35.0	38.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	59.1	51.3	56.8	39.3	47.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	56.7	47.7	57.3	38.6	49.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	66.4	62.3	55.1	41.5	40.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	68.9	54.7	53.6	35.5	42.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	69.1	48.7	56.1	36.6	48.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	68.7	63.1	50.2	34.1	33.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	58.4	60.8	54.2	42.8	28.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	54.2	62.8	55.1	43.5	23.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	69.0	55.8	51.9	41.2	41.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	65.0	59.7	47.8	42.9	34.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	59.3	63.1	45.4	48.2	27.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	72.4	55.3	51.0	36.0	43.7

Таблиця 2.8.3б

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Фактор №1, який має враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	31.1	20.5	14.9	9.1	10.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	28.4	21.0	15.4	9.0	11.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	38.6	19.3	13.3	9.3	9.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	37.8	19.8	10.3	11.1	8.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	37.6	19.6	11.1	10.7	8.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	38.0	20.1	9.1	11.6	8.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	33.8	18.0	14.3	6.6	14.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	31.8	17.9	14.7	5.4	15.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	39.8	18.3	13.1	10.2	8.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	42.1	14.7	10.9	11.2	9.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	43.1	12.2	12.4	10.6	11.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	40.7	18.2	8.9	12.0	6.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	27.3	24.0	15.7	12.5	6.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	23.6	25.4	16.5	14.1	4.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	37.1	20.5	13.5	8.3	10.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	32.7	25.8	9.5	11.0	6.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	31.0	28.5	9.6	10.9	4.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	35.0	22.2	9.4	11.2	10.6

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Один з топ-3 факторів, які мають враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	64.4	56.1	52.8	41.5	37.0
- Центральний регіон (n=600)	62.7	58.7	48.1	39.1	35.8
- Південний регіон (n=500)	65.0	53.7	59.7	43.4	40.6
- Східний регіон (n=100)	51.5	54.1	57.6	20.4	60.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	66.9	51.0	63.0	37.8	49.9
- Центральний регіон (n=380)	67.5	55.6	47.8	36.6	37.2
- Південний регіон (n=300)	57.7	52.8	55.6	42.1	41.4
- Східний регіон (n=60)	56.5	47.3	65.4	22.8	79.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	62.9	59.2	46.4	43.8	28.9
- Центральний регіон (n=220)	49.6	67.1	49.1	46.0	31.7
- Південний регіон (n=200)	77.3	55.3	66.6	45.6	39.2
- Східний регіон (n=40)	44.6	63.6	46.8	17.1	34.2

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Фактор №1, який має враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	31.4	21.0	14.9	10.2	8.7
- Центральний регіон (n=600)	43.3	21.1	10.4	6.6	5.2
- Південний регіон (n=500)	31.4	18.8	11.3	16.8	11.3
- Східний регіон (n=100)	24.6	14.6	10.9	4.2	27.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	30.1	17.4	19.7	10.5	12.8
- Центральний регіон (n=380)	50.5	15.9	9.1	6.2	5.9
- Південний регіон (n=300)	30.2	18.1	10.7	12.2	12.8
- Східний регіон (n=60)	25.5	7.8	10.8	7.2	39.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	32.2	23.2	11.9	10.0	6.2
- Центральний регіон (n=220)	23.6	35.7	14.1	7.7	3.5
- Південний регіон (n=200)	33.6	20.0	12.2	24.5	8.6
- Східний регіон (n=40)	23.3	24.1	11.1	0.0	11.8

В Таблиці 2.8.5а і 2.8.5б дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.8.5а

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Один з топ-3 факторів, які мають враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків	Потенціал верстви*
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	63.8	56.9	54.5	44.4	40.4	45.8
- жінка (n=1165)	62.6	55.7	52.1	36.0	37.7	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	56.4	54.4	60.2	39.7	40.0	19.7
- 30-44 років (n=503)	65.0	56.2	53.4	37.6	43.1	27.1
- 45-59 років (n=625)	65.7	60.9	49.1	43.7	36.2	25.8
- 60+ років (n=632)	63.9	53.2	51.8	38.4	36.5	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	54.3	46.0	47.0	37.3	30.0	11.9
- повна середня (n=778)	67.4	57.4	53.0	40.5	39.4	37.2
- середня спеціальна (n=623)	58.8	56.3	50.0	38.2	39.2	32.4
- вища (n=348)	68.2	60.2	63.3	42.9	43.2	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	58.0	54.4	50.1	40.1	40.0	21.7
- службовець (n=163)	69.9	58.6	49.5	37.8	36.6	8.1
- спеціаліст (n=147)	58.8	53.5	61.4	52.9	53.8	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	71.8	54.7	51.4	41.7	42.1	5.4
- домогосподарка (n=190)	63.0	62.4	55.8	29.9	36.7	9.3
- на пенсії (n=735)	63.0	54.7	50.2	37.7	35.8	31.3
- безробітний (n=225)	71.2	61.1	57.3	44.1	41.6	10.0

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	64.8	52.9	59.0	44.3	45.8	14.5
- низький (n=1199)	61.9	56.1	50.5	39.4	36.3	58.9
- середній (n=391)	64.6	59.7	56.6	40.0	41.1	21.8
- високий (n=48)	78.2	48.7	61.3	34.0	41.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Таблиця 2.8.56

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Фактор №1, який має враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків	Потенціал верстви*
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	34.2	19.4	12.9	12.2	10.4	45.8
- жінка (n=1165)	35.0	20.7	12.1	8.4	8.6	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	28.2	20.8	14.4	12.9	9.6	19.7
- 30-44 років (n=503)	34.5	19.8	12.1	10.1	10.3	27.1
- 45-59 років (n=625)	35.3	22.6	12.2	10.6	8.2	25.8
- 60+ років (n=632)	38.7	17.6	11.6	7.8	9.6	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	30.9	13.2	13.1	6.4	10.6	11.9
- повна середня (n=778)	35.7	22.1	10.8	11.6	8.4	37.2
- середня спеціальна (n=623)	33.2	20.1	12.7	9.2	9.6	32.4
- вища (n=348)	37.2	20.7	14.9	11.3	10.5	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	30.7	22.8	11.5	9.1	9.9	21.7
- службовець (n=163)	37.7	23.9	9.6	7.9	10.0	8.1
- спеціаліст (n=147)	28.9	18.3	24.1	14.8	9.3	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	29.2	23.0	15.8	13.3	7.0	5.4
- домогосподарка (n=190)	32.8	20.8	13.6	8.9	8.9	9.3
- на пенсії (n=735)	36.9	18.6	11.3	7.6	9.8	31.3
- безробітний (n=225)	43.5	18.8	5.8	15.2	10.7	10.0

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка громадськості через лідерів ГО	Думка фахових експертів та вчених	Іноземний досвід та рекомендації	Вітчизняний досвід та поради практиків	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	32.7	21.8	16.9	10.8	8.9	14.5
- низький (n=1199)	36.6	17.8	11.0	9.6	10.0	58.9
- середній (n=391)	32.2	24.0	13.1	11.8	8.5	21.8
- високий (n=48)	30.2	30.0	16.8	4.8	8.2	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.9 Провідники і опоненти реформи місцевого самоврядування і децентралізації

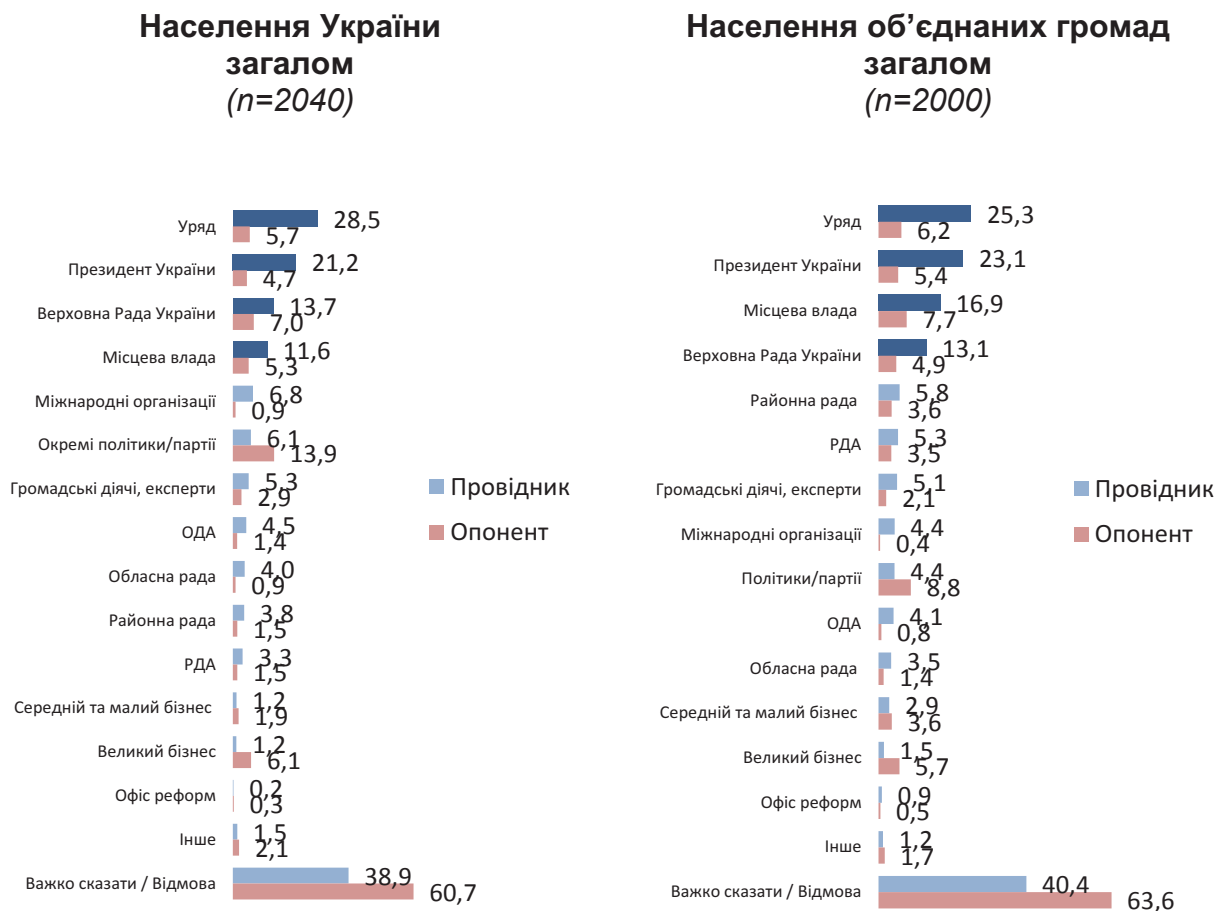
Найчастіше серед найбільших провідників реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади респондентами називався **Уряд (25%** респондентів обрали цей варіант) (Діаграма 2.9.1а-б). **При цьому Президента України дещо менше людей (23%) вважають одним з головних провідників реформи.** Ще по 17% говорили про місцеву владу і 13% – про Верховну Раду. Третина респондентів не змогли відповісти на це запитання.

У випадку ж опонентів реформи 64% респондентів не змогли відповісти на запитання. Відносно ж найчастіше називалися окремі політики/партії (9%).

Діаграма 2.9.1

Хто, на Вашу думку, є найбільшими провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.9.1 дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Таблиця 2.9.1

Хто, на Вашу думку, є найбільшими провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)		Громади, які Об'єдналися в 2015 році (n=1000)	
	Провідники	Опоненти	Провідники	Опоненти
				
Провідники / опоненти реформи				
Уряд	23.4	6.1	27.8	6.4
Президент України	21.2	6.0	25.6	4.5
Місцева влада (сільська, селищна, міська рада) (вашої громади)	17.6	8.8	16.1	6.3
Верховна Рада України	11.1	3.7	15.6	6.3
Районна рада (вашого району)	5.6	4.2	5.9	2.8
Районна державна адміністрація (вашого району)	4.5	3.5	6.3	3.6
Громадські діячі, експерти	5.1	1.2	5.1	3.1
Міжнародні організації/проекти/програми	6.1	0.4	2.2	0.5
Окремі політичні лідери чи партії	4.0	5.9	4.9	12.6
Обласна державна адміністрація (вашої області)	3.1	0.6	5.4	1.0
Обласна рада (вашої області)	2.6	1.2	4.6	1.7
Середній та малий бізнес	1.9	2.9	4.2	4.5
Великий бізнес	2.1	4.9	0.7	6.8
Офіс реформ у Вашій області	0.8	0.7	1.1	0.3
Інше	1.5	0.9	0.9	2.7
Важко сказати / Відмова	41.4	67.9	39.1	58.2

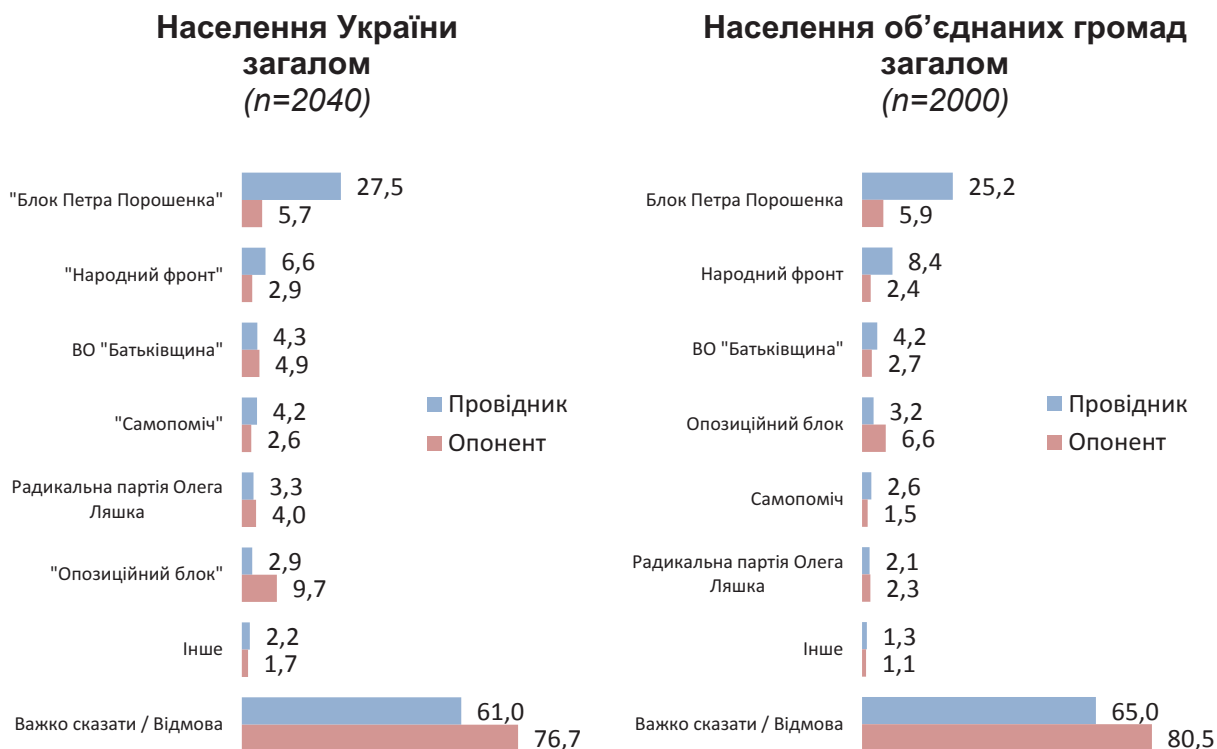
Більшість жителів громад не можуть сказати, які партіє є провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування (65% завагалися з відповіддю у випадку провідників, 81% – у випадку опонентів) (Діаграма 2.9.2).

Водночас, у випадку провідників відносно найчастіше називався «Блок П. Порошенка» (25% вважають його провідником), інші партії називали не більше 8%. Водночас у випадку опонентів відносно найчастіше називався «Опозиційний блок» (7% українців вважають цю партію опонентом), інші партії обирали не більше 6% респондентів.

Діаграма 2.9.2

Вкажіть, які політичні партії (або їх представники) є найбільшими провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.9.2 дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Таблиця 2.9.2

Вкажіть, які політичні партії (або їх представники) є найбільшими провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)		Громади, які Об'єдналися в 2015 році (n=1000)	
	Провідники 👍	Опоненти 👎	Провідники 👍	Опоненти 👎
Провідники / опоненти реформи				
«Блок Петра Порошенка»	22.4	6.4	28.8	5.4
«Народний фронт»	5.6	1.8	12.0	3.1
ВО «Батьківщина»	4.1	1.9	4.3	3.7
«Опозиційний блок»	2.7	4.9	3.9	8.8
«Самопоміч»	1.2	0.6	4.3	2.7
Радикальна партія Олега Ляшка	1.6	1.8	2.8	3.0
Інше	0.9	0.6	1.9	1.8
Важко сказати / Відмова	68.7	83.4	60.2	76.9

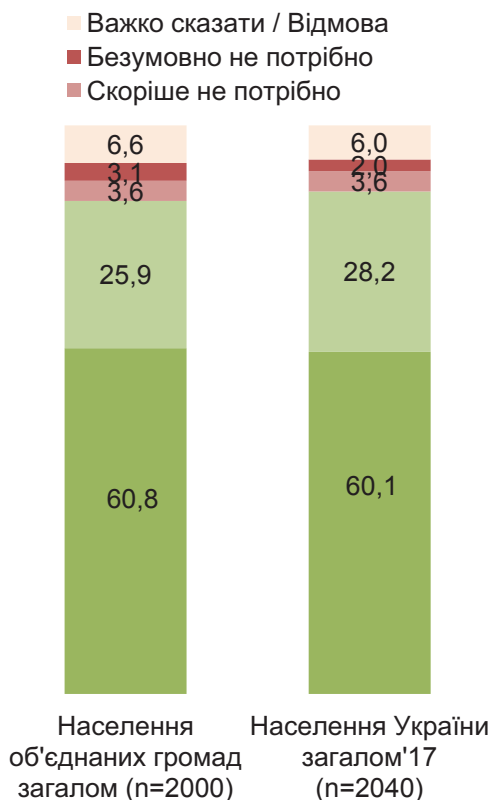
2.10 Встановлення нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування

Абсолютна більшість населення громад (87%) вважають, що **необхідно встановити державний нагляд** над законністю рішень органів місцевого самоврядування (Діаграма 2.10.1). Але при цьому думки щодо того, хто має здійснювати нагляд, розділилися: 34% спеціально створений орган виконавчої влади говорять, 27% – про прокуратуру і 20% – про місцеву державну адміністрацію (до внесення змін до Конституції) чи префект (після внесення змін до Конституції).

Діаграма 2.10.1а-б

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування?

(% серед усіх респондентів)

б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, які вважають нагляд скоріше або безумовно потрібним або скоріше не потрібним)

На Діаграмі 2.10.2а-б дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Діаграма 2.10.2а-б

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування?

(% серед усіх респондентів)

б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, які вважають нагляд скоріше або безумовно потрібним або скоріше не потрібним)

В Таблиці 2.10.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.10.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.10.1

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування? / б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати				
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	87.2	8.3	4.6	34.5	27.2	20.3	4.7	13.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	87.0	8.3	4.6	32.5	28.4	21.2	4.9	13.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	87.6	8.1	4.3	40.1	24.0	17.8	4.1	14.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	86.3	5.3	8.5	32.7	26.4	23.7	3.7	13.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	85.8	4.6	9.6	24.4	25.5	32.0	4.1	14.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	87.0	6.2	6.9	43.8	27.5	12.6	3.3	12.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	86.6	9.0	4.4	32.0	27.9	21.8	5.0	13.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	86.7	9.2	4.1	29.2	28.7	23.4	5.9	12.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	86.2	8.4	5.3	40.7	25.6	16.9	2.2	14.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	86.1	4.9	9.1	30.4	27.1	26.2	3.8	12.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	86.1	3.9	10.0	24.9	24.4	35.6	5.0	10.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	85.9	6.2	7.9	37.9	30.8	13.6	2.0	15.7

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати				
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	88.0	7.2	4.8	37.8	26.3	18.2	4.3	13.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	87.5	7.1	5.4	37.2	27.9	18.0	3.5	13.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	89.2	7.6	3.2	39.4	22.1	18.8	6.4	13.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	86.6	5.7	7.7	35.3	25.5	20.8	3.7	14.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	85.4	5.4	9.2	23.8	26.8	27.8	2.9	18.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	88.2	6.1	5.7	50.4	23.7	11.5	4.7	9.7

Таблиця 2.10.2

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування? / б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати				
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	84.3	8.1	7.6	35.8	27.0	22.4	2.8	12.0
- Центральний регіон (n=600)	84.3	8.4	7.3	29.8	24.1	22.5	6.1	17.4
- Південний регіон (n=500)	91.7	3.4	4.8	38.4	29.0	17.8	3.3	11.6
- Східний регіон (n=100)	96.0	1.2	2.8	19.9	29.5	32.4	7.1	11.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	83.9	8.5	7.6	39.1	26.7	21.6	3.5	9.2
- Центральний регіон (n=380)	83.0	9.5	7.5	26.5	28.0	24.6	6.4	14.5
- Південний регіон (n=300)	91.3	2.8	6.0	35.1	26.9	19.1	2.9	16.0
- Східний регіон (n=60)	97.6	0.0	2.4	12.7	30.2	47.5	2.3	7.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	84.5	7.7	7.7	33.7	27.2	23.0	2.4	13.7
- Центральний регіон (n=220)	87.8	5.4	6.8	38.8	13.8	16.7	5.4	25.3
- Південний регіон (n=200)	92.6	4.5	3.0	43.7	32.3	15.7	3.9	4.4
- Східний регіон (n=40)	93.7	2.8	3.5	30.4	28.6	10.6	14.0	16.4

В Таблиці 2.10.3 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.10.3

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування? / б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати					Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова	
Гендерні верстви									
- чоловік (n=835)	88.0	7.2	4.7	33.3	27.1	23.7	5.2	10.7	45.8
- жінка (n=1165)	85.6	6.2	8.2	33.7	26.5	20.7	3.3	15.8	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=240)	86.7	5.5	7.9	37.4	27.3	21.4	3.4	10.5	19.7
- 30-44 років (n=503)	87.0	6.4	6.6	33.3	27.0	19.6	4.8	15.3	27.1
- 45-59 років (n=625)	84.2	9.7	6.1	34.1	27.9	21.2	4.7	12.2	25.8
- 60+ років (n=632)	88.9	5.0	6.2	30.6	25.2	25.8	3.7	14.8	27.4
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=250)	83.1	6.7	10.2	23.2	31.7	20.4	2.0	22.7	11.9
- повна середня (n=778)	87.0	6.9	6.1	34.1	26.8	20.6	4.4	14.0	37.2
- середня спеціальна (n=623)	86.8	7.1	6.0	35.3	25.7	22.8	4.7	11.5	32.4
- вища (n=348)	88.2	5.4	6.4	35.5	25.7	24.6	4.2	10.1	18.4
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	83.0	7.9	9.1	31.2	25.5	22.9	3.9	16.4	21.7
- службовець (n=163)	92.5	5.9	1.6	32.6	36.4	19.1	2.2	9.6	8.1
- спеціаліст (n=147)	85.4	8.2	6.4	35.7	27.0	22.8	4.0	10.5	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	87.1	9.1	3.8	44.0	27.8	16.1	9.4	2.7	5.4
- домогосподарка (n=190)	85.7	6.3	8.0	42.8	24.3	18.7	3.7	10.5	9.3
- на пенсії (n=735)	88.7	5.0	6.3	31.7	24.8	24.7	3.4	15.3	31.3
- безробітний (n=225)	87.6	7.1	5.2	30.6	32.5	17.9	4.8	14.3	10.0

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати						Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова		
Рівень добробуту родини**										
- дуже низький (n=320)	89.2	6.6	4.3	24.0	37.9	21.7	4.8	11.7	14.5	
- низький (n=1199)	84.6	6.9	8.5	32.5	27.4	22.3	3.4	14.4	58.9	
- середній (n=391)	90.5	5.2	4.3	37.4	21.2	22.4	6.3	12.8	21.8	
- високий (n=48)	87.7	12.3	0.0	62.3	12.2	14.2	3.5	7.8	2.9	

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Також **89%** респондентів дотримуються думки, що потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень (Діаграма 2.10.2а-б). Щодо того, який орган має ухвалювати рішення щодо дострокового припинення повноважень, то думки також розділилися: 42% вважають, що має бути проведений референдум, 19% покладаються відповідальність на місцеву державну адміністрацію / префекта, 15% – на суд. Меншість назвали органи центральної влади: 2% назвали Верховну Раду і стільки ж – Президента.

Діаграма 2.10.3а-б

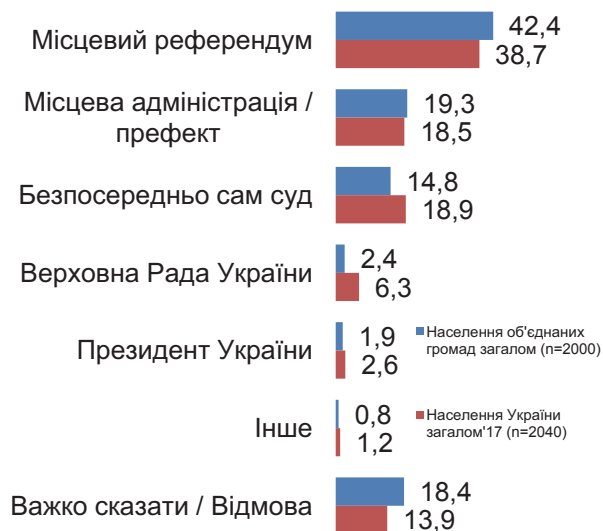
а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови?

(% серед усіх респондентів)

б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед усіх респондентів)

На Діаграмі 2.10.4а-б дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Діаграма 2.10.4а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови?

(% серед усіх респондентів)

б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.10.4а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.10.5а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.10.4а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови? / б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення					
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Місцева адміністрація / префект	Референдум	Суд	ВРУ	Президент	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	90.4	2.9	6.6	19.8	42.4	14.0	2.0	1.7	19.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	90.6	3.0	6.4	21.0	42.7	12.9	1.9	1.5	19.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	89.9	2.6	7.5	16.2	41.7	16.9	2.1	2.1	18.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	88.5	3.4	8.1	18.9	42.4	15.5	2.8	2.1	17.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	89.8	2.9	7.3	22.8	39.8	14.3	2.9	3.2	16.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	86.8	4.1	9.1	13.5	46.0	17.2	2.6	0.7	18.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	90.3	4.0	5.7	20.4	47.8	10.8	2.6	2.1	15.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	90.9	4.3	4.7	20.9	51.0	8.1	2.8	2.3	14.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали	88.3	2.9	8.8	18.9	38.1	19.1	1.9	1.2	16.9

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення					
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Місцева адміністрація / префект	Референдум	Суд	ВРУ	Президент	Важко сказати / Відмова
<i>центрами громади (n=280)</i>									
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	89.7	1.9	8.5	23.2	43.7	11.7	0.7	2.2	17.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	90.9	1.5	7.5	29.6	45.0	6.2	0.2	3.5	15.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	87.9	2.3	9.7	14.3	42.0	19.4	1.4	0.3	20.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	90.7	1.5	7.9	18.9	35.0	18.3	1.2	1.1	25.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	90.2	1.1	8.7	21.2	30.7	19.8	0.7	0.3	26.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	91.8	2.4	5.8	12.9	46.1	14.3	2.4	3.2	19.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	87.2	5.2	7.6	13.7	40.9	20.1	5.2	2.1	17.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	88.5	4.6	7.0	14.5	33.6	24.1	6.3	2.8	18.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	85.5	6.1	8.4	12.7	50.5	14.8	3.9	1.1	17.0

Таблиця 2.10.5а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови? / б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення					
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Місцева адміністрація / префект	Референдум	Суд	ВРУ	Президент	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому									
- Західний регіон (n=800)	85.1	4.0	10.8	17.0	41.5	17.6	3.2	1.0	19.4
- Центральний регіон (n=600)	91.6	1.9	6.5	21.0	36.5	9.8	1.8	3.3	27.2
- Південний регіон (n=500)	92.3	3.9	3.8	16.9	55.7	15.5	1.6	1.8	6.3
- Східний регіон (n=100)	96.4	1.4	2.3	33.6	31.5	19.1	2.8	1.4	11.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році									
- Західний регіон (n=260)	83.8	3.4	12.7	20.6	43.7	14.6	2.0	1.5	17.2
- Центральний регіон (n=380)	91.4	2.3	6.3	25.4	37.3	8.3	2.2	3.7	22.8
- Південний регіон (n=300)	92.7	3.7	3.6	11.9	63.3	12.4	0.6	0.5	7.8
- Східний регіон (n=60)	96.3	1.3	2.4	42.8	39.6	11.7	0.0	1.3	4.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році									
- Західний регіон (n=540)	85.9	4.4	9.7	14.8	40.1	19.4	3.9	0.7	20.8
- Центральний регіон (n=220)	92.0	0.7	7.3	8.7	34.0	13.8	0.8	2.1	39.4
- Південний регіон (n=200)	91.5	4.4	4.1	25.2	42.8	20.8	3.4	4.0	3.8
- Східний регіон (n=40)	96.5	1.4	2.1	20.9	20.3	29.3	6.7	1.6	21.2

В Таблиці 2.10.6 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.10.6а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови? / б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення						Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Місцева адміністрація / префект	Референдум	Суд	ВРУ	Президент	Важко сказати / Відмова	
Гендерні верстви										
- чоловік (n=835)	91.0	3.0	6.0	21.0	44.1	13.7	2.4	1.5	16.1	45.8
- жінка (n=1165)	88.1	3.3	8.6	17.8	41.0	15.7	2.4	2.3	20.3	54.2
Вікові верстви										
- 18-29 років (n=240)	90.9	3.5	5.6	21.0	44.7	12.3	1.7	2.1	17.8	19.7
- 30-44 років (n=503)	88.2	3.9	7.9	19.5	42.3	14.1	2.2	1.9	19.4	27.1
- 45-59 років (n=625)	88.2	2.6	9.2	20.3	39.2	15.5	2.9	0.8	19.8	25.8
- 60+ років (n=632)	90.8	2.7	6.5	16.9	44.0	16.7	2.7	2.8	16.5	27.4
Освітні верстви										
- неповна середня і нижча (n=250)	81.7	4.7	13.6	11.2	34.2	17.8	7.4	3.7	25.3	11.9
- повна середня (n=778)	89.4	2.9	7.7	20.0	40.0	14.4	1.6	2.1	20.9	37.2
- середня спеціальна (n=623)	88.8	3.7	7.5	21.1	43.7	15.3	1.7	1.3	16.2	32.4
- вища (n=348)	95.6	1.9	2.5	20.0	50.2	12.9	2.0	1.5	12.6	18.4
Основний рід занять										
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	86.1	4.4	9.5	22.9	36.3	11.4	1.6	1.2	25.4	21.7
- службовець (n=163)	92.1	1.3	6.6	15.9	45.7	18.4	1.0	1.6	15.2	8.1

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення						Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Місцева адміністрація / префект	Референдум	Суд	ВРУ	Президент	Важко сказати / Відмова	
- спеціаліст (n=147)	91.9	2.2	5.9	16.5	51.9	11.4	0.9	0.6	18.1	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	94.6	1.5	3.8	24.2	40.6	15.8	4.7	9.3	5.4	5.4
- домогосподарка (n=190)	87.1	3.9	9.0	16.3	44.4	14.9	2.8	0.5	21.1	9.3
- на пенсії (n=735)	89.6	2.7	7.7	17.4	41.4	16.8	2.7	2.7	18.4	31.3
- безробітний (n=225)	89.7	3.8	6.5	20.8	48.2	11.7	2.5	0.6	15.7	10.0
Рівень добробуту родини**										
- дуже низький (n=320)	89.2	4.5	6.3	21.0	36.7	19.9	4.4	2.6	12.9	14.5
- низький (n=1199)	88.7	2.9	8.3	19.4	42.5	13.2	1.7	1.9	20.9	58.9
- середній (n=391)	89.8	3.2	7.0	19.4	43.0	16.3	2.1	1.7	17.5	21.8
- високий (n=48)	98.2	0.7	1.1	8.3	64.0	12.3	3.3	0.0	12.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.11 Оцінка діяльності органів місцевого самоврядування

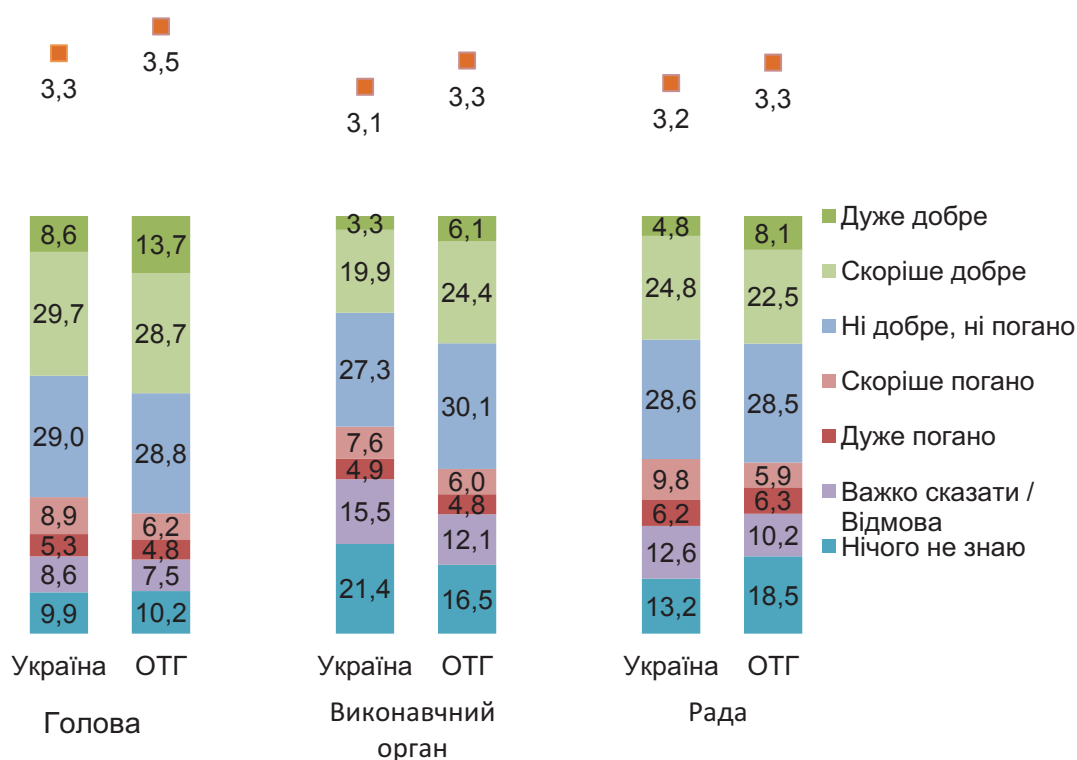
У середньому, за 5-бальною шкалою (де 1 означає «дуже погано», а 5 – «дуже добре») респонденти оцінюють свої органи влади **на 3.3-3.5 бали** (Діаграма 2.1.11). У цілому, жителі ОТГ трохи краще оцінюють свої органи влади, ніж населення України загалом (серед якого середні оцінки складають 3.1-3.3 бали).

Загалом, 42% позитивно оцінюють роботу голови (негативно – 11%), 31% – виконавчого органу (негативно – 11%), 31% – ради (негативно – 12%). Ще 29-30% вважають роботу «ні доброю, ні поганою». Тобто, оцінки є скоріше **позитивно-нейтральними**.

Діаграма 2.11.1

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

(% / середнє значення серед усіх респондентів)

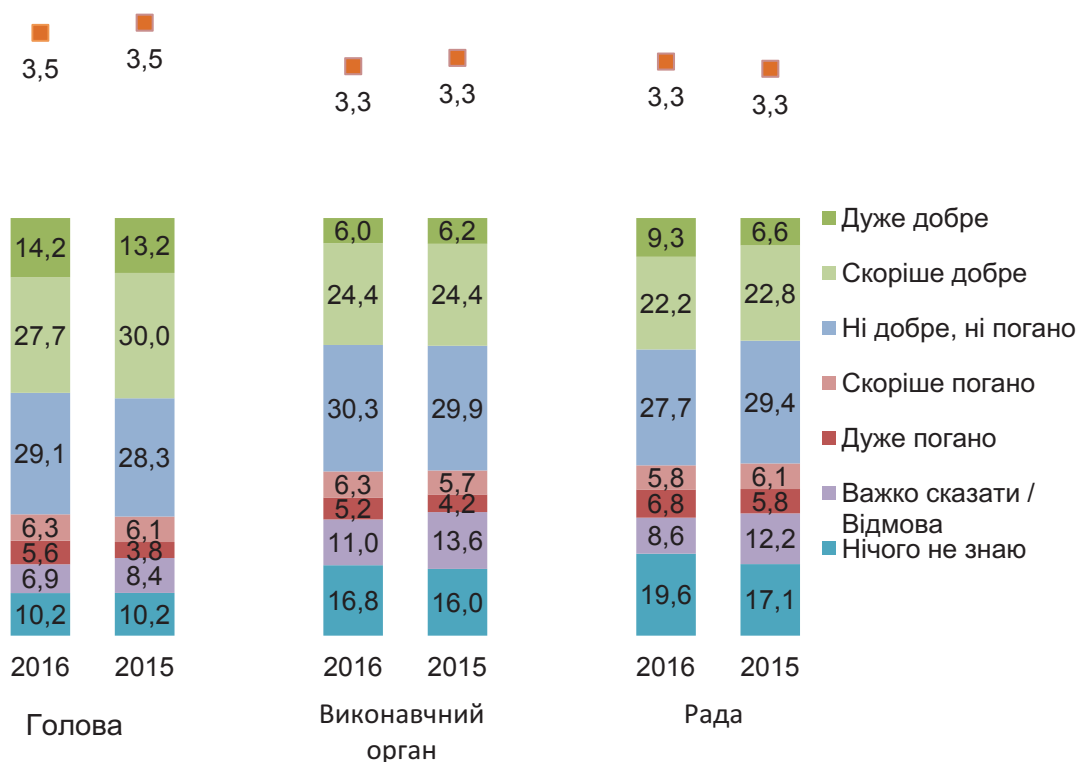

На Діаграмі 2.11.2а-б окремо наведені дані серед громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Діаграма 2.11.2

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

(% / середнє значення серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.11.1а-в дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.11.2а-в – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.11.1а

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Голова

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано 	Ні добре, ні погано 	Добре 	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	11.2	28.8	42.6	5.9	11.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	11.6	31.1	37.1	6.2	14.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	10.2	22.4	58.1	5.0	4.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	10.9	28.7	42.3	9.0	9.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	11.1	31.0	39.3	8.5	10.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	10.7	25.6	46.5	9.7	7.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	12.2	27.4	42.5	5.8	12.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	13.1	29.1	37.3	6.1	14.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	9.5	22.5	58.3	4.6	5.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	11.7	30.7	41.2	8.0	8.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	11.5	36.2	38.2	6.6	7.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	12.0	23.0	45.4	9.9	9.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	9.9	30.7	42.6	6.1	10.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	9.4	33.9	36.8	6.3	13.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	11.0	22.4	57.7	5.5	3.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	10.0	26.4	43.6	10.2	9.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	10.6	24.6	40.5	10.8	13.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	9.2	28.6	47.7	9.5	5.0

Таблиця 2.11.16

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Виконавчий орган

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано 	Ні добре, ні погано 	Добре 	Важко сказати / Відмова 	Нічого не знаю
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	11.6	27.3	30.3	11.9	18.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	12.6	27.3	25.0	12.7	22.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	8.8	27.4	45.2	9.8	8.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	10.1	32.5	30.7	12.3	14.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	11.5	35.3	26.0	12.7	14.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	8.3	28.8	36.9	11.9	14.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	12.3	26.7	31.2	9.1	20.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	13.9	26.4	25.2	10.0	24.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	7.5	27.6	49.1	6.4	9.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	10.8	33.7	29.6	12.8	13.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	14.0	37.9	24.3	13.3	10.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	6.5	27.9	37.0	12.1	16.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	10.8	28.3	29.0	15.8	16.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	10.9	28.7	24.7	16.5	19.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	10.5	27.2	40.3	14.0	8.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	9.3	31.2	31.9	11.8	15.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	8.5	32.2	28.0	11.9	19.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	10.4	29.8	36.9	11.7	11.1

Таблиця 2.11.1в

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Рада

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	☺	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	11.8	25.9	30.1	11.0	21.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	12.2	25.6	25.2	11.8	25.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	10.8	26.5	43.9	8.8	10.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	12.6	30.8	31.0	9.4	16.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	14.8	34.1	26.8	7.7	16.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	9.8	26.4	36.6	11.6	15.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	13.3	24.0	31.5	8.0	23.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	14.9	23.6	25.3	8.5	27.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	8.6	25.2	50.3	6.4	9.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	11.8	31.3	31.5	9.2	16.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	15.7	35.6	27.2	6.5	15.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	6.3	25.4	37.3	13.0	17.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	9.8	28.4	28.2	15.3	18.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	8.4	28.5	25.2	16.6	21.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	13.4	28.2	36.0	11.8	10.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	13.7	30.2	30.4	9.6	16.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	13.6	32.3	26.3	9.3	18.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	13.7	27.5	35.7	10.1	13.0

Таблиця 2.11.2а

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Голова

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	☺	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	9.7	28.9	45.3	6.4	9.7
- Центральний регіон (n=600)	12.1	29.8	40.4	7.9	9.8
- Південний регіон (n=500)	11.7	20.9	45.6	10.9	10.9
- Східний регіон (n=100)	12.3	49.6	23.3	1.5	13.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	9.2	35.2	43.4	6.0	6.3
- Центральний регіон (n=380)	13.8	28.8	41.4	6.8	9.2
- Південний регіон (n=300)	13.4	15.9	48.2	10.0	12.6
- Східний регіон (n=60)	7.3	54.4	15.1	0.3	22.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	10.1	25.0	46.5	6.7	11.8
- Центральний регіон (n=220)	7.6	32.7	37.5	11.0	11.2
- Південний регіон (n=200)	8.9	29.4	41.4	12.4	7.9
- Східний регіон (n=40)	19.2	42.9	34.7	3.2	0.0

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Виконавчий орган

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	☺	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	10.5	31.7	37.5	7.5	12.8
- Центральний регіон (n=600)	11.5	29.9	23.7	17.5	17.4
- Південний регіон (n=500)	11.2	21.8	32.1	13.7	21.2
- Східний регіон (n=100)	8.9	49.2	13.0	10.4	18.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	10.8	36.7	39.4	5.9	7.3
- Центральний регіон (n=380)	12.8	29.0	26.6	15.8	15.8
- Південний регіон (n=300)	11.2	19.7	33.0	10.6	25.5
- Східний регіон (n=60)	8.6	50.0	6.8	4.3	30.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	10.3	28.6	36.4	8.5	16.2
- Центральний регіон (n=220)	8.0	32.2	15.9	22.1	21.8
- Південний регіон (n=200)	11.1	25.3	30.6	19.0	14.0
- Східний регіон (n=40)	9.4	48.2	21.5	18.8	2.1

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Рада

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	☺	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	12.5	29.4	36.3	7.8	14.0
- Центральний регіон (n=600)	13.1	30.5	25.6	9.0	21.7
- Південний регіон (n=500)	11.8	18.7	31.4	15.8	22.3
- Східний регіон (n=100)	8.2	46.3	15.5	11.5	18.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	11.2	32.3	40.6	7.3	8.6
- Центральний регіон (n=380)	15.4	28.7	28.0	7.0	20.9
- Південний регіон (n=300)	8.9	16.8	33.7	13.7	26.9
- Східний регіон (n=60)	14.2	43.8	6.8	4.9	30.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	13.3	27.6	33.6	8.1	17.4
- Центральний регіон (n=220)	6.8	35.8	19.1	14.4	23.9
- Південний регіон (n=200)	16.7	21.9	27.6	19.3	14.5
- Східний регіон (n=40)	0.0	49.8	27.4	20.8	2.1

Нижче в Таблиці 2.11.3а-в оцінка наведена серед окремих верств населення.

Таблиця 2.11.3а

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Голова

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано ☹	Ні добре, ні погано 😐	Добре ☺	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X	Потенціал верстви*
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	11.1	29.4	40.9	9.2	9.4	45.8
- жінка (n=1165)	11.0	28.2	43.8	6.1	10.9	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	10.7	24.5	42.1	5.8	16.9	19.7
- 30-44 років (n=503)	10.0	30.3	43.6	8.7	7.5	27.1
- 45-59 років (n=625)	10.7	30.5	43.3	8.0	7.5	25.8
- 60+ років (n=632)	12.8	28.7	40.7	7.2	10.6	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	18.0	22.6	24.6	16.6	18.3	11.9
- повна середня (n=778)	10.5	28.5	44.1	8.1	8.9	37.2
- середня спеціальна (n=623)	10.4	29.3	45.3	5.0	10.0	32.4
- вища (n=348)	9.1	32.3	45.6	5.1	7.9	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	7.3	24.2	50.1	10.9	7.5	21.7
- службовець (n=163)	11.0	29.8	44.7	3.5	11.0	8.1
- спеціаліст (n=147)	12.5	31.1	48.3	3.2	4.9	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	17.2	39.4	30.2	4.8	8.5	5.4
- домогосподарка (n=190)	9.5	33.8	36.2	5.0	15.6	9.3
- на пенсії (n=735)	13.1	29.1	40.2	7.1	10.4	31.3
- безробітний (n=225)	14.1	25.3	40.3	13.2	7.2	10.0
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	12.6	30.7	37.4	10.5	8.7	14.5
- низький (n=1199)	12.0	25.7	42.5	7.6	12.2	58.9
- середній (n=391)	7.4	35.7	45.8	4.8	6.4	21.8
- високий (n=48)	4.8	42.2	46.5	6.5	0.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Виконавчий орган

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано 	Ні добре, ні погано 	Добре 	Важко сказати / Відмова 	Нічого не знаю 	Потенціал верстви*
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	11.0	30.0	29.0	14.6	15.3	45.8
- жінка (n=1165)	10.7	30.1	31.7	10.0	17.5	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	9.4	25.9	30.6	12.3	21.8	19.7
- 30-44 років (n=503)	9.6	30.0	31.9	12.2	16.4	27.1
- 45-59 років (n=625)	11.5	32.7	30.9	12.2	12.7	25.8
- 60+ років (n=632)	12.5	30.7	28.6	11.9	16.2	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	17.0	24.1	17.4	20.1	21.4	11.9
- повна середня (n=778)	10.5	30.5	29.4	14.3	15.2	37.2
- середня спеціальна (n=623)	10.1	31.1	33.1	8.6	17.1	32.4
- вища (n=348)	8.9	31.2	36.5	8.8	14.6	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	9.9	27.3	32.1	16.2	14.5	21.7
- службовець (n=163)	9.3	33.8	32.8	9.7	14.3	8.1
- спеціаліст (n=147)	9.3	26.9	39.0	8.5	16.3	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	21.8	37.4	21.1	6.2	13.4	5.4
- домогосподарка (n=190)	8.4	30.9	32.8	8.0	19.8	9.3
- на пенсії (n=735)	11.2	30.9	29.2	11.5	17.3	31.3
- безробітний (n=225)	13.3	30.6	25.1	19.4	11.5	10.0
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	14.8	31.0	26.3	16.8	11.1	14.5
- низький (n=1199)	11.5	29.3	27.9	11.9	19.4	58.9
- середній (n=391)	6.3	32.3	37.1	10.7	13.5	21.8
- високий (n=48)	6.6	33.5	57.3	1.0	1.6	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Рада

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано ☹	Ні добре, ні погано ☺	Добре ☺	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X	Потенціал верстви*
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	11.6	28.4	29.8	13.5	16.7	45.8
- жінка (n=1165)	12.8	28.6	31.2	7.4	20.0	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	11.4	22.8	31.6	10.4	23.8	19.7
- 30-44 років (n=503)	11.6	31.4	30.4	9.4	17.1	27.1
- 45-59 років (n=625)	11.1	28.5	31.9	12.3	16.2	25.8
- 60+ років (n=632)	14.6	29.7	28.7	8.7	18.3	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	14.9	22.6	20.5	20.4	21.6	11.9
- повна середня (n=778)	13.7	25.6	31.4	11.4	17.9	37.2
- середня спеціальна (n=623)	11.8	32.5	29.4	6.6	19.6	32.4
- вища (n=348)	8.5	30.8	37.4	7.4	15.8	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	11.5	25.2	30.6	16.0	16.6	21.7
- службовець (n=163)	9.1	35.0	34.7	4.4	16.9	8.1
- спеціаліст (n=147)	11.0	24.3	39.2	5.4	20.1	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	21.8	40.4	19.1	4.6	14.0	5.4
- домогосподарка (n=190)	10.2	29.6	32.1	6.8	21.3	9.3
- на пенсії (n=735)	13.4	29.5	29.7	8.6	18.8	31.3
- безробітний (n=225)	13.3	25.9	27.7	17.5	15.7	10.0
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	19.8	22.4	30.8	13.5	13.6	14.5
- низький (n=1199)	12.1	27.4	28.8	10.0	21.7	58.9
- середній (n=391)	6.7	35.3	34.1	9.0	14.9	21.8
- високий (n=48)	15.7	39.2	43.5	1.7	0.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

РОЗДІЛ III. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

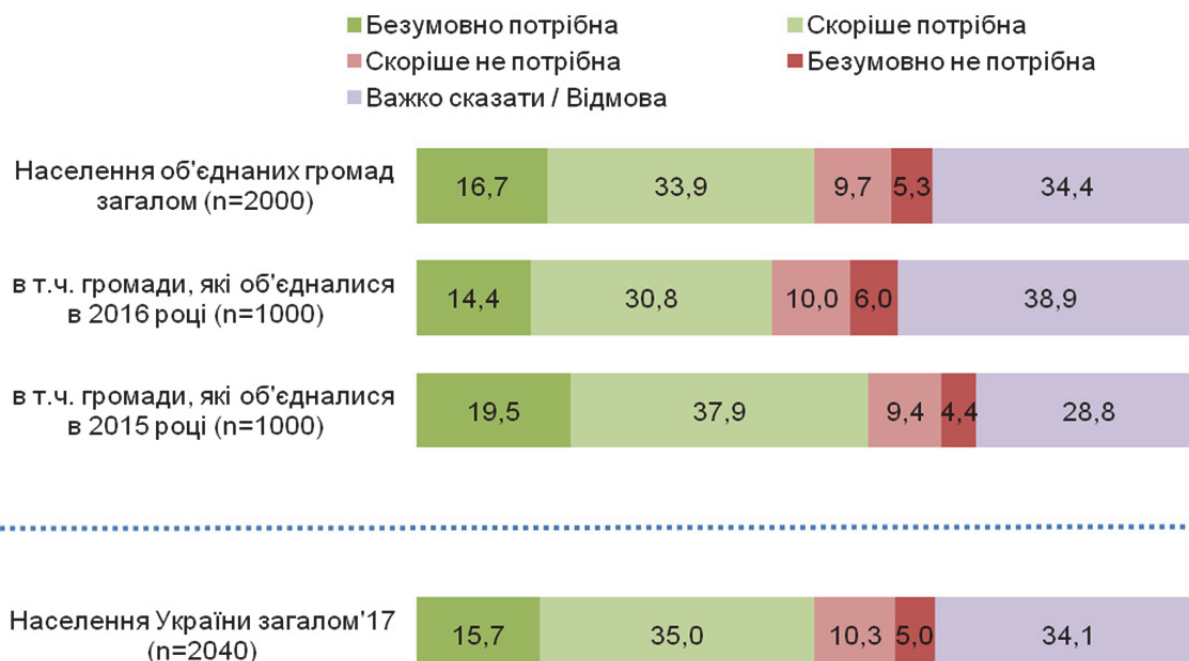
3.1 Актуальність внесення змін до Конституції і можливість реформи місцевого самоврядування і децентралізації без внесення змін

Половина населення громад (51%) вважає, що **вносити зміни до Конституції потрібно** (хоча з них лише 17% цілком упевнені в цьому), виступають проти – 15% (Діаграма 3.1.1). Серед жителів населення України загалом настрої аналогічні.

Діаграма 3.1.1

Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно вносити зміни до Конституції України?

(% серед усіх респондентів)

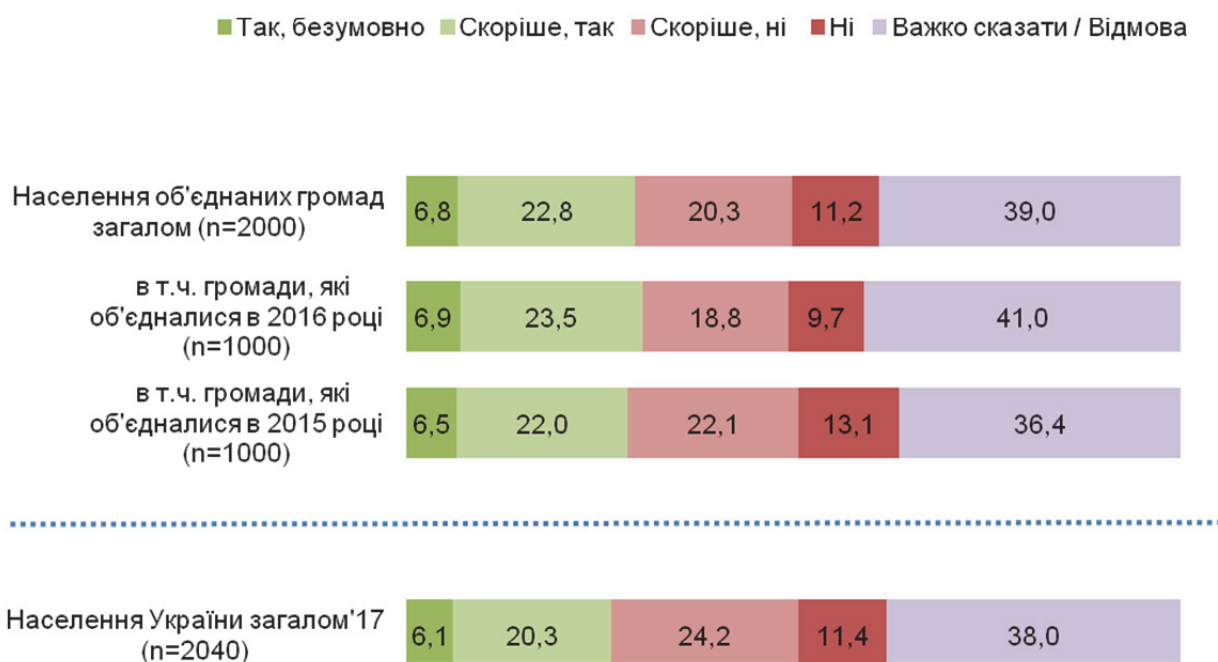

При цьому думки населення щодо можливості реформи місцевого самоврядування і децентралізації без внесення змін до Конституції розділилися: **30% вважають, що реформа можлива без конституційних змін**, 31% не вважають так. Ще 39% не змогли відповісти на це запитання (Діаграма 3.1.2).

Діаграма 3.1.2

Як Ви вважаєте, чи можна здійснити реформу місцевого самоврядування та децентралізацію влади без внесення змін до Конституції?

(% серед усіх респондентів)

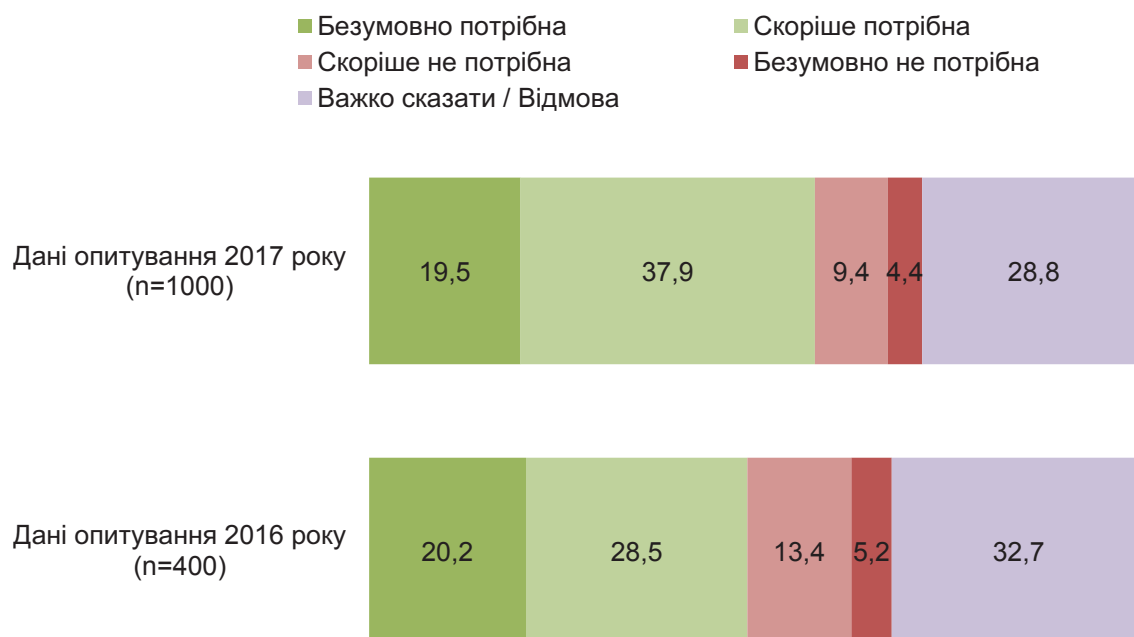

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 49% до 57% зросла частка тих, хто вважає необхідним внесення змін до Конституції (Діаграма 3.1.3).

Діаграма 3.1.3

Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно вносити зміни до Конституції України?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

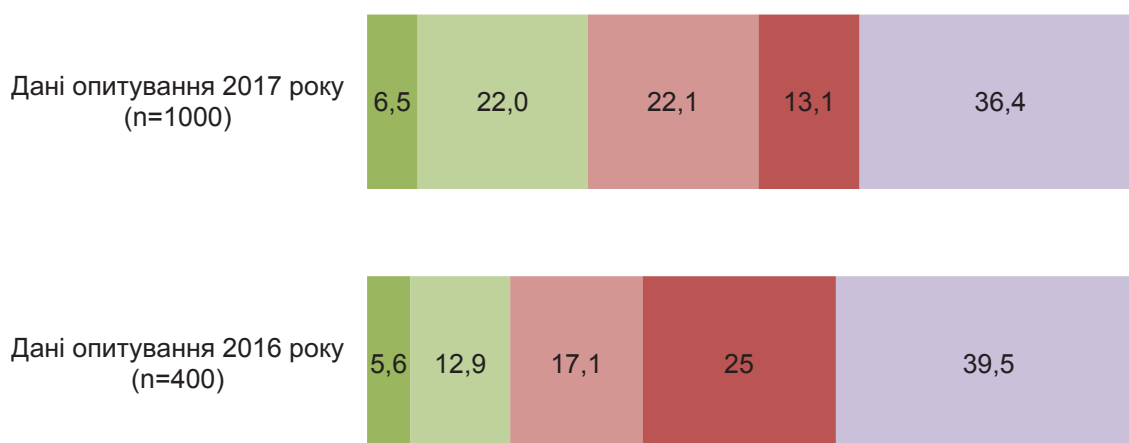
Водночас, серед них з 19% до 29% зросла частка тих, хто вважає можливою реформу і без внесення змін до Основного закону (Діаграма 3.1.4).

Діаграма 3.1.4

Як Ви вважаєте, чи можна здійснити реформу місцевого самоврядування та децентралізацію влади без внесення змін до Конституції?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

■ Так, безумовно ■ Скоріше, так ■ Скоріше, ні ■ Ні ■ Важко сказати / Відмова

В Таблиці 3.1.1а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 3.1.2а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 3.1.1а-б

Розподіл населення ОТГ за наявністю думки щодо внесення змін до Конституції і за думкою щодо необхідності такої реформи

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Потреба змін до Конституції			▶	б. Можливість реформи		
	Потрібно 👍	Не потрібно 👎	Важко сказати / Відмова ?		Так 👍	Ні 👎	Важко сказати / Відмова ?
Об'єднані територіальні громади в цілому							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	51.9	14.8	33.3		29.2	32.6	38.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	50.3	15.4	34.3		31.0	29.9	39.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	56.4	13.0	30.7		24.3	40.4	35.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	49.5	15.1	35.4		29.9	30.4	39.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	48.7	16.3	35.0		34.5	24.7	40.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	50.5	13.5	36.0		23.7	38.1	38.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	47.1	16.4	36.5		33.1	30.5	36.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	44.5	18.0	37.5		36.0	27.2	36.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	55.0	11.7	33.3		24.4	40.7	34.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	43.4	15.5	41.1		27.9	26.6	45.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	43.4	17.9	38.7		33.7	21.6	44.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	43.5	12.1	44.4		19.9	33.6	46.5

100% у рядку	а. Потреба змін до Конституції				б. Можливість реформи		
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова		Так	Ні	Важко сказати / Відмова
							
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	58.5	12.6	29.0		23.9	35.5	40.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	58.6	11.8	29.6		23.9	33.8	42.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	58.1	14.5	27.4		24.1	39.9	36.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	56.6	14.7	28.7		32.2	34.8	33.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	55.1	14.4	30.4		35.5	28.3	36.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	58.5	15.1	26.4		28.0	43.3	28.7

Таблиця 3.1.2а-б

Розподіл населення ОТГ за наявності думки щодо внесення змін до Конституції і за думкою щодо необхідності такої реформи

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Потреба змін до Конституції			б. Можливість реформи		
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Так	Ні	Важко сказати / Відмова
	👍	👎	?	👍	👎	?
Об'єднані територіальні громади в цілому						
- Західний регіон (n=800)	57.5	15.7	26.7	35.6	33.7	30.7
- Центральний регіон (n=600)	37.7	15.2	47.1	20.5	23.4	56.1
- Південний регіон (n=500)	55.1	13.0	32.0	23.8	41.8	34.4
- Східний регіон (n=100)	53.3	15.9	30.8	54.7	19.6	25.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
- Західний регіон (n=260)	47.3	19.5	33.2	37.8	29.7	32.5
- Центральний регіон (n=380)	37.8	17.8	44.5	22.7	25.6	51.7
- Південний регіон (n=300)	52.1	9.1	38.8	26.1	34.8	39.0
- Східний регіон (n=60)	55.8	15.2	29.0	62.2	18.2	19.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
- Західний регіон (n=540)	63.9	13.4	22.7	34.2	36.3	29.5
- Центральний регіон (n=220)	37.6	8.1	54.3	14.4	17.3	68.3
- Південний регіон (n=200)	60.1	19.5	20.5	19.8	53.6	26.6
- Східний регіон (n=40)	49.9	16.9	33.2	44.3	21.6	34.1

Нижче в Таблиці 3.1.3а-б ставлення до внесення зміни до Конституції і можливість реформи без внесення таких змін наводиться серед окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 3.1.3а-б

Розподіл населення ОТГ за наявністю думки щодо внесення змін до Конституції і за думкою щодо необхідності такої реформи

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Потреба змін до Конституції				б. Можливість реформи			Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова		Так	Ні	Важко сказати / Відмова	
Гендерні верстви								
- чоловік (n=835)	53.3	14.2	32.5		33.0	31.1	35.8	45.8
- жінка (n=1165)	48.4	15.6	36.0		26.7	31.7	41.6	54.2
Вікові верстви								
- 18-29 років (n=240)	51.2	11.5	37.3		24.3	33.0	42.7	19.7
- 30-44 років (n=503)	52.7	15.9	31.3		35.0	28.5	36.4	27.1
- 45-59 років (n=625)	53.5	14.3	32.2		29.0	34.6	36.4	25.8
- 60+ років (n=632)	45.4	17.1	37.5		28.6	30.2	41.3	27.4
Освітні верстви								
- неповна середня і нижча (n=250)	37.2	17.2	45.6		30.8	19.5	49.6	11.9
- повна середня (n=778)	47.1	15.5	37.4		26.2	30.6	43.1	37.2
- середня спеціальна (n=623)	54.0	15.9	30.2		32.1	32.5	35.4	32.4
- вища (n=348)	60.4	10.9	28.7		30.9	38.9	30.1	18.4
Основний рід занять								
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	47.2	12.4	40.4		31.5	24.8	43.7	21.7
- службовець (n=163)	53.9	14.5	31.6		37.0	28.5	34.5	8.1
- спеціаліст (n=147)	57.0	15.1	27.9		27.3	29.1	43.6	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	58.0	26.1	15.9		39.7	42.6	17.8	5.4
- домогосподарка (n=190)	54.5	16.2	29.3		26.1	37.0	36.9	9.3
- на пенсії (n=735)	46.1	17.0	36.9		28.8	30.4	40.8	31.3
- безробітний (n=225)	55.5	10.9	33.6		26.3	39.8	34.0	10.0

100% у рядку	а. Потреба змін до Конституції				б. Можливість реформи			Потенціал верстви*
	Потрібно 👍	Не потрібно 👎	Важко сказати / Відмова ?		Так 👍	Ні 👎	Важко сказати / Відмова ?	
Рівень добробуту родини**								
- дуже низький (n=320)	46.0	23.4	30.6		29.6	38.7	31.8	14.5
- низький (n=1199)	47.9	14.5	37.7		28.7	27.5	43.8	58.9
- середній (n=391)	58.8	10.8	30.5		33.1	33.5	33.4	21.8
- високий (n=48)	65.1	16.0	18.9		22.0	59.1	18.8	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

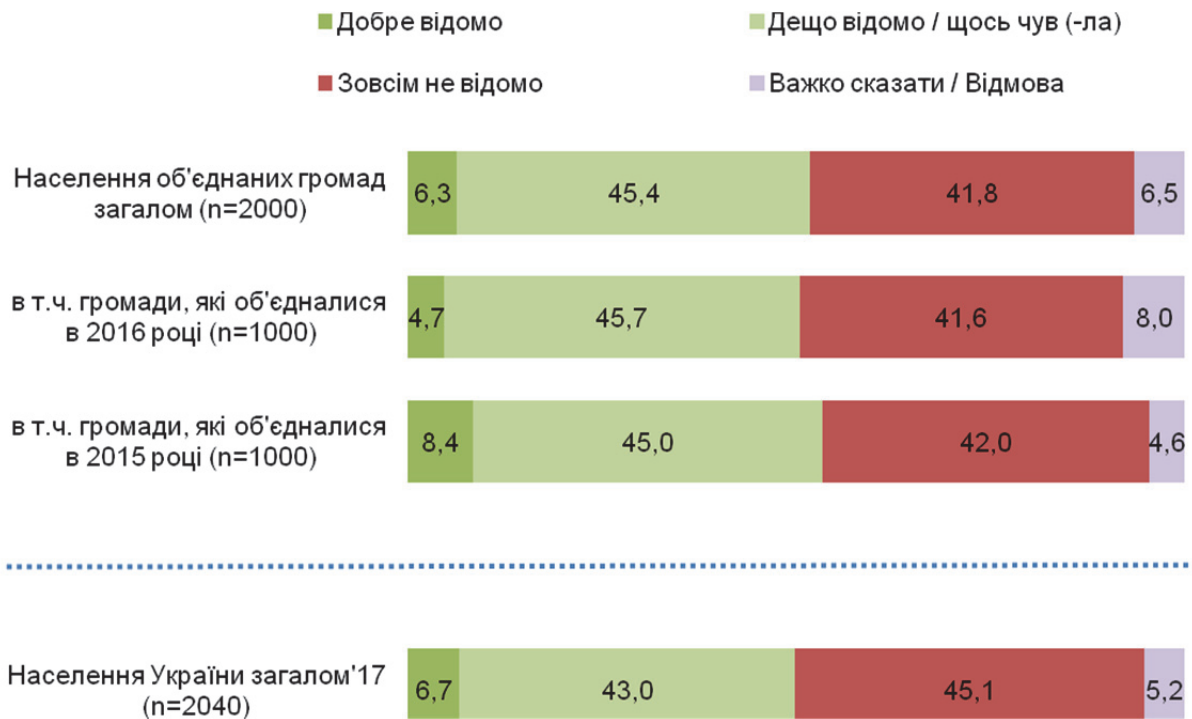
3.2 Обізнаність з внесенням змін до Конституції України щодо децентралізації

52% жителів ОТГ **знають** принаймні що-небудь про внесення змін до Конституції, (але з них лише 6% добре обізнані з ними) (серед населення України загалом – 50%) (Діаграма 3.2.1).

Діаграма 3.2.1

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

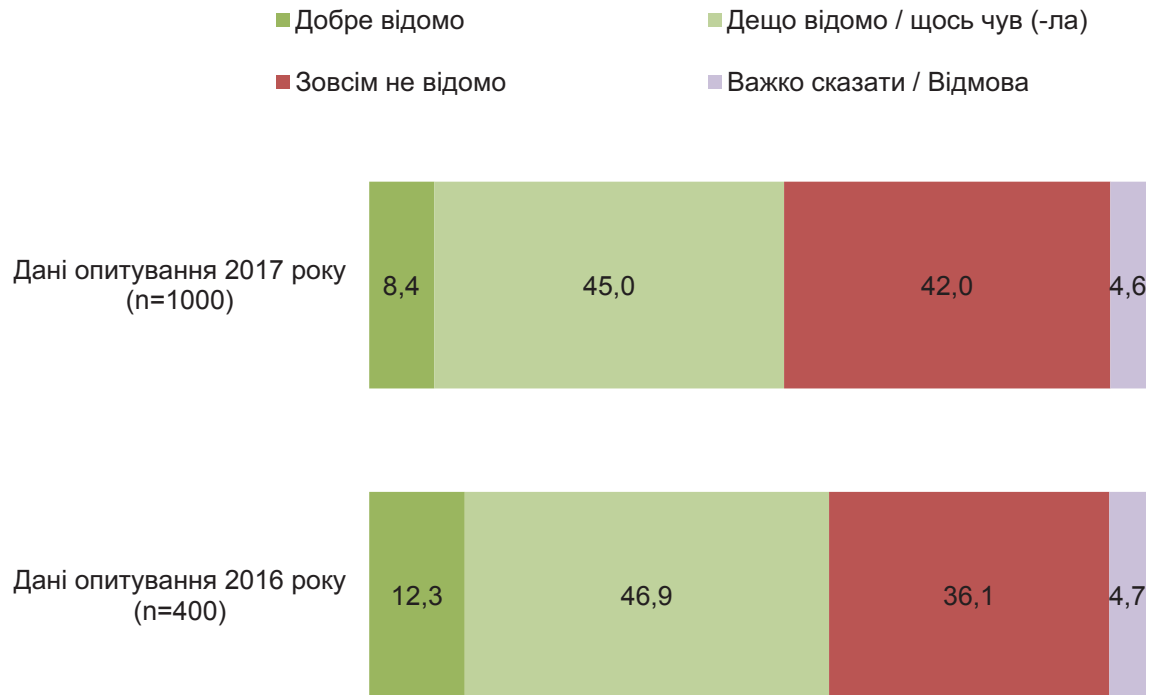

Утім, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 59% до 53% зменшилася частка тих, хто знає про такі плани (Діаграма 3.2.2).

Діаграма 3.2.2

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 3.2.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 3.2.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 3.2.1

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	6.6	43.9	44.7	4.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	5.6	42.0	47.9	4.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	9.3	49.5	35.8	5.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	6.1	46.7	39.2	8.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	4.6	44.4	42.9	8.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	8.1	49.8	34.2	7.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	5.2	44.0	45.4	5.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	4.7	42.0	47.8	5.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	6.9	49.9	38.3	4.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	4.2	47.3	38.0	10.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	3.5	44.6	40.5	11.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	5.1	51.2	34.6	9.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	8.4	43.9	43.8	3.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	7.0	41.9	48.1	3.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	12.2	49.0	32.7	6.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	8.3	46.0	40.5	5.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	5.9	44.2	45.7	4.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	11.5	48.4	33.8	6.4

**Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції
з метою децентралізації влади?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	5.0	49.6	37.7	7.7
- Центральний регіон (n=600)	5.8	41.8	44.3	8.1
- Південний регіон (n=500)	7.3	41.5	48.3	2.9
- Східний регіон (n=100)	13.7	49.9	33.0	3.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	1.9	58.2	27.9	12.0
- Центральний регіон (n=380)	5.6	38.3	47.2	8.9
- Південний регіон (n=300)	6.0	39.6	50.8	3.6
- Східний регіон (n=60)	6.2	60.9	31.5	1.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	6.9	44.3	43.9	4.9
- Центральний регіон (n=220)	6.4	51.4	36.3	5.9
- Південний регіон (n=200)	9.5	44.6	44.2	1.8
- Східний регіон (n=40)	24.1	34.8	35.0	6.1

В Таблиці 3.2.3 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 3.2.3

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Гендерні верстви					
- чоловік (n=835)	7.9	48.0	37.8	6.3	45.8
- жінка (n=1165)	5.0	43.2	45.2	6.6	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=240)	6.2	42.2	44.2	7.4	19.7
- 30-44 років (n=503)	5.7	46.2	42.2	5.9	27.1
- 45-59 років (n=625)	6.0	49.8	39.9	4.3	25.8
- 60+ років (n=632)	7.4	42.8	41.4	8.4	27.4
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=250)	2.5	32.4	52.3	12.7	11.9
- повна середня (n=778)	4.7	44.1	45.5	5.7	37.2
- середня спеціальна (n=623)	6.1	48.3	39.5	6.1	32.4
- вища (n=348)	12.4	51.2	31.7	4.7	18.4
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	5.1	45.4	42.9	6.6	21.7
- службовець (n=163)	6.2	58.4	27.1	8.3	8.1
- спеціаліст (n=147)	9.2	57.7	28.3	4.8	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	5.1	46.4	44.7	3.7	5.4
- домогосподарка (n=190)	5.9	45.9	44.7	3.5	9.3
- на пенсії (n=735)	8.1	41.1	42.6	8.2	31.3
- безробітний (n=225)	2.6	42.3	49.3	5.8	10.0
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=320)	7.4	36.8	51.7	4.1	14.5
- низький (n=1199)	5.2	45.0	42.0	7.8	58.9
- середній (n=391)	8.2	52.3	34.7	4.8	21.8
- високий (n=48)	11.2	41.0	43.4	4.4	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

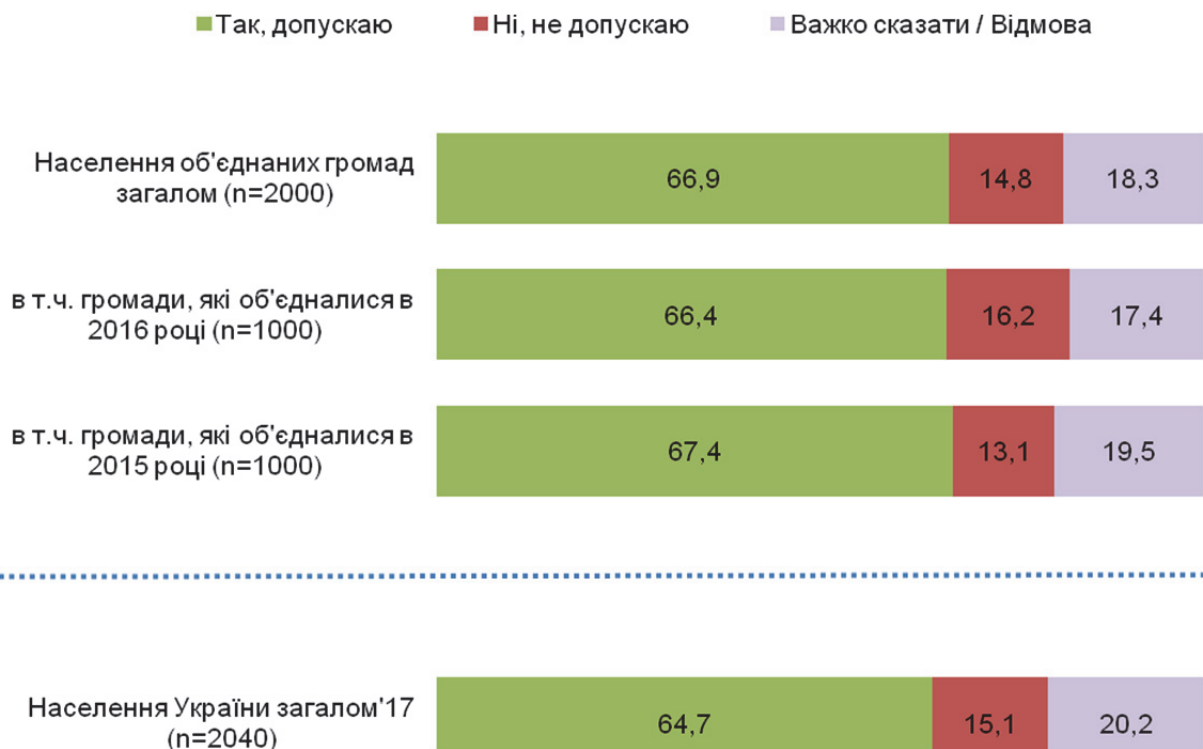
3.3 Можливість зміни думки щодо реформи самоврядування, децентралізації, змін до Конституції у разі отримання додаткових роз'яснень

Більшість жителів ОТГ (67%) допускає, що за умови надання додаткових роз'яснень вони можуть змінити свою думку щодо ставлення до планованих реформ (Діаграма 3.3.1). Лише 15% відкидають такий варіант.

Діаграма 3.3.1

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед усіх респондентів)

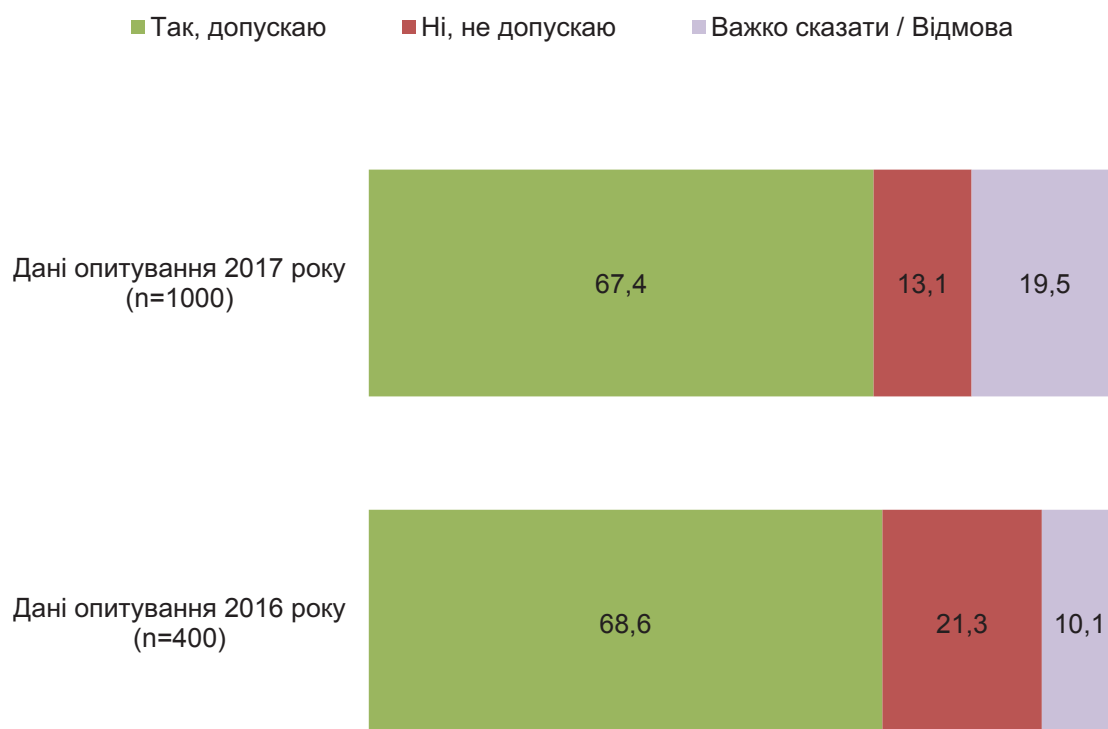

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 21% до 13% зменшилося число тих, хто не допускає зміни думки (Діаграма 3.3.2).

Діаграма 3.3.2

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 3.3.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 3.3.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 3.3.1

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Так, допускаю	Ні, не допускаю	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	66.1	15.7	18.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	66.2	15.5	18.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	65.7	16.3	18.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	67.6	14.0	18.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	70.1	13.2	16.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	64.2	15.2	20.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	66.0	17.7	16.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	66.5	18.4	15.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	64.3	15.5	20.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	66.9	14.7	18.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	70.8	14.1	15.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	61.5	15.6	22.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	66.3	12.9	20.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	65.8	11.3	22.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	67.4	17.2	15.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	68.4	13.2	18.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	69.2	12.1	18.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	67.3	14.7	18.0

Таблиця 3.3.2

**Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки
запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних
роз'яснень?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Так, допускаю	Ні, не допускаю	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	64.0	15.1	20.8
- Центральний регіон (n=600)	64.0	16.4	19.6
- Південний регіон (n=500)	74.0	13.4	12.6
- Східний регіон (n=100)	74.2	9.7	16.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	58.4	18.5	23.1
- Центральний регіон (n=380)	64.9	18.1	17.1
- Південний регіон (n=300)	71.1	12.9	16.0
- Східний регіон (n=60)	92.0	6.8	1.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	67.5	13.0	19.4
- Центральний регіон (n=220)	61.5	11.9	26.6
- Південний регіон (n=200)	78.9	14.1	7.0
- Східний регіон (n=40)	49.7	13.7	36.6

В Таблиці 3.3.3 розподіли відповідей наведені у розрізі окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 3.3.3

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, допускаю	Ні, не допускаю	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви* Y
Гендерні верстви				
- чоловік (n=835)	68.2	15.8	16.0	45.8
- жінка (n=1165)	65.8	13.9	20.3	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=240)	70.3	14.0	15.7	19.7
- 30-44 років (n=503)	68.0	16.1	15.9	27.1
- 45-59 років (n=625)	63.6	17.9	18.5	25.8
- 60+ років (n=632)	66.4	11.2	22.4	27.4
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=250)	58.0	12.3	29.6	11.9
- повна середня (n=778)	64.5	15.4	20.1	37.2
- середня спеціальна (n=623)	69.7	15.1	15.3	32.4
- вища (n=348)	72.5	14.8	12.7	18.4
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	61.7	15.7	22.6	21.7
- службовець (n=163)	66.2	15.3	18.5	8.1
- спеціаліст (n=147)	83.4	10.3	6.3	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	64.9	18.6	16.5	5.4
- домогосподарка (n=190)	68.8	18.7	12.6	9.3
- на пенсії (n=735)	65.4	12.8	21.8	31.3
- безробітний (n=225)	72.4	16.0	11.6	10.0
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=320)	61.6	23.6	14.7	14.5
- низький (n=1199)	67.2	13.7	19.1	58.9
- середній (n=391)	74.0	9.0	17.0	21.8
- високий (n=48)	54.2	26.7	19.1	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

РОЗДІЛ IV. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

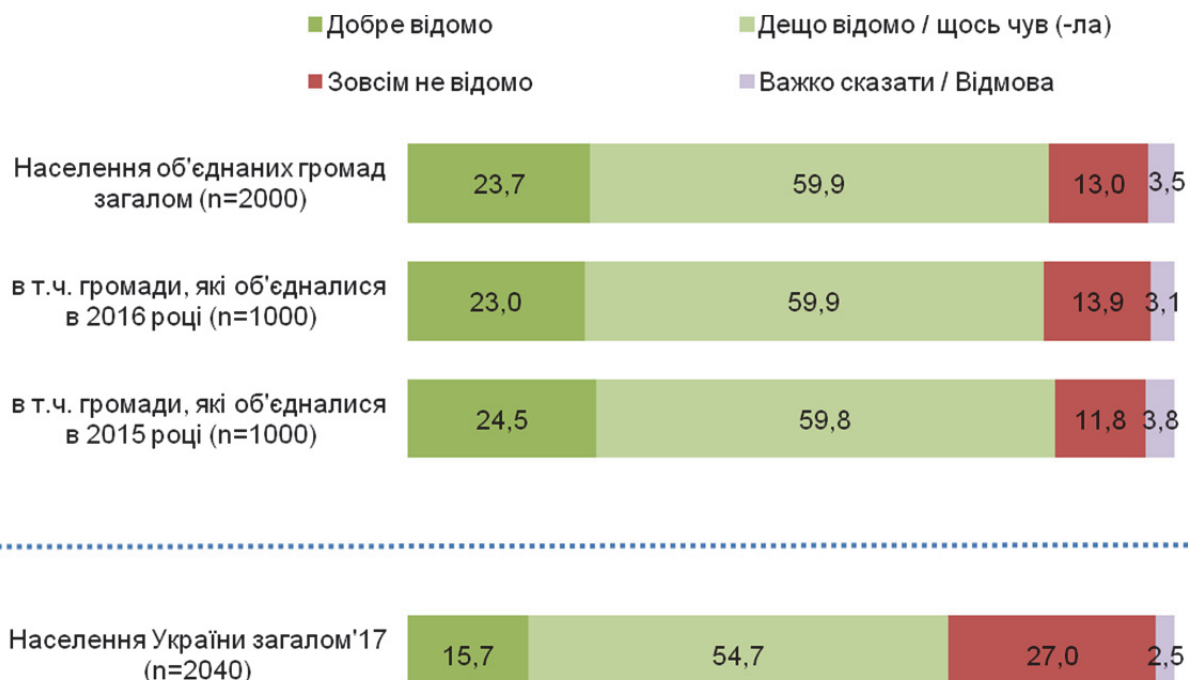
4.1 Обізнаність щодо об'єднання територіальних громад. Обізнаність з заходами, пов'язаними з об'єднанням територіальних громад

Якщо серед загалом населення України 71% знають про об'єднання територіальних громад – то серед жителів самих ОТГ – 84% (Діаграма 4.1.1).

Діаграма 4.1.1

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед усіх респондентів)

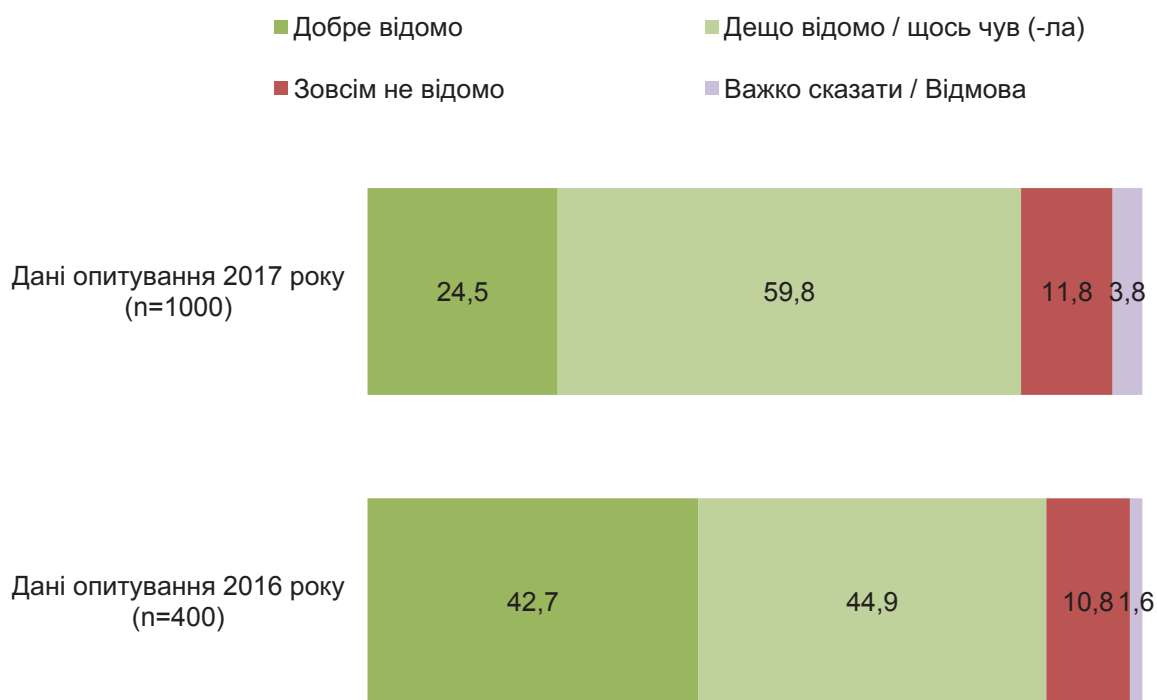

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, загалом стало трохи менше тих, хто знає про об'єднання громад (з 88% до 84%) (Діаграма 4.1.2). Але якщо минулого року 43% стверджували, що вони добре обізнані, то тепер – 25%.

Діаграма 4.1.2

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.1.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.1.1

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	20.3	62.7	14.9	2.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	17.3	63.9	17.0	1.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	29.0	59.4	9.1	2.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	26.7	57.4	11.3	4.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	21.8	59.8	13.6	4.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	33.2	54.0	8.2	4.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	18.7	61.9	17.3	2.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	15.2	62.1	20.7	2.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	29.4	61.1	7.0	2.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	27.0	58.1	10.8	4.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	21.2	62.0	13.5	3.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	35.2	52.7	6.9	5.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	22.5	63.9	11.7	1.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	20.2	66.4	11.7	1.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	28.4	57.4	11.7	2.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	26.2	56.5	11.9	5.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	22.5	57.2	13.7	6.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	31.0	55.5	9.6	3.9

**Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад
в Україні?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	20.7	61.0	11.6	6.7
- Центральний регіон (n=600)	25.7	61.4	12.0	0.9
- Південний регіон (n=500)	24.7	54.3	18.9	2.1
- Східний регіон (n=100)	28.7	64.9	6.1	0.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	14.6	67.5	10.8	7.0
- Центральний регіон (n=380)	26.9	58.8	13.3	1.0
- Південний регіон (n=300)	28.6	49.1	19.3	3.0
- Східний регіон (n=60)	13.4	75.6	10.5	0.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	24.5	56.9	12.1	6.4
- Центральний регіон (n=220)	22.5	68.5	8.3	0.7
- Південний регіон (n=200)	18.1	63.1	18.3	0.4
- Східний регіон (n=40)	50.0	50.0	0.0	0.0

В Таблиці 4.1.3 рівень обізнаності наводиться серед окремих верств населення України.

Таблиця 4.1.3

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Гендерні верстви					
- чоловік (n=835)	25.1	60.2	11.9	2.8	45.8
- жінка (n=1165)	22.5	59.6	13.9	4.0	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=240)	19.7	59.8	16.3	4.2	19.7
- 30-44 років (n=503)	23.2	59.5	13.7	3.6	27.1
- 45-59 років (n=625)	25.8	58.0	11.9	4.3	25.8
- 60+ років (n=632)	25.0	62.1	10.9	2.0	27.4
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=250)	11.1	62.1	22.9	3.9	11.9
- повна середня (n=778)	24.1	58.9	13.0	4.1	37.2
- середня спеціальна (n=623)	23.8	60.8	12.0	3.4	32.4
- вища (n=348)	30.8	58.8	8.5	1.9	18.4
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	18.3	62.5	12.5	6.7	21.7
- службовець (n=163)	21.5	71.6	4.6	2.3	8.1
- спеціаліст (n=147)	35.5	54.8	7.5	2.1	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	20.3	45.3	30.9	3.5	5.4
- домогосподарка (n=190)	20.6	59.2	17.0	3.2	9.3
- на пенсії (n=735)	25.7	61.0	11.0	2.2	31.3
- безробітний (n=225)	27.3	56.6	13.7	2.4	10.0
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=320)	17.9	62.5	17.3	2.3	14.5
- низький (n=1199)	23.1	61.1	11.4	4.4	58.9
- середній (n=391)	27.9	59.6	11.0	1.6	21.8
- високий (n=48)	32.8	37.8	27.1	2.4	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Серед жителів ОТГ 40% пригадують які-небудь заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування (Діаграма 4.1.2). Найчастіше респонденти пригадують заходи, організовані місцевою владою.

Діаграма 4.1.3

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед усіх респондентів)

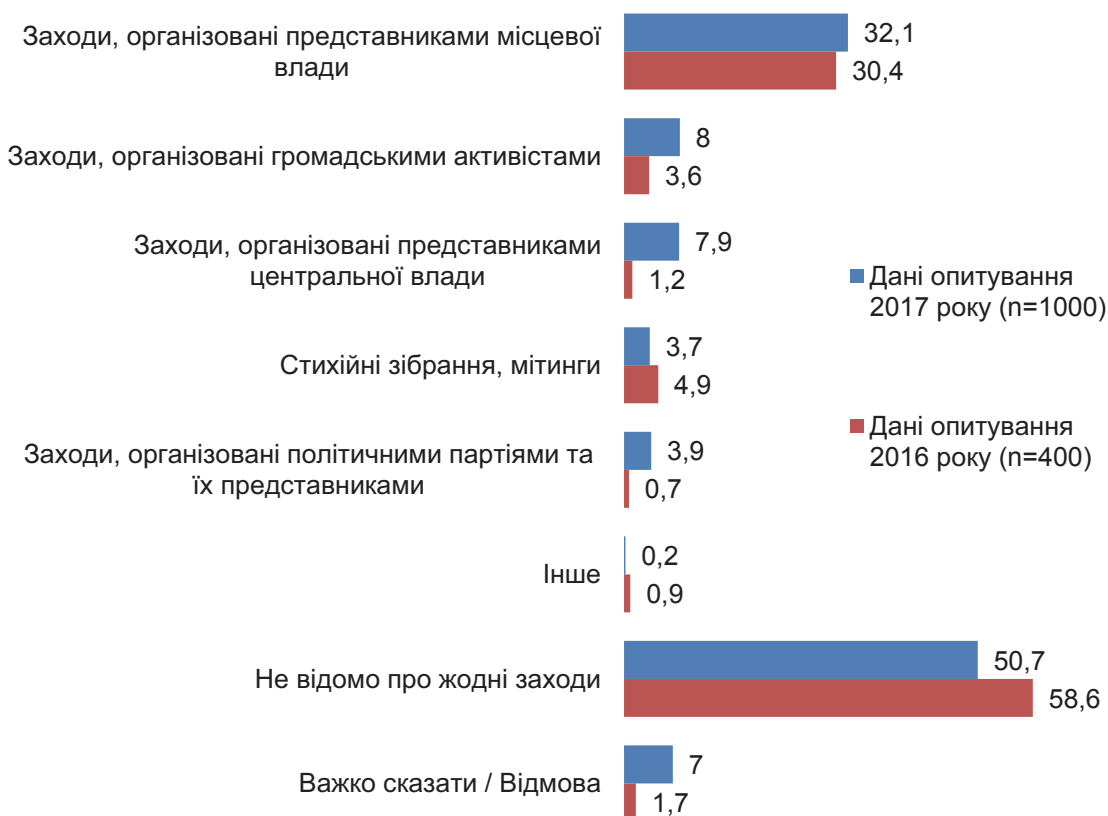

Якщо минулого року, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, 40% пригадували які-небудь заходи, то зараз – 42% (Діаграма 4.1.4).

Діаграма 4.1.4

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.1.2 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.1.4 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.1.2

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Заходи, організовані центральною владою	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані громадськими активістами	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	6.6	29.4	3.2	6.1	3.2	0.8	54.2	7.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	7.1	26.4	3.9	5.3	3.0	0.8	58.0	8.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	5.4	37.9	1.3	8.5	3.8	0.5	43.7	6.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	3.3	32.8	3.4	5.0	3.8	0.0	50.3	7.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	3.3	32.7	3.2	5.1	2.8	0.0	53.5	5.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	3.2	33.1	3.6	4.9	5.0	0.1	46.0	10.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	4.1	25.6	2.8	4.2	3.3	1.0	57.0	8.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	4.2	21.9	3.2	2.1	3.0	1.1	61.8	9.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	3.9	36.7	1.3	10.4	4.2	0.6	42.6	5.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	0.7	35.3	3.1	3.1	3.5	0.1	49.7	7.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	0.6	36.0	4.3	1.4	2.3	0.0	53.5	6.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	0.9	34.4	1.4	5.4	5.1	0.2	44.5	10.1

% у рядку	Заходи, організовані центральною владою	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані громадськими активістами	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	10.0	34.7	3.9	8.8	3.1	0.4	50.5	6.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	11.1	32.9	4.9	9.8	3.1	0.4	52.5	6.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	7.3	39.3	1.5	6.0	3.4	0.5	45.1	7.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	6.2	30.0	3.8	7.4	4.1	0.0	50.9	7.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	6.6	28.7	2.0	9.6	3.5	0.0	53.5	5.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	5.8	31.6	6.2	4.4	4.8	0.0	47.7	10.0

Таблиця 4.1.3

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Заходи, організовані центральною владою	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані громадськими активістами	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	8.4	30.8	4.1	7.0	1.9	0.4	49.4	8.4
- Центральний регіон (n=600)	3.3	30.4	2.8	1.1	2.8	0.0	52.2	10.8
- Південний регіон (n=500)	1.3	40.7	3.7	10.7	7.0	1.1	47.6	3.7
- Східний регіон (n=100)	2.1	5.8	0.0	0.0	5.0	0.0	84.3	2.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	2.1	32.0	2.5	5.1	2.0	0.7	48.6	10.6
- Центральний регіон (n=380)	3.1	32.7	3.4	1.5	3.9	0.0	49.5	10.3
- Південний регіон (n=300)	2.1	33.3	3.5	6.5	5.1	1.3	52.4	4.4
- Східний регіон (n=60)	0.0	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	97.6	0.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	12.2	30.0	5.1	8.3	1.8	0.1	49.9	7.1
- Центральний регіон (n=220)	3.8	23.9	1.3	0.0	0.0	0.0	59.5	12.1
- Південний регіон (n=200)	0.0	53.1	4.1	17.7	10.1	0.7	39.5	2.5
- Східний регіон (n=40)	5.1	11.8	0.0	0.0	11.9	0.0	65.8	5.4

В Таблиці 4.1.5 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 4.1.5

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Заходи, організовані центральною владою	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані громадськими активістами	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви* ↑
Гендерні верстви									
- чоловік (n=835)	5.6	30.8	2.9	5.7	3.1	0.6	52.0	8.8	45.8
- жінка (n=1165)	4.2	31.6	3.7	5.5	3.9	0.2	52.3	6.8	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=240)	4.6	30.8	3.2	2.9	1.9	0.0	56.3	6.9	19.7
- 30-44 років (n=503)	4.7	30.6	2.6	8.9	3.4	0.9	51.4	8.6	27.1
- 45-59 років (n=625)	5.2	31.6	3.2	4.7	4.0	0.2	49.5	9.0	25.8
- 60+ років (n=632)	4.9	31.8	4.2	4.9	4.3	0.3	52.4	6.3	27.4
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=250)	4.2	25.5	2.2	2.5	1.4	0.2	56.2	14.0	11.9
- повна середня (n=778)	3.1	34.7	1.9	5.0	4.1	0.4	49.8	8.3	37.2
- середня спеціальна (n=623)	5.5	27.2	5.2	5.8	3.5	0.2	56.2	6.1	32.4
- вища (n=348)	7.4	34.8	3.7	8.3	3.7	0.9	47.2	5.4	18.4
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	5.1	32.1	2.3	6.1	1.1	1.1	48.3	12.5	21.7
- службовець (n=163)	3.4	36.3	3.3	6.9	1.7	0.5	40.6	14.1	8.1
- спеціаліст (n=147)	9.1	40.8	4.5	6.4	6.6	0.0	45.5	1.6	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	8.2	35.0	10.5	3.2	5.3	0.0	51.9	3.2	5.4
- домогосподарка (n=190)	1.7	22.1	1.9	5.9	3.0	0.0	64.2	5.4	9.3
- на пенсії (n=735)	4.0	30.7	3.6	4.9	4.7	0.2	53.7	6.4	31.3
- безробітний (n=225)	3.4	27.3	1.6	5.7	4.4	0.0	56.4	7.1	10.0

100% у рядку	Заходи, організовані центральною владою	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані громадськими активістами	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви* †
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=320)	1.5	28.0	0.6	6.9	8.3	0.3	53.6	9.0	14.5
- низький (n=1199)	4.8	30.4	3.2	5.2	2.7	0.2	53.1	8.1	58.9
- середній (n=391)	6.9	35.0	5.2	6.0	3.1	1.0	49.8	5.7	21.8
- високий (n=48)	6.8	37.5	6.6	4.0	0.0	0.0	43.1	6.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

4.2 Підтримка об'єднання територіальних громад

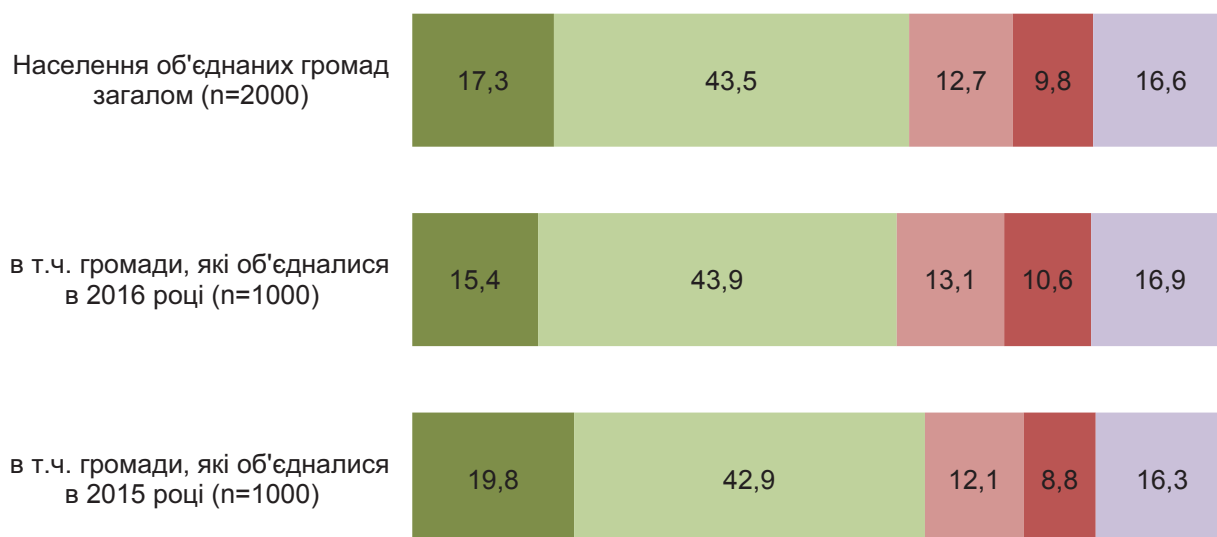
Загалом, 61% жителів ОТГ підтримують процес об'єднання територіальних громад (Діаграма 4.2.1). Проти виступають 23%.

Діаграма 4.2.1

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

- Повністю підтримую
- Скоріше підтримую
- Скоріше не підтримую
- Зовсім не підтримую
- Важко сказати / Відмова

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, з 55% до 63% зросла частка тих, хто загалом підтримує процес створення ОТГ (Діаграма 4.2.2).

Діаграма 4.2.2

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.2.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.2.2 – у регіональному розрізі. Об'єднання громад знаходить підтримку і серед жителів населених пунктів, що стали центрами нових громад, і серед тих, що не стали ними.

Таблиця 4.2.1

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Підтримую	Не підтримую	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	60.6	21.3	18.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	58.7	21.8	19.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	66.1	19.6	14.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	61.0	23.7	15.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	60.2	24.1	15.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	62.2	23.1	14.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	58.6	23.8	17.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	55.6	25.5	18.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	67.7	18.6	13.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	60.0	23.8	16.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	59.2	25.1	15.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	61.1	21.9	17.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	63.4	17.8	18.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	63.1	16.6	20.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	64.2	20.9	14.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	62.2	23.5	14.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	61.3	22.8	15.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	63.4	24.4	12.1

Таблиця 4.2.2

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Підтримую	Не підтримую	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	66.5	18.6	14.8
- Центральний регіон (n=600)	55.0	31.3	13.7
- Південний регіон (n=500)	58.4	19.8	21.7
- Східний регіон (n=100)	60.9	14.6	24.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	64.8	17.8	17.4
- Центральний регіон (n=380)	56.8	30.4	12.8
- Південний регіон (n=300)	55.0	21.7	23.3
- Східний регіон (n=60)	67.3	16.5	16.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	67.6	19.2	13.2
- Центральний регіон (n=220)	50.1	33.6	16.3
- Південний регіон (n=200)	64.2	16.6	19.2
- Східний регіон (n=40)	52.0	12.0	36.0

В Таблиці 4.2.3 дані наведені серед окремих верств.

Таблиця 4.2.3

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Підтримую 	Не підтримую 	Важко сказати / Відмова 	Потенціал верстви*
Гендерні верстви				
- чоловік (n=835)	61.7	21.8	16.5	45.8
- жінка (n=1165)	60.1	23.2	16.7	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=240)	64.3	19.6	16.0	19.7
- 30-44 років (n=503)	66.0	20.2	13.7	27.1
- 45-59 років (n=625)	58.6	23.7	17.7	25.8
- 60+ років (n=632)	55.3	25.7	19.0	27.4
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=250)	46.6	29.0	24.4	11.9
- повна середня (n=778)	57.1	24.2	18.8	37.2
- середня спеціальна (n=623)	64.2	21.2	14.6	32.4
- вища (n=348)	71.7	17.5	10.9	18.4
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	64.7	16.0	19.4	21.7
- службовець (n=163)	70.3	23.1	6.7	8.1
- спеціаліст (n=147)	67.9	18.6	13.5	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	60.4	31.4	8.2	5.4
- домогосподарка (n=190)	64.1	19.2	16.8	9.3
- на пенсії (n=735)	54.2	27.5	18.4	31.3
- безробітний (n=225)	58.8	22.0	19.2	10.0
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=320)	49.9	31.4	18.7	14.5
- низький (n=1199)	60.1	23.0	16.8	58.9
- середній (n=391)	69.2	17.5	13.3	21.8
- високий (n=48)	71.8	11.1	17.0	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

4.3 Метод обрання старости в населених пунктах, які не стали центром громади

Абсолютна більшість респондентів (84%) вважають, що староста має обиратися жителями села (Діаграма 4.3.3). Найбільше респондентів (54%) підтримують варіант обрання на загальних зборах.

Діаграма 4.3.1

Після об'єднання у селах та селищах, які не стануть центрами нових об'єднаних громад, замість сільрад, буде працювати староста, який буде представляти інтереси жителів села / селища, сприяти у видачі необхідних документів, довідок тощо. Яким чином, на Вашу думку, повинен обиратися чи призначатися цей староста?

(% серед усіх респондентів)

- Обиратися жителями села на загальних зборах
- Обиратися шляхом загального таємного голосування
- Обиратися або призначатися радою об'єднаної громади
- Староста не потрібен

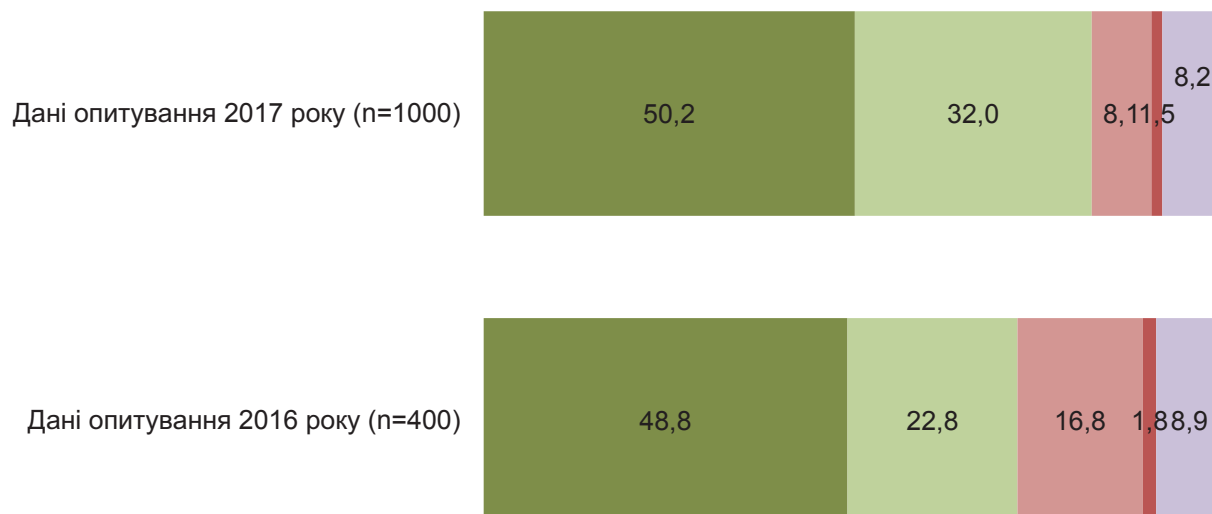
За останній рік, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, з 17% до 8% зменшилася частка тих, хто виступає за призначення старост Радою громади (Діаграма 4.3.2).

Діаграма 4.3.2

Після об'єднання у селах та селищах, які не стануть центрами нових об'єднаних громад, замість сільрад, буде працювати староста, який буде представляти інтереси жителів села / селища, сприяти у видачі необхідних документів, довідок тощо. Яким чином, на Вашу думку, повинен обиратися чи призначатися цей староста?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Обиратися жителями села на загальних зборах
- Обиратися шляхом загального таємного голосування
- Обиратися або призначатися радою об'єднаної громади
- Староста не потрібен

В Таблиці 4.3.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.3.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.3.1

Після об'єднання у селах та селищах, які не стануть центрами нових об'єднаних громад, замість сільрад, буде працювати староста, який буде представляти інтереси жителів села / селища, сприяти у видачі необхідних документів, довідок тощо. Яким чином, на Вашу думку, повинен обиратися чи призначатися цей староста?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Обрання старости				
	Загальні збори	Таємне голосування	Призначення	Старости непотрібні	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	55.4	23.6	7.2	3.9	9.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	56.3	20.8	7.5	3.4	11.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	53.1	31.6	6.2	5.2	4.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	52.9	34.6	5.7	1.8	4.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	53.5	34.6	5.3	1.9	4.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	52.2	34.6	6.1	1.6	5.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	60.8	19.5	6.3	5.7	7.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	64.0	15.3	6.0	5.8	8.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	51.0	32.2	6.9	5.6	4.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	53.7	34.9	3.9	1.9	5.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	56.5	33.3	3.7	2.0	3.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	49.8	37.1	4.1	1.8	6.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	48.1	29.3	8.5	1.3	12.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	45.3	28.7	9.7	0.0	16.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	55.6	30.8	5.3	4.7	3.6

100% у рядку	Обрання старости				
	Загальні збори	Таємне голосування	Призначення	Старости непотрібні	Важко сказати / Відмова
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	51.9	34.3	7.8	1.6	4.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	49.7	36.1	7.3	1.8	5.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	54.8	31.9	8.4	1.3	3.4

Таблиця 4.3.2

Після об'єднання у селах та селищах, які не стануть центрами нових об'єднаних громад, замість сільрад, буде працювати староста, який буде представляти інтереси жителів села / селища, сприяти у видачі необхідних документів, довідок тощо. Яким чином, на Вашу думку, повинен обиратися чи призначатися цей староста?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Обрання старости				
	Загальні збори	Таємне голосування	Призначення	Старости непотрібні	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	51.9	33.9	6.0	1.5	6.5
- Центральний регіон (n=600)	53.2	26.8	5.5	5.7	8.5
- Південний регіон (n=500)	58.4	28.6	7.2	1.6	4.1
- Східний регіон (n=100)	57.4	17.0	9.9	1.1	14.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	54.8	36.3	1.6	1.8	5.0
- Центральний регіон (n=380)	53.3	25.5	5.4	7.1	8.2
- Південний регіон (n=300)	61.0	23.9	9.4	1.1	4.6
- Східний регіон (n=60)	75.9	14.5	0.9	1.9	6.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	50.1	32.4	8.8	1.2	7.5
- Центральний регіон (n=220)	53.0	30.2	5.6	1.6	9.5
- Південний регіон (n=200)	54.0	36.7	3.5	2.6	3.3
- Східний регіон (n=40)	31.8	20.5	22.5	0.0	25.1

В Таблиці 4.3.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств.

Таблиця 4.3.3

Після об'єднання у селах та селищах, які не стануть центрами нових об'єднаних громад, замість сільрад, буде працювати староста, який буде представляти інтереси жителів села / селища, сприяти у видачі необхідних документів, довідок тощо. Яким чином, на Вашу думку, повинен обиратися чи призначатися цей староста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Обрання старости					Потенціал верстви*
	Загальні збори	Таємне голосування	Призначення	Старости непотрібні	Важко сказати / Відмова	
Гендерні верстви						
- чоловік (n=835)	55.7	28.3	6.3	3.7	6.0	45.8
- жінка (n=1165)	52.7	30.4	6.5	2.0	8.1	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=240)	59.4	22.1	3.9	2.9	11.3	19.7
- 30-44 років (n=503)	51.9	31.3	7.2	3.5	6.1	27.1
- 45-59 років (n=625)	52.5	31.9	6.1	2.6	6.5	25.8
- 60+ років (n=632)	54.0	30.6	7.6	2.1	5.8	27.4
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=250)	52.7	25.3	5.6	1.2	15.2	11.9
- повна середня (n=778)	58.1	26.1	4.9	3.0	7.6	37.2
- середня спеціальна (n=623)	52.5	30.1	9.0	3.4	4.9	32.4
- вища (n=348)	49.8	37.6	5.4	2.2	5.1	18.4
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	59.9	24.7	3.3	2.9	9.1	21.7
- службовець (n=163)	44.8	39.6	6.1	4.3	5.2	8.1
- спеціаліст (n=147)	44.8	45.3	2.3	4.4	3.2	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	49.8	31.9	11.6	3.1	3.6	5.4
- домогосподарка (n=190)	55.8	28.2	4.9	2.4	8.0	9.3
- на пенсії (n=735)	53.6	30.3	7.9	2.4	5.8	31.3
- безробітний (n=225)	57.7	21.8	10.9	2.4	6.2	10.0

100% у рядку	Обрання старости					Потенціал верстви*
	Загальні збори	Таємне голосування	Призначення	Старости непотрібні	Важко сказати / Відмова	
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=320)	63.6	20.4	7.7	1.8	6.6	14.5
- низький (n=1199)	54.1	29.2	6.1	3.1	7.1	58.9
- середній (n=391)	47.1	35.5	6.6	2.6	8.1	21.8
- високий (n=48)	46.0	40.3	7.4	0.0	6.3	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

4.4 Метод об'єднання територіальних громад

83% жителів громад вважають, що об'єднання громад має відбуватися на добровільних засадах (Діаграма 4.4.1). Серед таких людей безумовно домінує думка (75%), що вирішувати це питання має населення громад.

Діаграма 4.4.1

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

- Примусово за рішенням держави, якщо це визнано раціональним
- Добровільно за рішенням депутатів місцевих рад
- Добровільно за рішенням населення громад, що планують об'єднатися
- В інший спосіб
- Не потрібне об'єднання за жодних умов
- Важко сказати / Відмова

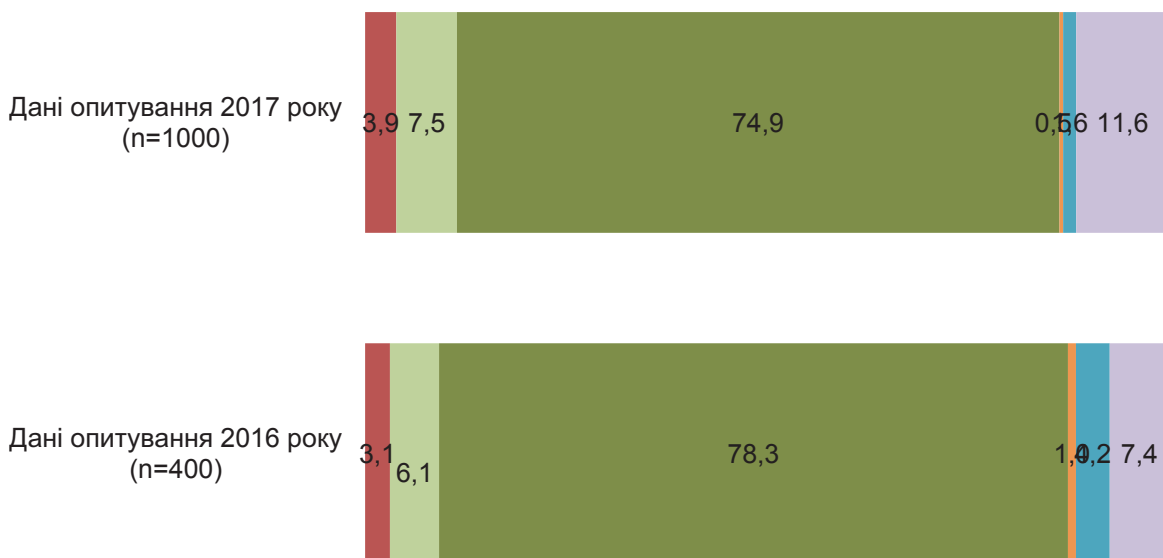
Думки жителів громад, що пройшли процес створення у 2015 році, практично не змінилися за останній рік (Діаграма 4.4.2).

Діаграма 4.4.2

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Примусово за рішенням держави, якщо це визнано раціональним
- Добровільно за рішенням депутатів місцевих рад
- Добровільно за рішенням населення громад, що планують об'єднатися
- В інший спосіб
- Не потрібне об'єднання за жодних умов
- Важко сказати / Відмова

В Таблиці 4.4.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.4.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.4.1

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Об'єднання громад					
	Примусове	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	5.0	8.4	73.1	0.4	1.2	11.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	5.6	8.1	71.9	0.4	0.9	13.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	3.1	9.5	76.5	0.3	2.2	8.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	4.6	8.3	76.4	0.3	2.2	8.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	5.4	8.6	73.4	0.4	1.9	10.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	3.4	7.9	80.3	0.1	2.6	5.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	6.5	10.8	71.1	0.0	1.4	10.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	7.9	11.0	69.7	0.0	1.3	10.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	2.6	10.1	75.4	0.0	1.7	10.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	4.3	7.3	78.1	0.4	2.2	7.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	7.3	7.9	75.1	0.8	1.3	7.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	0.3	6.4	82.3	0.0	3.4	7.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	2.8	5.2	75.7	0.9	1.0	14.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	2.4	3.9	74.9	1.0	0.3	17.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	3.7	8.6	77.8	0.7	2.8	6.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	4.8	9.4	74.3	0.1	2.1	9.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	3.1	9.3	71.4	0.0	2.5	13.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	7.1	9.6	78.1	0.1	1.7	3.5

Таблиця 4.4.2

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Об'єднання громад					
	Примусове	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому						
- Західний регіон (n=800)	3.8	10.1	72.6	0.1	1.2	12.1
- Центральний регіон (n=600)	4.7	7.2	77.7	0.5	1.7	8.2
- Південний регіон (n=500)	5.7	6.7	77.0	0.7	1.9	8.0
- Східний регіон (n=100)	7.0	8.5	67.2	0.0	4.6	12.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
- Західний регіон (n=260)	2.1	10.3	76.7	0.0	0.7	10.3
- Центральний регіон (n=380)	6.2	8.8	73.9	0.6	1.7	8.8
- Південний регіон (n=300)	7.3	8.1	74.2	0.0	1.6	8.8
- Східний регіон (n=60)	7.7	7.8	73.4	0.0	7.9	3.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
- Західний регіон (n=540)	5.0	10.0	70.1	0.2	1.6	13.3
- Центральний регіон (n=220)	0.7	2.7	88.3	0.2	1.7	6.5
- Південний регіон (n=200)	3.1	4.4	81.9	1.8	2.3	6.6
- Східний регіон (n=40)	6.0	9.5	58.5	0.0	0.0	26.0

В Таблиці 4.4.3 дані наведені для окремих верств населення.

Таблиця 4.4.3

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Об'єднання громад						Потенціал верстви*
	Примусове	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова	
Гендерні верстви							
- чоловік (n=835)	4.8	9.5	74.4	0.3	1.4	9.6	45.8
- жінка (n=1165)	4.7	7.3	75.1	0.4	2.0	10.4	54.2
Вікові верстви							
- 18-29 років (n=240)	8.6	7.4	67.7	0.0	0.9	15.4	19.7
- 30-44 років (n=503)	2.9	9.6	76.4	0.7	1.8	8.6	27.1
- 45-59 років (n=625)	4.8	6.7	77.7	0.2	1.5	9.1	25.8
- 60+ років (n=632)	3.8	9.3	75.6	0.3	2.5	8.5	27.4
Освітні верстви							
- неповна середня і нижча (n=250)	3.9	8.7	67.6	0.0	3.0	16.8	11.9
- повна середня (n=778)	2.4	6.7	81.2	0.5	2.0	7.2	37.2
- середня спеціальна (n=623)	5.6	8.6	72.7	0.0	1.3	11.8	32.4
- вища (n=348)	8.5	11.1	70.1	0.8	1.3	8.2	18.4
Основний рід занять							
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	2.2	11.0	70.1	0.0	0.6	16.1	21.7
- службовець (n=163)	4.3	8.9	70.4	0.0	1.0	15.4	8.1
- спеціаліст (n=147)	10.4	9.3	73.5	1.7	1.7	3.3	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	9.5	7.1	80.3	0.0	2.7	0.4	5.4
- домогосподарка (n=190)	4.1	1.9	84.1	0.1	2.2	7.6	9.3
- на пенсії (n=735)	4.5	8.1	76.3	0.2	2.5	8.3	31.3
- безробітний (n=225)	3.5	9.7	79.1	0.9	2.2	4.6	10.0
Рівень добробуту родини**							
- дуже низький (n=320)	7.2	6.2	75.3	0.1	3.6	7.6	14.5
- низький (n=1199)	4.4	6.9	78.6	0.5	1.0	8.7	58.9
- середній (n=391)	4.5	12.8	65.1	0.1	1.9	15.6	21.8
- високий (n=48)	5.1	12.4	76.6	0.0	0.4	5.6	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

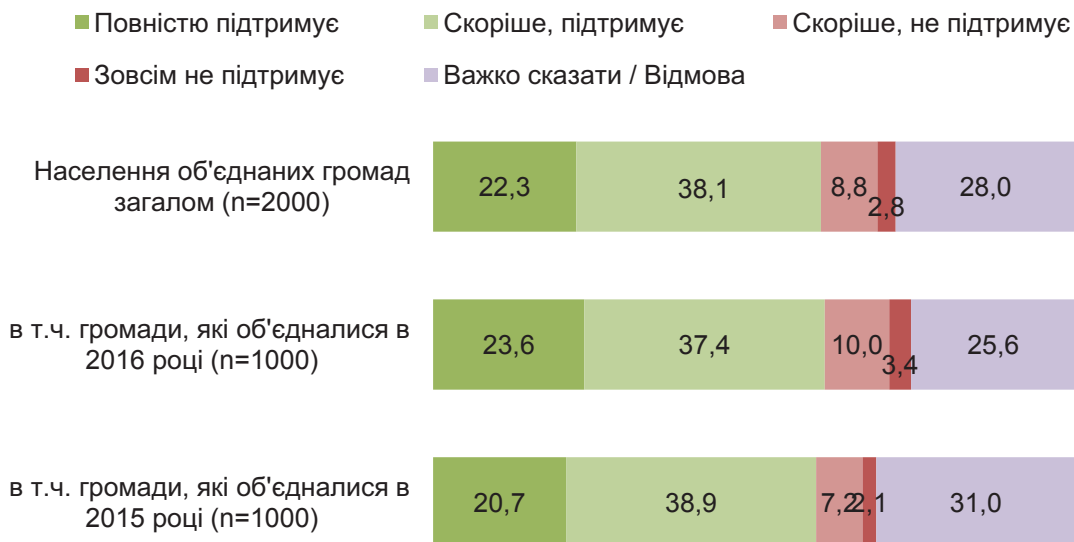
4.5 Ставлення місцевої районної державної адміністрації до об'єднання територіальних громад

60% жителів ОТГ вважають, що їхні місцеві районні державні адміністрації прихильно ставляться до створення об'єднаних громад (Діаграма 4.5.1а-б).

Діаграма 4.5.1

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

Серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 53% до 60% зросла частка тих, хто вважає, що їхні місцеві адміністрації підтримують процес об'єднання (Діаграма 4.5.2).

Діаграма 4.5.2

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.5.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.5.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.5.1

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Ставлення місцевої РДА		
	Підтримують	Не підтримують	Важко сказати / Відмова
	👍	👎	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	57.9	12.6	29.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	55.1	13.2	31.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	66.1	10.7	23.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	62.5	10.8	26.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	65.7	10.3	24.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	58.2	11.5	30.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	62.0	13.9	24.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	60.9	14.5	24.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	65.2	11.8	23.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	60.0	13.0	27.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	64.7	13.7	21.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	53.6	12.1	34.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	52.4	10.8	36.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	46.7	11.4	41.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	67.2	9.3	23.5

100% у рядку	Ставлення місцевої РДА		
	Підтримують	Не підтримують	Важко сказати / Відмова
	👍	👎	?
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	65.5	8.2	26.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	67.1	6.1	26.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	63.5	10.8	25.6

Таблиця 4.5.2

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Ставлення місцевої РДА		
	Підтримують	Не підтримують	Важко сказати / Відмова
	👍	👎	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	65.9	12.4	21.7
- Центральний регіон (n=600)	56.4	8.1	35.6
- Південний регіон (n=500)	59.4	14.0	26.5
- Східний регіон (n=100)	48.1	15.7	36.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	69.8	12.2	18.0
- Центральний регіон (n=380)	59.5	10.4	30.1
- Південний регіон (n=300)	56.4	16.0	27.6
- Східний регіон (n=60)	50.3	27.1	22.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	63.5	12.5	24.0
- Центральний регіон (n=220)	47.6	1.5	50.8
- Південний регіон (n=200)	64.6	10.7	24.7
- Східний регіон (n=40)	45.0	0.0	55.0

В Таблиці 4.5.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення громад.

Таблиця 4.5.3

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Ставлення місцевої РДА			Потенціал верстви*
	Підтримують 👍	Не підтримують 👎	Важко сказати / Відмова ?	
Гендерні верстви				
- чоловік (n=835)	60.9	11.5	27.6	45.8
- жінка (n=1165)	59.9	11.8	28.3	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=240)	61.6	13.5	24.9	19.7
- 30-44 років (n=503)	58.5	13.6	27.9	27.1
- 45-59 років (n=625)	59.9	11.6	28.5	25.8
- 60+ років (n=632)	61.8	8.3	29.9	27.4
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=250)	45.3	13.2	41.5	11.9
- повна середня (n=778)	59.2	9.8	31.1	37.2
- середня спеціальна (n=623)	60.4	14.0	25.5	32.4
- вища (n=348)	72.4	10.2	17.4	18.4
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	57.8	12.4	29.8	21.7
- службовець (n=163)	55.6	15.4	28.9	8.1
- спеціаліст (n=147)	68.8	17.0	14.2	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	57.6	17.4	25.1	5.4
- домогосподарка (n=190)	64.4	7.9	27.7	9.3
- на пенсії (n=735)	61.7	8.5	29.9	31.3
- безробітний (n=225)	55.3	12.4	32.3	10.0
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=320)	58.0	9.6	32.5	14.5
- низький (n=1199)	59.3	12.4	28.3	58.9
- середній (n=391)	64.3	10.3	25.4	21.8
- високий (n=48)	66.8	19.4	13.8	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

4.6 Сприйняття можливості процесу об'єднання сприяти розвитку громади

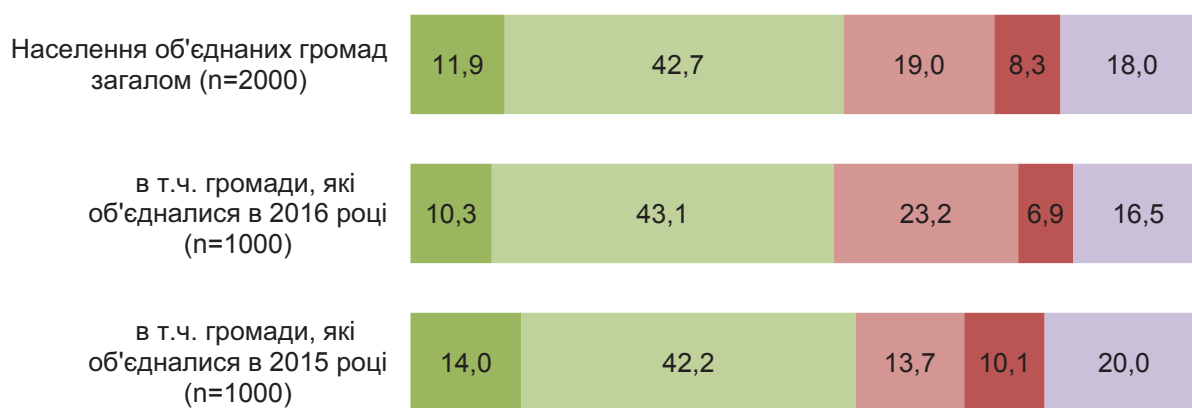
Серед жителів ОТГ **55% вірять**, що об'єднання їхнього населеного пункту з іншими **сприятиме розвитку** (Діаграма 4.6.1). Водночас 27% не вірять у це.

Діаграма 4.6.1

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед усіх респондентів)

- Повністю переконаний, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що НЕ сприятиме
- Повністю переконаний, що НЕ сприятиме
- Важко сказати / Відмова

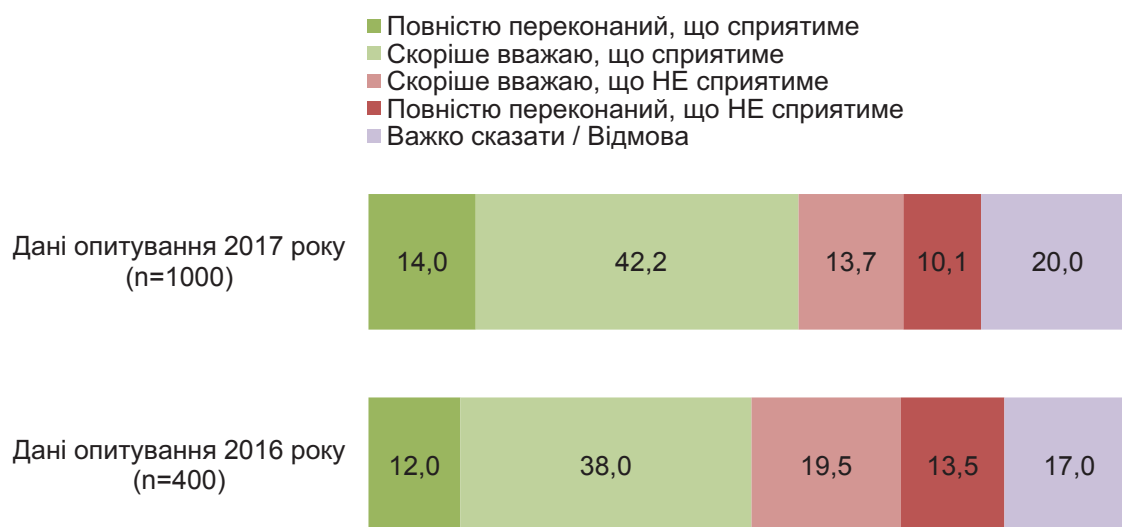

При цьому, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році, за останній рік з 50% до 56% стало більше тих, хто вірить, що об'єднання сприятиме розвитку (Діаграма 4.6.2).

Діаграма 4.6.2

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.6.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.6.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.6.1

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	53.9	27.4	18.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	51.3	29.5	19.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	61.3	21.7	17.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	55.2	27.3	17.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	54.3	30.0	15.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	56.5	23.6	19.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	52.4	32.0	15.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	49.1	35.8	15.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	62.5	20.9	16.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	54.3	28.4	17.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	55.4	33.1	11.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	52.7	21.8	25.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	55.9	21.1	23.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	54.4	20.4	25.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	59.9	22.7	17.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	56.3	26.1	17.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	52.9	26.3	20.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	60.8	25.8	13.5

Таблиця 4.6.2

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	60.0	21.6	18.4
- Центральний регіон (n=600)	47.5	36.6	15.9
- Південний регіон (n=500)	55.7	25.2	19.1
- Східний регіон (n=100)	50.9	26.9	22.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	56.0	23.7	20.3
- Центральний регіон (n=380)	50.4	35.9	13.7
- Південний регіон (n=300)	55.2	26.7	18.0
- Східний регіон (n=60)	53.4	35.2	11.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	62.5	20.3	17.2
- Центральний регіон (n=220)	39.3	38.7	22.0
- Південний регіон (n=200)	56.5	22.6	21.0
- Східний регіон (n=40)	47.5	15.4	37.1

В Таблиці 4.6.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення громад.

Таблиця 4.6.3

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви* 📈
Гендерні верстви				
- чоловік (n=835)	54.6	27.0	18.4	45.8
- жінка (n=1165)	54.6	27.7	17.8	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=240)	56.0	22.1	22.0	19.7
- 30-44 років (n=503)	56.8	27.7	15.5	27.1
- 45-59 років (n=625)	53.9	28.3	17.8	25.8
- 60+ років (n=632)	52.1	30.0	18.0	27.4
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=250)	45.1	30.2	24.7	11.9
- повна середня (n=778)	51.2	29.6	19.2	37.2
- середня спеціальна (n=623)	58.1	24.4	17.5	32.4
- вища (n=348)	61.4	26.2	12.4	18.4
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=372)	53.0	22.0	25.0	21.7
- службовець (n=163)	62.7	23.5	13.8	8.1
- спеціаліст (n=147)	65.8	23.5	10.7	8.6
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=87)	55.3	33.7	10.9	5.4
- домогосподарка (n=190)	59.4	21.6	19.0	9.3
- на пенсії (n=735)	51.1	31.6	17.3	31.3
- безробітний (n=225)	50.5	34.2	15.2	10.0
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=320)	42.6	38.1	19.3	14.5
- низький (n=1199)	54.7	27.1	18.2	58.9
- середній (n=391)	61.6	21.3	17.0	21.8
- високий (n=48)	58.7	25.7	15.6	2.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

ДІЗНАТИСЬ БІЛЬШЕ про Раду Європи та діяльність Програми
«Децентралізація і територіальна консолідація в Україні»
можна тут: www.slg-coe.org.ua, www.facebook.com/slgcoe/